

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาจริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระ 1.1 มีความศรัทธา ความหวังตามหลักศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ทำความดีอย่างมีความหวัง **จำนวน 3 คาบ**

1. ผลการเรียนรู้

มีความศรัทธา ความหวังในความดี ตามหลักศาสนาและนำไปปฏิบัติในชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนในการทำความดีต่อผู้อื่น

2.1.2 นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนในการทำความดีต่อสังคม

2.2 ด้านทักษะ

2.2.1 นักเรียนสามารถปฏิบัติในสิ่งที่ดีต่อผู้อื่น

2.2.2 นักเรียนสามารถปฏิบัติในสิ่งที่ดีต่อสังคม

2.3 ด้านคุณลักษณะ

2.3.1 นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำความดีต่อผู้อื่น

2.3.2 นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำความดีต่อสังคม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 การทำความดีต่อผู้อื่น

3.2 การทำความดีต่อสังคม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 -2

ขั้นนำ

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบุคคลที่ทำประโยชน์ให้กับสังคมหรือกับเพื่อนมนุษย์ที่นักเรียนประทับใจ และบุคคลเหล่านั้นได้ทำอะไรบ้าง และเพราะเหตุใดจึงประทับใจ

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนช่วยกันบอกคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
- ครูเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความร่วมมือกัน ความเห็นอกเห็นใจ การให้ความเคารพต่อผู้อื่น เป็นต้น

- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง
 - การรู้จักแบ่งปันเวลา ให้คำปรึกษาเพื่อนเมื่อเพื่อนมีปัญหา ไปเยี่ยมญาติที่ไม่มีใครอยากไปเยี่ยม ไปเยี่ยมคนชรา คนพิการ คนป่วย เป็นต้น
 - การแบ่งปันพื้นที่ ให้ที่พักพิงแก่คนที่เหนื่อยล้า เอื้อเฟื้อต่อคนที่มาขืมสิ่งของ
 - การแบ่งปันทรัพย์สินเงินทอง ช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนอย่างเหมาะสม
- การร่วมมือกัน หมายถึง การที่ต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมพลังและทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน
- การเห็นอกเห็นใจ หมายถึง การเข้าใจความเจ็บปวดหรือความทุกข์ของผู้อื่น
- การให้ความเคารพ หมายถึง การยอมรับ การนับถือ การให้เกียรติ ความชื่นชม การเห็นคุณค่าของผู้อื่น รวมถึงความเข้มแข็งทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
- ครูแจกกระดาษคนละหนึ่งใบ เพื่อทำใบเกียรติบัตร โดยให้นักเรียนเขียนชื่อตนเอง และความดีที่เคยกระทำต่อผู้อื่น
- ขออาสาสมัครนักเรียน 2-3 คน นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งแบ่งปันประสบการณ์ความดีที่ตนเองได้กระทำ และให้นักเรียนนำเกียรติบัตรกลับไปให้ผู้ปกครองลงชื่อรับรอง

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางปฏิบัติในการกระทำดีต่อผู้อื่น
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่า ถ้าทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกันทุกคนในสังคมจะเป็นอย่างไร และเพราะเหตุใด

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ครูสนทนากับนักเรียน เมื่อได้ยินคำว่า “จิตอาสา” นักเรียนคิดถึงเรื่องอะไรบ้าง และนักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำกิจกรรมจิตอาสาอย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

- ครูอธิบายความหมายของคำว่า “จิตอาสา” พร้อมยกตัวอย่างกิจกรรมจิตอาสา
 จิตอาสา คือ ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลัง แรงกาย แรงใจ แรงสมอง รวมถึงเวลา ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี ให้กับผู้อื่นหรือส่วนรวม
 อาสาสมัคร เป็นงานที่เกิดจากผู้ที่มีจิตอาสา ซึ่งมีความหมายอย่างมากกับสังคมส่วนรวม เป็นผู้ที่เอื้อเฟื้อ เสียสละ เวลา แรงกาย แรงใจ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือ สังคมให้เกิดประโยชน์และความสุขมากขึ้น
- ให้นักเรียนดูภาพกิจกรรมจิตอาสาของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

- แบ่งกลุ่มนักเรียน 3-4 คน ช่วยกันมองสังคมรอบตัวนักเรียน และระดมความคิดเห็นว่านักเรียนสามารถทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างไรบ้าง
- ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และให้นำไปปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป นักเรียนสามารถทำกิจกรรมที่ดีเป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วยกิจกรรมจิตอาสาไม่ว่าจะเป็นงานใดๆ ก็แล้วแต่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ในทางบวก ล้วนแต่เป็นสิ่งที่เราควรทำทั้งสิ้น
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครู่นักเรียนสามารถทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างไรบ้าง

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 กระดาษทำเกียรติบัตร
- 5.2 รูปภาพจิตอาสา

6. วัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม
- 6.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น
- 6.3 ตรวจจากใบงาน

ภาพจิตอาสา

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาจริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สาระ 1.2 การแสวงหาความจริงจากทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แสวงหาความจริงในสังคม

จำนวน 3 คาบ

1. ผลการเรียนรู้

เห็นคุณค่า รัก และแสวงหาความจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องราวของสังคมที่เป็นข้อคิดได้

2.2 ด้านทักษะ

2.2.1 ผู้เรียนประพัตติตนเป็นคนดีของสังคมได้

2.3 ด้านคุณลักษณะ

2.3.1 ผู้เรียนมีความรักและรู้ช่วยเหลือผู้อื่นได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 เล่าเรื่องราวของสังคมที่ให้น่าคิด

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นนำ

- แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้แต่ละกลุ่มหาภาพข่าวที่แสดงถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และไม่มีความสุข
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากภาพข่าวที่หามา

ขั้นสอน

- ครูนำภาพเหตุการณ์หรือข่าวนักเรียนยกพวกตีกันให้นักเรียนได้ดู จากนั้นพูดคุยกับนักเรียนถึงภาพที่เกิดขึ้น (ตัวอย่างเพลงอยู่ในเอกสารประกอบ/ซีดี)
 - ว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - ส่งผลอะไรให้กับสังคมบ้าง
 - ควรนำมาเป็นแบบอย่างหรือไม่
- ให้นักเรียนช่วยกันเสนอแนะวิธีหรือคุณธรรมที่ขาดสำหรับนักเรียนในภาพเหตุการณ์หรือในข่าว

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนสรุปถึงการทะเลาะวิวาทกันซึ่งเป็นผลที่ทำให้เกิดความเสียหายและความวุ่นวายต่อตนเองและต่อสังคมอีกด้วย
- ครูสรุปถึงการมีคุณธรรมเกี่ยวกับความรักที่จะทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุข
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่สามารถกระทำได้ด้วยความรักที่จะทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

คาบที่ 2

ขั้นนำ

- ครูเล่าเรื่อง “จะโกธดิใหม่” ให้นักเรียนฟัง
- ถามนักเรียนว่านักเรียนสามารถเลียนแบบอย่างบุคคลในเรื่องได้ไหม และได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้

ขั้นสอน

- นำภาพเหตุการณ์หรือข่าวที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ เช่น แท็กซี่เก็บเงินที่เจ้าของลิ้มไว้ไนรด์ แล้วนำมาส่งคืน มาแบ่งปันให้นักเรียนได้ดูและฟัง และซักถามนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้
 - ในภาพเหตุการณ์หรือข่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - ควรยึดเป็นแบบอย่างหรือไม่
- ครูสอนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และการรู้จักพอใจในสิ่งที่ตนมี

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนสรุปถึงความซื่อสัตย์และการรู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมี
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่านักเรียนจะปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์และรู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมีได้อย่างไร

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยครูเปิดเพลงเบาๆ 2 – 3 นาที เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการทำกิจกรรม (ตัวอย่างเพลงอยู่ในเอกสารประกอบ/ซีดี)
- ถามนักเรียนว่าการทำสมาธิทำให้นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

- ครูนำหนังสือพิมพ์ (ประมาณ 2 – 3 ฉบับ) มาอ่านข่าวหน้าหนึ่งหรือพาดหัวข่าวให้นักเรียนฟัง
- ครูซักถามนักเรียนว่าพาดหัวข่าวส่วนใหญ่ที่นักเรียนได้ฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีพาดหัวข่าวที่เรื่องเป็นเรื่องดีๆ และมีพาดหัวข่าวที่เรื่องที่ไม่ดี

- ครูพูดถึงข่าวที่ได้ลงหน้าหนึ่งหรือที่เราเรียกว่าพาดหัวข่าว ส่วนใหญ่เป็นข่าวที่ไม่ดี จะมีน้อยมากที่เป็นข่าวดี เพราะเรื่องที่ไม่ดีมักจะดึงดูดความสนใจของคนได้มากกว่า
- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิด หาคุณธรรมที่ทำให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข
- ให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันถึงการอยู่ในสังคม ซึ่งมีทั้งเรื่องดีและไม่ดี ดังนั้นคนในสังคมจึงต้องมีคุณธรรมที่อยู่ร่วมกัน เพื่อให้สังคมนั้นสงบสุขและน่าอยู่
- นักเรียนใครตรงเจียบๆ สักครูหนึ่งว่าตนเองจะกระทำสิ่งใดเพื่อให้สังคมสงบสุขและน่าอยู่ได้บ้าง?

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 ภาพเหตุการณ์หรือข่าวนักเรียนยกพวกตีกัน หรือข่าวลักขโมย
- 5.2 เรื่องเล่า “จะโก่งดีไหม”
- 5.3 หนังสือพิมพ์ 3 – 4 ฉบับ
- 5.4 เพลงสามัคคี
- 5.5 กระดาษ A4
- 5.6 ห้องสมุด
- 5.7 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
- 6.2 ผลคะแนนจากใบงานการเรียนรู้
- 6.3 การสอบถามความคิดเห็น

ภาคผนวก

เรื่องเล่า จะโกงดีไหม

มาร์กเป็นเด็กนักเรียนที่ซื่อสัตย์แต่เรียนไม่เก่ง วันหนึ่งมีการสอบ เขาทำข้อสอบไม่ได้เลย จึงเริ่มลอกคำตอบของเพื่อน แต่เนื่องจากเขาเป็นคนที่ซื่อสัตย์ เขาจึงไม่กล้าออกจากห้องสอบ เขาตัดสินใจและต่อสู้กับตนเองอย่างหนัก ที่สุดเขายี้กระดากคำตอบของเขา นึกเป็นขึ้นๆและไม่ยอมส่งกระดากคำตอบ เขาคิดในใจว่าได้ศูนย์ดีกว่าไม่ซื่อสัตย์ คุณครูเห็นก็ภูมิใจว่า “นี่แหละตัวอย่างของความซื่อสัตย์จริงๆ”

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาจริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก

เรื่อง เหตุการณ์จริงในสังคม

คำชี้แจง : 1. ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน

2. ในแต่ละรายการประเมินนักเรียนต้องได้คะแนนระดับ 2 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ สกุล	รายการประเมินพฤติกรรม						ผลการประเมิน	
		ตอบคำถาม			ปฏิบัติกิจกรรม			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1		
1									
2									
3									

รายการประเมินพฤติกรรม

ด้านการตอบคำถาม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามทุกครั้ง ด้วยความมั่นใจ ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผล
2 = พอใช้	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามเป็นบางครั้ง ด้วยความมั่นใจพอใช้ ตอบถูกต้องบางครั้ง
1 = ปรับปรุง	ไม่ค่อยตั้งใจฟังคำถาม ขาดความมั่นใจในการตอบคำถาม ต้องถามเพื่อนเสมอ

ด้านการปฏิบัติกิจกรรม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มอย่างตั้งใจ ด้วยความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ และมีผลงานที่ปรากฏถูกต้อง ชัดเจน
2 = พอใช้	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม อย่างตั้งใจบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ และผลงานที่ปรากฏมีความผิดพลาดอยู่บ้าง
1 = ปรับปรุง	ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม ไม่ค่อยรับผิดชอบ และผลงานที่ปรากฏมีความผิดพลาดมาก

1. ผลการเรียนรู้

คิดทบทวนและพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รู้จักสำรวจจิตใจให้สงบ มีสมาธิ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

นักเรียนมีวิธีการฝึกจิตภาวนา สมาธิ

2.2 ด้านทักษะ

นักเรียนฝึกปฏิบัติสมาธิ และการภาวนา

2.3 ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนรู้จักไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิต และเลือกปฏิบัติสิ่งดีได้

3. สาระสำคัญ

1.1 ฝึกปฏิบัติสมาธิ

1.2 การไตร่ตรองเหตุการณ์ในชีวิต

1.3 การภาวนา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นนำ

- เปิดดนตรีคลาสสิกให้นักเรียนนั่งหลับตาทำสมาธิประมาณ 5 นาที (ตัวอย่างเพลงในซีดี)

ขั้นสอน

- ครูสนทนากับนักเรียนถึงการฝึกจิตภาวนาเพื่อให้มีสติอยู่กับพระ ก่อนปฏิบัติควรสวดภาวนารูปแบบง่าย ๆ
- ให้นักเรียนนั่งหลับตา ในท่าสบาย ๆ กำหนดความรู้สึกไว้ที่ลมหายใจ หายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกยาว ๆ ซ้ำ ๆ สามครั้งหรือจนกว่าจะผ่อนคลาย แล้วค่อยหายใจตามปกติ (หายใจเข้าท้องป่อง หายใจออกท้องแฟบ)
- ฝึกให้นักเรียนทำจิตภาวนาสมาธิอีกประมาณ 5 นาที

- ก่อนออกจากจิตภาวนาสมาธิ ครูแนะนำให้ลืมหายใจๆ เพราะการลืมหายใจอย่างรวดเร็วอาจทำให้ปวดศีรษะ ควรหายใจลึกๆ สามครั้งหรือจนกว่าจะผ่อนคลาย และบอกกับตัวเองว่า “ฉันกำลังจะออกจากจิตภาวนาแล้ว” จากนั้นให้เอาสติมากำหนดไว้ที่กาย ปรับเปลี่ยนอิริยาบถและลืมหายใจๆ
- หลังจากการปฏิบัติจิตภาวนา เราสามารถสวดภาวนาจากใจหรือสวดภาวนาสั้นๆ จากนั้นให้แผ่พระเมตตาที่เราได้รับจากพระเจ้าแก่ผู้ที่เราต้องการจะภาวนาอุทิศให้ ขอพระพรของพระเจ้าไปยังผู้มีพระคุณ เพื่อนฝูง ญาติพี่น้องทุกคน ตลอดจนคนที่เราไม่ชอบเขา เขาไม่ชอบเรา วิญญาณที่ไม่มีใครคิดถึง เป็นต้น

ขั้นสรุป

- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งถึงประโยชน์ที่ตนได้จากการฝึกจิตภาวนาสมาธิ
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ที่ได้จากการฝึกจิตภาวนาสมาธิ

คาบที่ 2

ขั้นนำ

- ทบทวนจิตภาวนาสมาธิและปฏิบัติ

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง “พลังแห่งการภาวนา”
- ครูถามนักเรียนว่าใครสวดภาวนาเป็นประจำ และเคยได้รับสิ่งใดเนื่องมาจากการภาวนาหรือไม่อย่างไร
- ครูถามต่อว่า ถ้านักเรียนอยู่ในภาวะที่ลำบาก นักเรียนจะสวดภาวนาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ให้นักเรียนแต่งบทภาวนาสั้นๆ สำหรับใช้ในชีวิตประจำวันคนละ 1 บท

ขั้นสรุป

- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งถึงประโยชน์ของการภาวนา
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการฝึกจิตภาวนาสมาธิและพลังแห่งการภาวนา

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ครูเล่าเรื่อง “ดอกไม้ที่งดงามที่สุด”

ขั้นสอน

- ครูและนักเรียนสนทนาเพื่อเปรียบเทียบชีวิตของตัวเองที่เราที่บางครั้งคล้ายกับตัวละครในเรื่องเล่า ที่มองไม่เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่นหรือมองข้ามความดีของผู้อื่น
- ให้นักเรียนไตร่ตรองความดีของเพื่อนที่นักเรียนไม่ชอบ หรือคนที่ทำไม่ดีกับนักเรียน โดยเขียนชื่อและความดีของเขาพร้อมก็นำไปส่งให้เพื่อนคนนั้น

- ครูและนักเรียนร่วมกันสวดภาวนาให้กับผู้ที่เราไม่ชอบ คนที่ทำไม่ดีกับเราหรือเราทำไม่ดีกับเขา

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการฝึกจิต และประโยชน์ของการมอบความดีแก่กัน

คาบที่ 4

ขั้นนำ

- ทบทวนจิตภาวนาสมาธิและปฏิบัติ

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่องราว “กษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาญาณ”
- ครูถามคำถามว่า
 - กษัตริย์จะแบ่งเด็กออกเป็นสองส่วนจริงหรือไม่
 - ทำไมแม่ที่แท้จริงของเด็กจึงต้องการมอบบุตรของนางให้กับหญิงอีกคนหนึ่ง
 - ถ้านักเรียนเป็นแม่ที่แท้จริงของเด็กจะทำอย่างไร
- ครูและนักเรียนร่วมกันสวดภาวนาเพื่อวอนขอการตัดสินใจเลือกทำในสิ่งที่ถูกต้องให้ดีที่สุด และช่วยผู้อื่นให้กระทำแบบเดียวกันด้วย
- ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วช่วยกันคิดไตร่ตรองให้คิดว่า เราจะตัดสินใจเลือกกระทำอย่างไรจึงจะดีที่สุด

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการฝึกจิตภาวนาสมาธิ
- นักเรียนไตร่ตรองเสียๆ สักครูหนึ่งถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 เรื่องเล่า “พลังแห่งการภาวนา” จากหนังสือชุมทรัพย์ในภาชนะดินเผา 2 โดยปลัดหนู
- 5.2 เรื่องเล่า “ดอกไม้ที่งดงามที่สุด” จากหนังสือเรื่องเล่าคิธรรม โดย คุณพ่อเชษฐา ไชยเดช
- 5.3 เรื่องเล่า “กษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาญาณ” จากหนังสือ 1 พงศกษัตริย์ 3 : 16-28
- 5.2 ตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม
- 6.2 สังเกตจากการตอบคำถาม
- 6.3 ตรวจการแต่งบทภาวนาสำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน

พลังแห่งการภาวนา

รายการแสงธรรม สัมภาษณ์คุณทวิศักดิ์ จันทร์แจ่ม ผู้เคยถูกตัดสินจำคุก 10 ปีในคดีค้ายาบ้าเพราะความโลภจึงทำให้จิตใจของเขามีความมืดมน เงินจากการขายยาบ้าตกวันละเป็นแสน ทำให้เขาเลือกที่จะเป็นผู้นำความหายนะมาสู่ผู้อื่น และที่สุด เขาก็ได้รับโทษอย่างสาสม เขาเล่าว่าชีวิตในคุกนั้นแสนลำบาก เขาไม่เคยกินข้าวแดง ไม่เคยต้องสูญเสียอิสรภาพ เขาหมดสิ้นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต

อย่างไรก็ดี สิ่งที่ทำให้คุณทวิศักดิ์รู้สึกว่าการใช้ชีวิตในคุกไม่ได้เลวร้ายจนเกินไป คือ มีองค์กรคริสเตียนองค์กรหนึ่งเข้าไปทำงานประกาศพระวาจาของพระเจ้าในคุก และเชิญชวนให้คนคุกสมัครเป็นนักร้องประสานเสียง ทวิศักดิ์ก็สมัครด้วย โดยมีแรงจูงใจอย่างเดียวกันคือ เขาอยากกินข้าวผัดกระเพราที่อาจารย์สอนศาสนานำมาเลี้ยง ทวิศักดิ์เริ่มคุ้นเคยกับอาจารย์สอนศาสนา เขาปรับทุกข์กับอาจารย์ถึงชีวิตอันแสนลำเค็ญในคุก อาจารย์ก็ให้กำลังใจว่า เมื่อใดที่มีความทุกข์ให้อธิษฐานภาวนาขอความช่วยเหลือจากพระเจ้าและพระองค์จะช่วย เขาถามอาจารย์ว่า ผมคิดถูกอย่างนี้ พระเจ้าจะช่วยผมได้หรือ อาจารย์ก็สอนให้วางใจในความช่วยเหลือของพระองค์ ทวิศักดิ์เริ่มภาวนาแม้จะมองไม่เห็นทาง ไม่รู้ว่าพระเจ้าจะช่วยเขาได้อย่างไร

แต่แล้ววันหนึ่งหลังจากที่เขาติดคุกมา 4 ปีกว่า มีเสียงประกาศให้ทวิศักดิ์ จันทร์แจ่ม มารอที่ประตูเพื่อรอการพ้นโทษ ทวิศักดิ์ดีใจมาก เขารีบเก็บข้าวของและออกไปจากคุกโดยไม่รู้ว่าเขาพ้นโทษไปได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่เขาเหลือโทษอยู่อีกตั้ง 5 ปีกว่า เขารู่ว่านี่คือสิ่งที่เขาอธิษฐานขอพระเจ้ามาตลอดภายหลังเขารู้ว่า อาจารย์สอนศาสนาได้ช่วยดำเนินการขอให้คนคุกที่เป็นสมาชิกของคณะนักร้องประสานเสียงได้รับการลดโทษ เพราะมีความประพฤติดี ทวิศักดิ์เชื่อว่าพระเจ้าช่วยเหลือเขาโดยผ่านทางอาจารย์สอนศาสนานั้นเอง เขาจึงทุ่มเทให้กำลังใจกับผู้หลงผิดในเวลาต่อมา

ดอกไม้ทั้งดงามที่สุด

ฉันนั่งอ่านหนังสือในสวนสาธารณะ ตรงม้านั่งว่างใต้ต้นวิลโลว์ชราที่แผ่กิ่งก้านระเกระระกะ ความผิดหวังที่ผ่านพบทำให้ฉันต้องขบคิดหาทางออกให้กับชีวิต ถ้าโลกมีเจตนาจะจุดฉันให้จุ่มดิ่งลง นั้นยังทำร้ายฉันไม่พอ เด็กชายคนหนึ่งเดินหัวเอียง ๆ เข้ามาหาฉัน คุณจะเห็นดีเห็นงามจากการเล่น แล้วเขามาหยุดตรงหน้าฉัน พูดด้วยเสียงตื่นเต็นว่า “คูสิครับ ผมพบอะไร” ในมือของเขามีดอกไม้ดอกหนึ่ง แต่มันช่างดูน่าเกลียดน่าชัง กลับนั้นแสนซ้ำ คงไม่ค่อยได้เจอฝนหรืออาจได้รับแสงแดดน้อยไป ด้วยความที่อยากให้เด็กน้อยเอาซากดอกไม้ไปเสีย แล้วกลับไปเล่นต่อ ฉันจึงแสร้งยิ้มแล้วหันหน้าไปทางอื่น แทนที่จะล่าถอย เด็กน้อยกลับนั่งลงข้าง ๆ วางดอกไม้ที่ตรงงมูกของเขา พร้อมกับประกาศด้วยเสียงอันประหลาดใจที่แสดงจนดูเกินจริงว่า “ดอกไม้ที่นี้หอมหอม แถมยังสวยเสียด้วย หนูเลยเด็ดมาให้คุณไงละ นี่สำหรับคุณครับ” วัชพืชตรงหน้านี้คงกำลังตายหรืออาจจะตายไปแล้วก็ได้ ไม่มีสีสังดงาม แต่อย่างไรเสียฉันควรรับไว้ ไม่งั้นเด็กน้อยคงไม่ยอมจากไปง่าย ๆ ฉันจึงเอื้อมมือไปจะรับดอกไม้ แทนที่เขาจะให้ดอกไม้กลับถือไว้กลางอากาศ ฉันจึงเพิ่งสังเกตว่า เด็กชายผู้นี้ตาบอด เสียงฉันสั่นพร้อมกับพูดว่า “นี่คือดอกไม้ที่ฉันกำลังอยากได้พอดี” เขายิ้มตอบและพูดว่า “ด้วยความยินดีครับ” แล้ววิ่งกลับไปเล่นต่อฉันยังคงนั่งอยู่ที่เดิม และเฝ้าสงสัยว่าเขาสามารถมองเห็นผู้หญิงคนหนึ่งนั่งอยู่ใต้ต้นวิลโลว์ชราได้อย่างไรนะ บางทีเขาอาจรับรู้ได้ด้วยใจ ใจที่ได้รับพรจากสวรรค์ส่งผ่านมายังดวงตาของเด็กที่มองไม่เห็น จนทำให้ฉันได้เห็นปัญหานั้น ฉันต่างหากที่มีคบบอด ฉันจึงตั้งปณิธานว่า จากนั้นไป สายตาคู่นี้จะมองแต่สิ่งดงาม และตระหนักรู้คุณค่าของเวลาทุก ๆ วินาที

กษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาญาณ (1พกษ 3: 16-28)

วันหนึ่ง หญิงสองคนมาเฝ้ากษัตริย์ ยืนอยู่เฉพะพระพักตร์ หญิงคนหนึ่งทูลว่า“พระเจ้าข้า ข้าพเจ้า และหญิงคนนี้อยู่ในบ้านเดียวกัน ข้าพเจ้าคลอดบุตรคนหนึ่งขณะที่นางอยู่ในบ้านด้วย หลังจากที่ข้าพเจ้าคลอดบุตรแล้วสามวัน หญิงคนนี้ก็คลอดบุตรด้วย ข้าพเจ้าทั้งสองคนเท่านั้นอยู่ในบ้าน ไม่มีผู้อื่นอยู่ด้วย คินหนึ่งบุตรของหญิงคนนี้ตาย เพราะบังเอิญถูกเขานอนทับ เขาลุกขึ้นกลางคินนั้น นามบุตรมาวางไว้ข้างตัวข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าลุกขึ้นตอนเช้าเพื่อให้บุตรกินนม ก็เห็นว่าเด็กตายแล้ว แต่เมื่อสว่าง ข้าพเจ้ามองดูอย่างละเอียดก็เห็นว่าเด็กที่ตายไม่ใช่บุตรที่ข้าพเจ้าคลอด หญิงอีกคนหนึ่งก็แย้งว่า “ไม่จริง เด็กที่มีชีวิตเป็นลูกของฉัน เด็กที่ตายเป็นลูกของเธอ” ทั้งสองคนโต้เถียงกันอยู่เฉพะพระพักตร์กษัตริย์ กษัตริย์จึงรับสั่งว่า “จงนำดาบมาให้เรา” มีผู้นำดาบมาถวาย พระองค์ตรัสสั่งว่า “จงผ่าเด็กที่ยังมีชีวิตเป็นสองส่วน ให้หญิงทั้งสองคนไปคนละส่วน” หญิงคนที่เป็นแม่ของเด็กที่ยังมีชีวิต รู้สึกสงสารบุตรของตน จึงทูลกษัตริย์ว่า “พระเจ้าข้า ขอทรงให้เด็กที่ยังมีชีวิตแก่เขาไปเถิด อย่าฆ่าเด็กนั้นเลย” แต่หญิงอีกคนหนึ่งพูดว่า “เด็กคนนี้ต้องไม่เป็นทั้งของฉันและของเธอ จงผ่าเป็นสองส่วนเถิด” กษัตริย์จึงทรงวินิจฉัยว่า “อย่าฆ่าเด็กเลย จงให้เด็กที่ยังมีชีวิตแก่หญิงคนแรกเถิด นางเป็นแม่ที่แท้จริงของเด็ก”

1. ผลการเรียนรู้

มีมโนธรรม วิจารณญาณ ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม และมีสติรอบคอบในการตัดสินใจเลือกกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

2.1.1 บอกวิธีทำความดี และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติ และรอบคอบ

2.2 ด้านทักษะ

2.2.1 เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีอย่างมีสติ และรอบคอบ

2.3 ด้านคุณลักษณะ

2.3.1 ปฏิบัติตนตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

2.3.2 กล้าแสดงออกและยึดมั่นในการทำความดี

3. สารการเรียนรู้

3.1 รู้จักแยกแยะสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ

3.2 บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3.3 ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1-2

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนชมสื่อวีทัศน์การ์ตูนเรื่อง “น้ำใจจากเพื่อนต่างแดน” (ชาวสะมาเรียผู้ใจดี)

ขั้นสอน

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงเรื่องราวที่ได้ชม
 - จากเรื่องมีใครบ้างที่ผ่านมาพบชายเคราะห์ร้ายนอนบาดเจ็บอยู่ และทำไมพวกเขาจึงไม่ช่วยเหลือ
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับคำพูดของปุโรหิตและเลวีขณะที่พบชายบาดเจ็บคนนั้น
 - พระเยซูเจ้าถามว่าในจำนวน 3 คนนั้น ใครเป็นเพื่อนบ้านที่แท้จริง และเพื่อนบ้านที่ดีต้องเป็นอย่างไร

- ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไรกับชายบาดเจ็บคนนั้น

ขั้นสรุป

- ครูสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “น้ำใจจากเพื่อนต่างแดน” ดังนี้ “จากเรื่องนี้สอนเราให้รู้ว่า หลายครั้งที่เรายึดเอาความสะดวกสบายของตนเองเป็นหลักก่อนที่จะคิดช่วยเหลือผู้อื่น เราก็จะไม่ต่างจากปุโรหิตและชาวเลวที่ผ่านมาแล้วแก้งทำเป็นไม่เห็นเพราะยึดติดกับตำแหน่งหน้าที่ และข้อกำหนดบางอย่างของตนเอง หรือแม้แต่หากเข้าไปช่วย เราจะเสียเวลา ลำบาก เราก็จะไม่ช่วย ซึ่งนั่นก็แสดงว่าเราขาดมโนธรรมในการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งที่ดี”
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และการตัดสินใจเลือกที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง
- ให้นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่า จากเรื่องราวและข้อคิดที่ได้ฟังนั้น สามารถนำไปวิเคราะห์ในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง?

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนดูสื่อวีดิทัศน์การ์ตูนสั้นเรื่อง “เทวดาคดสวรรค์”

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ดูร่วมกัน โดยครูตั้งคำถามดังต่อไปนี้
 - นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้
 - หากนักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนดีพร้อมเหมือนเทวดาคดสวรรค์ นักเรียนจะทำอย่างไรกับคนที่นักเรียนคิดว่าเขาต่ำต้อยกว่านักเรียนหรือคนที่นักเรียนไม่ชอบ (ให้นักเรียนวิเคราะห์จากความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง)
- ให้นักเรียนจับกลุ่ม 4 – 5 คน ครูแจกกระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่กลุ่มละ 1 แผ่น ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดเขียนเรื่องราวต่อจากเรื่องที่ได้ชมจบไปเพื่อให้เรื่องราวนี้จบลงอย่างมีความสุขทั้งสองฝ่าย พร้อมวาดภาพประกอบ

ขั้นสรุป

- ครูสรุปเรื่องราวจากสื่อการ์ตูนสั้น เรื่อง “เทวดาคดสวรรค์” ดังนี้ “หลายครั้งที่เราแสดงกิริยาถูกผู้ที่ต่ำต้อยกว่าและไม่ให้การช่วยเหลือเมื่อเขากำลังเดือดร้อน หากยามที่เราลำบากและต้องการความช่วยเหลือก็จะมีใครช่วยเหลือเรา และ คนที่ได้ชื่อว่าเป็นคนดีนั้น ขึ้นอยู่ที่สิ่งที่เขาปฏิบัติ ไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏภายนอก”
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงเรื่องราวจากข้อคิดที่ได้ฟังและแสดงความคิดเห็น
- ให้นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งถึงเรื่องราวในชีวิตประจำวันและเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาแล้วเราพลาดที่จะยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ ให้เราตั้งใจใหม่และเขียนข้อคิดที่จะกระทำเพื่อผู้อื่นด้วยใจยินดีเสมอ

คาบที่ 4

ขั้นนำ

- ครูนำภาพ “พระแม่มารีย์” และ “อัครราชทูตครั้งแรกของพระเยซูเจ้าที่เมืองคานา” ให้นักเรียนดู ชักถามเกี่ยวกับภาพที่ได้ชมว่าคือภาพอะไร
- ครูเล่าเรื่องราว “การอัครราชทูตที่เมืองคานา” ให้นักเรียนฟัง ดังนี้
“ที่งานสมรสในเมืองคานา แคว้นกาลิลี พระแม่มารีย์เดินทางมาช่วยงานนี้ด้วย ในขณะที่กำลังจัดงานเฉลิมฉลอง ซึ่งงานสมรสนั้นต้องมีการเลี้ยงสังสรรค์ สิ่งที่สำคัญในการจัดงานคือเหล้าองุ่นอย่างดีที่สุดที่จัดเสิร์ฟแขกที่มาร่วมงาน แต่ทันใดนั้น เหล้าองุ่นหมด พระแม่มารีย์ซึ่งอยู่ในงานเห็นดังนั้นจึงขอร้องให้พระเยซูเจ้าช่วยเหล้าองุ่นของงาน และสั่งให้คนใช้ปฏิบัติตามคำของพระเยซูเจ้า พระเยซูเจ้าบอกกับพระแม่มารีย์ว่ายังไม่ถึงเวลาของพระองค์ที่จะทำการอัครราชทูต แต่พระแม่มารีย์ขอร้องให้ช่วยเหล้าองุ่นของงานที่กำลังวุ่นวายใจ พระเยซูเจ้าจึงทำอัครราชทูตเปลี่ยนน้ำให้เป็นเหล้าองุ่นอย่างดี พอสำหรับเสิร์ฟแขกทุกคนในงาน” (สรุปเนื้อหาจาก พระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญยอห์นบทที่ 2 ข้อที่ 1 ถึง 10)

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าพระแม่มารีย์เป็นคนที่มีความเชื่ออย่างไร
 - ถ้านักเรียนได้รับคำสั่งจากคุณแม่ให้ช่วยงานท่านในขณะที่นักเรียนยังไม่พร้อม หรือกำลังทำสิ่งอื่นๆที่สำคัญอยู่ นักเรียนจะทำอย่างไร
 - นักเรียนได้ข้อคิดใดบ้างจากแบบอย่างของแม่พระ และพระเยซูเจ้า
- ครูแจกกระดาษการ์ดขึ้นหนังสือให้นักเรียนคนละ 1 ใบ โดยให้นักเรียนเขียนข้อตั้งใจในการทำความดีเพื่อตนเอง 1 ข้อ ลงในการ์ดด้านหนึ่ง และการทำความดีเพื่อผู้อื่น 2 ข้อ ลงในการ์ดอีกด้านหนึ่ง

ขั้นสรุป

- ครูสรุปถึงลักษณะของบุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดี และกิจการดีของท่านที่นักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้ จากเรื่องที่ได้ฟังจะเห็นว่าแม่พระมีมโนธรรมในการเลือกที่จะกระทำการที่ดีโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาขอร้องให้ช่วยเหลือ
- ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้ในคาบเรียนนี้
- ให้นักเรียนไตร่ตรองตนเองถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้โดยมีแบบอย่างของแม่พระเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ภาพพระแม่มารีย์

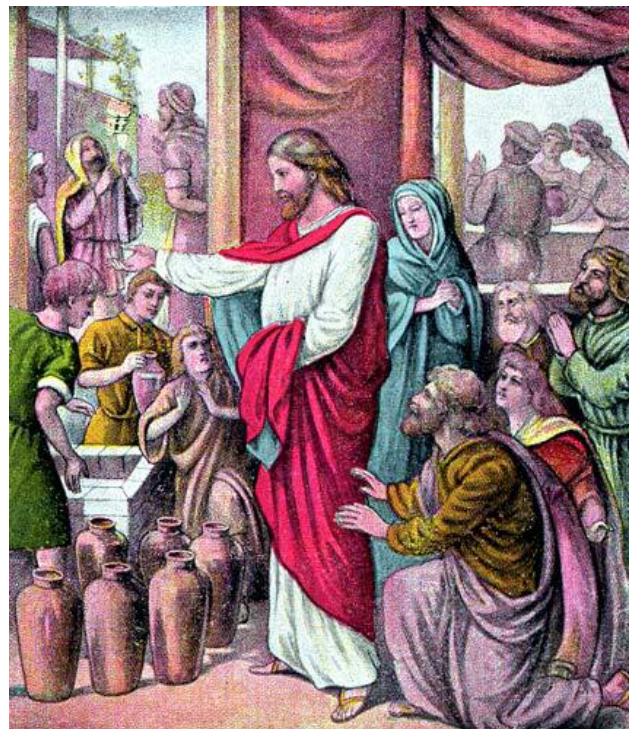
5.2 ภาพการอัครราชทูตครั้งแรกของพระเยซูเจ้าที่เมืองคานา

- 5.3 สื่อการ์ตูนวีดิทัศน์เรื่อง “น้ำใจจากเพื่อนต่างแดน” (ชาวสะมาเรียผู้ใจดี) Good Friend
<http://www.youtube.com/watch?v=D0BqZJogVpo>
- 5.4 สื่อวีดิทัศน์การ์ตูนเรื่อง “เทวดาตกสวรรค์” จาก http://www.youtube.com/watch?v=MYq_35xJtFY
- 5.5 หนังสือพิมพ์
- 5.6 กระดาษเขียนแบบ
- 5.7 กรรไกร
- 5.8 กาว
- 5.9 สีเมจิก/สีไม้
- 5.10 กระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่
- 6. การวัดและประเมินผล**
 - 6.1 สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
 - 6.2 สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
 - 6.3 สังเกตจากการชมสื่อวีดิทัศน์
 - 6.4 สังเกตจากการทำใบงาน

พระแม่มารีย์

งานเลี้ยงที่เมืองคานา แคว้นกาลิลี

1. ผลการเรียนรู้

สืบค้นและนำเสนอวิธีการพัฒนาพระพรต่างๆที่ได้รับและนำไปสู่ชุมชน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

ผู้เรียนสืบค้นและนำเสนอวิธีการพัฒนาพระพรต่างๆที่ได้รับและนำไปสู่ชุมชน

2.2 ด้านทักษะ

ผู้เรียนนำพระพรต่างๆที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

2.3 ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนปฏิบัติตามพระพรต่าง ๆ ที่ได้รับและทำประโยชน์เพื่อชุมชน

3. สารการเรียนรู้

การพัฒนาพระพรต่างๆที่ได้รับโดยการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น เช่น การ
ใช้ความสามารถของทนายความเพื่อช่วยว่าความให้คนจน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 เรื่อง หัวใจวัยทีน

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนดูภาพบุคคลต่างๆ ที่ได้พัฒนาและใช้พระพรเหล่านั้นเพื่อทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น

ขั้นสอน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบุคคลในภาพว่าเป็นใคร มีความสำคัญอย่างไร
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน เพื่อวิเคราะห์ว่าบุคคลต่างๆ ในภาพ ได้นำพระพรต่างๆ ที่ตนได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไร
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเอง

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการนำพระพรต่างๆ ที่ตนได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน
- ครูให้นักเรียนพิจารณาไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่า ตนเองได้เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำประโยชน์ต่อชุมชนอย่างไรบ้าง

คาบที่ 2 เรื่อง พัฒนาพระพร...เติบโต...เพื่อมวลชน...

ขั้นนำ

- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า นักเรียนมีพรสวรรค์อะไรบ้าง และนำไปปฏิบัติต่อตนเองอย่างไร

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนศึกษาวิธีการพัฒนาพระพรต่างๆ ที่ได้รับในใบความรู้
- ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง พรสวรรค์ของตน
- ให้นักเรียนอาสาออกมานำเสนอผลงานของตน

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับพระพรต่างๆ และวิธีการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง
- ครูให้นักเรียนพิจารณาไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่ง โดยครูชี้แนะให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า พรสวรรค์ที่เด่นชัดของนักเรียนคืออะไร

คาบที่ 3 เรื่อง วยโสไมไร้ค่า

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนร้องเพลง “โลกสวยด้วยมือเรา”

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงที่ได้ร้องไป ว่าให้ข้อคิดอะไรบ้าง
- ให้นักเรียนอาสาออกมาพูดถึงความคิดเห็นของตน
- ให้นักเรียนนึกถึงภาพชุมชนของตน คือ โรงเรียน บริเวณชุมชนที่อยู่อาศัย ว่านักเรียนได้เคยนำพระพรต่างๆ ที่ได้รับและนำไปปฏิบัติต่อชุมชนนั้นๆ อย่างไร
- ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง “พระพรเพื่อชุมชน”

ขั้นสรุป

- ครูสรุปข้อคิดจากพระคัมภีร์ที่ว่า “จงร่าเริงยินดีเสมอ จงขอบพระคุณพระเจ้าในทุกกรณี” (1ธส 5 : 16,18)
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการนำพระพรต่างๆ ที่ได้รับเพื่อทำประโยชน์ต่อชุมชนที่ตนอยู่อาศัย
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่ง โดยครูชี้แนะว่า มีเหตุการณ์ใดที่นักเรียนประทับใจมากที่สุดจากการพัฒนาพระพรต่างๆ ที่ได้รับและนำไปทำประโยชน์ต่อชุมชน

5. สื่ออุปกรณ์แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

5.1.1 ภาพเกี่ยวกับการใช้ความสามารถหรือพรสวรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

5.1.2 ใบความรู้พัฒนาตนเอง

5.1.3 ใบงานเรื่อง พรสวรรค์ของฉัน

5.1.4 เพลงโลกสวยด้วยมือเรา

5.1.5 ใบงานเรื่อง พระพรเพื่อชุมชน

5.2 แหล่งการเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุด

5.2.2 อินเทอร์เน็ต

6. วัดและประเมินผล

6.1 สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น

6.3 ตรวจใบงาน

ภาพเกี่ยวกับการใช้ความสามารถหรือพรสวรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

นาย รัชฎา มนุรัชฎา

ทนายความอาสาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะคดีผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน
มุ่งมั่นอาสาให้ความช่วยเหลือบ้าน ทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนมากกว่า 11 ปี

ดาบตำรวจแซน วรงค์ไพลีฐ

ประสบการณ์ที่สั่งสมมานานนับสิบ ๆ ปี
ได้สร้างฉายา "นายดาบเดนตาย" ให้กับ
ดาบตำรวจแซน เพราะเขาได้ผ่านเหตุการณ์
อันตรายระหว่างการปลดชนวนระเบิดมานับครั้งไม่ถ้วน
แต่ทุกครั้งก็รอดมาได้ เพื่อที่จะวิ่งเข้าไประเบิด
ลูกต่อ ๆ ไป ที่รอการปลดชนวนของ "นายดาบเดนตาย"
คนนี้อยู่ หากด้ามขวานทองแห่งนี้ยังไม่สงบ
ชีวิตของดาบตำรวจแซน ก็ยังคงต้องลุ้น
ระทึกอยู่บนปากเหวทุกครั้งที้ออกปฏิบัติงาน เพื่อความสงบสุข
ของประเทศไทย

ภาพเกี่ยวกับการใช้ความสามารถหรือพรสวรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

รศ.นพ. สภา ลิมพานิชย์การ

ข้าราชการบำนาญวัย 74 ปี ทุกวันนี้คุณหมอยังทำงานหนักกับการตรวจรักษาคนไข้รายได้น้อยซึ่งเข้ามา รักษา ที่ คลินิกแพทย์สภา

อาจารย์ประจำโรงเรียนเวชนิทัศน์ โรงพยาบาลศิริราช ผู้ซึ่งได้ฉายาว่า "หมอ ๕ บาท"

ตลอดเวลา 40 กว่าปีที่ผ่านมา คุณหมอยังคิดถึงเงินเพียงค่ายา 5-70 บาท ไม่คิดค่าตรวจ แต่หากใครไม่มีเงินจริงๆ แม้แต่ค่ายาคุณหมอก็ไม่คิด หรือหากมีไม่พอ ให้เท่าไร ก็เท่านั้น เพราะหมอสภาไม่ต้องการให้ผู้ป่วยไปซื้อยา รับประทานเอง ส่วนสาเหตุที่ คุณหมอสภา จำยอมให้ได้ในราคาน้อยนิด เพราะยาร้อยละ 90 สั่งซื้อยาจากโรงงาน ที่ได้ลิขสิทธิ์มาผลิตยาในประเทศไทย โดยเวลาซื้อที่ก็จะสั่งเยอะมากๆ จะช่วยให้ประหยัดเงินได้อย่างมาก อะไรเป็นแรงบันดาลใจให้คุณหมอเปิดคลินิกหมอ 5 บาท แห่งนี้ขึ้นมากลาง ที่ผมคิดค่ารักษาพยาบาลราคาถูก สาเหตุมาจากตอนผมยังเด็กๆ อายุ 3-4 ขวบ ไม่สบายอยู่บ่อยๆ เป็นโรคคอตีบ พอโตขึ้นมาอีกหน่อยก็เป็น ไทฟอยด์ ต่อมาก็เป็นปอดบวม กระเสาะกระแสะมาตลอด คุณแม่จึงพาผมไปรักษาที่โรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ แล้วเวลาไปโรงพยาบาลเห็นคุณแม่เสียเงินเยอะๆ ก็คิดว่าเราป่วย ซึ่งก็แย่อยู่แล้ว เรายังต้องเสียเงินเยอะอีก อะไร ที่คิดถูกได้ก็นำคิดเงินให้ถูกได้ พอถึงวันที่เราเป็นหมอจึงทำคลินิกที่จ่ายยาราคานี้ขึ้นมา

ใบความรู้เรื่อง

การพัฒนาตนเอง (SELF DEVELOPMENT)

“จงพยายามพัฒนาตนเองให้ติดเป็นนิสัย เพื่อว่าชีวิตของคุณจะได้ดีขึ้นไปด้วย”

ในประเทศญี่ปุ่นมีคำกล่าวอีกวลีหนึ่งว่า “อันตรายของ นักธุรกิจที่ทำงานเป็นปีที่ 3 หมายความว่าถึงพนักงานจะเริ่ม รู้สึกท้อถอยหลังจากทำงานมาแล้ว 3 ปี และงานที่ทำ ก็จะกลายเป็นเพียงทำเป็นพิธีเท่านั้น ทำงานด้วยความ เฉื่อยชา ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้พนักงานไม่มีคุณภาพ การที่จะเอาชนะอุปสรรคในลักษณะนี้หรือความ เหนื่อยล้าที่จะแก้ปัญหาย่างยากนี้ ซึ่งนับวันจะยากยิ่งขึ้น เมื่อคุณก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น แต่สามารถกระทำได้โดยการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอไม่หยุดนิ่ง พยายามหาความรู้ อยู่ตลอดเวลา

การพัฒนาตนเองหมายถึงการสร้างความสามารถ ของคุณเองให้มีมากขึ้นและการพัฒนาความสามารถ ที่ยังไม่ได้พัฒนาของคุณเองด้วย โดยเหตุที่มนุษย์เรามีความ ต้องการที่จะให้ตนเองเจริญก้าวหน้า (ความต้องการ ความเจริญก้าวหน้าส่วนตัว และการรับรู้ศักยภาพของตนเอง) ดังนั้นทุกคนจึงต้องพยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้มีชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจ :

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตนเองควรทำความเข้าใจกับสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

การกระทำในเชิงบวก

ที่สำคัญที่สุดคือสร้างแรงคลใจให้อยากแก้ปัญหาคอนทำงาน หากคุณเพียงทำงานตามคำสั่ง เท่านั้นคุณจะไม่วันพัฒนาความสามารถของคุณเองได้

สะสมข้อมูล

หากไม่มีข้อมูลเข้า (input) แล้วจะมีผลออก (output) ได้อย่างไร การพัฒนาตนเองก็เช่นกัน การสะสมข้อมูลเพื่อให้ตนเองรอบรู้มากขึ้น จึงเป็นการช่วยพัฒนาตนเองให้รอบรู้และมีประสบการณ์ มากยิ่งขึ้น

พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การพัฒนาตนเองโดยใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำได้หลายวิธี เช่น

1. การระดมมันสมอง (Brainstroming) โดยวิธีการนี้ จะทำให้ทุกคนได้มีอิสระเสรีทางความคิด มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. รายการตรวจสอบ (Checkist) วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้คนพิจารณาในสิ่งทีอาจจะมองข้ามไปได้

ควรตรวจสอบให้ละเอียดถี่ถ้วน

ที่มา...จากหนังสือมารยาทในที่ทำงาน

ศูนย์การศึกษาทางไปรษณีย์ (สสท. - มหาวิทยาลัยชั้นโน) สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย - ญี่ปุ่น)

คนเราถ้าจะเก่งต้องประกอบด้วย 3 เก่งคือ

เก่งตน (Self Ability) หมายถึง เป็นผู้ที่ชอบศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันโลก

ทันคน โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเองก่อน การพัฒนาตนเองนั้นพัฒนาได้ ๓ ทางคือ

ทางกาย องค์ประกอบที่สำคัญคือ รูปร่าง พัฒนาให้ดีขึ้นโดยใช้การแต่งกายช่วยลดจุดด้อยหรือเสริมจุดเด่น หน้าตาสดชื่นแจ่มใส สะอาดหมดจด อากัปกิริยา การแสดงออกเข้มแข็งแต่ไม่แข็งกระด้าง อ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ การยืน การเดิน การนั่ง ต้องมั่นคง เรียบร้อย การแต่งกายต้องสะอาดเหมาะสมกับกาลเทศะ เหมาะสมกับรูปร่างและผิวพรรณ

ทางวาจา การพูดดีต้องมีองค์ประกอบ ๔ ประการคือ พูดแต่ดี มีประโยชน์ ผู้ฟังชอบ และทุกคนปลอดภัย ก่อนพูดทุกครั้งต้องคิดก่อนพูด คนที่พูดดี มีปิยะวาจา เป็นลมปากที่หวานหูไม่รู้หาย เป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกคน ฝายที่ได้ยินได้ฟัง

ทางใจ การพัฒนาทางใจก็มีองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความมั่นใจ ถ้ามีความมั่นใจในตนเอง จะทำอะไรก็สำเร็จ ความจริงใจ คือ เป็นคนปากกับใจตรงกัน ความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง แจ่มใส มีชีวิตชีวา ความมานะพยายามไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค ความซื่อสัตย์สุจริต ความสุขใจ ความอดกลั้น ความมีเหตุผล การมีสมรรถภาพในการจำและมีความคิดสร้างสรรค์

เก่งคน (Self Ability) หมายถึง มีความสามารถที่จะทำตัวให้เข้าไหนเข้าได้ เป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกคน ฝาย มีมนุษยสัมพันธ์ในครอบครัว พ่อแม่ควรรู้หลักจิตวิทยาในการปกครองลูก ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูก ลูกก็ไม่ทำตนให้เป็นปัญหาให้พ่อแม่ และมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน สามารถทำตนให้เข้ากับคนได้กับทุกคน หากมีผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาก็รัก หากมีลูกน้อง ลูกน้องก็รัก เพื่อนร่วมงานก็รัก บุคคลภายนอกหรือลูกค้าก็รัก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและธุรกิจเป็นอย่างดี

เก่งงาน (Task Ability) หมายถึง ผู้ที่รักงาน ขยันทำงาน และรู้วิธีทำงาน มีความขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค ที่มา : กลุ่มบริหารทั่วไป สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวทางง่ายๆ ในการพัฒนาตนเอง

1. อ่านหนังสือที่ดีๆ มีสาระ เช่น "คู่มือมนุษย์" และ "the law of success" ฯลฯ
2. เข้าร่วมอบรม การพัฒนา สมองและจิต(สนใจเรื่องจิตมากครับ) ที่มีการจัดขึ้นและอบรมอื่นๆ ที่ใกล้เคียง
3. พูดคุยกับผู้มีความรู้
4. นำความรู้ที่ได้มาทำเองและถ่ายทอดสู่คนรอบข้าง แบบทำให้ดูเป็นตัวอย่าง
5. เข้าเว็บ และยูทูบ แต่จับเอาสาระมารวมและนำไปใช้ครับ

<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=274400df751f9f71>

ใบงานเพื่อการเรียนรู้
เรื่อง “พระสวรรค์ของฉัน”

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....

ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหาในใบความรู้แล้ว ให้นักเรียนทำผังมโนทัศน์ (Mind Mapping) เกี่ยวกับพระ
พรต่างๆ และวิธีการพัฒนาพระพรเหล่านั้น

บทเพลงโลกสวยด้วยมือเรา

ธรรมชาติสร้างคน มีมือมาสองมือ ให้มา กับคนเราทุกคน
เอาไว้คอยประคองป้องกัน ไว้ดูแลให้โลกยังคง
มีเราทุกคน

ได้อยู่อาศัยร่วมกันมา

อยู่กันแสนล้านคน ลงมือคนละมือ ช่วยกัน

ถ้าเรายังเห็นคุณค่า

ในเมื่อเราเป็นคนทั้งที่ ช่วยกันทำให้ดีดีกว่า

รวมใจเข้ามา

มาคอยรักษาโลกเราไว้

*ให้โลกเราสวย พวกเรามาช่วยกัน รับรู้ด้วยกัน

แล้วทำให้โลกนี้สดใส

**อยากให้โลกน่าอยู่กว่านี้ เป็นโลกที่เราฝันได้

จะสวยอย่างไร

เป็นไปได้ด้วยมือของเรา

อีกไม่ช้าไม่นาน เราเองคงต้องไป แต่มัน

ก็ยังมิโลกใบเก่า

ยังต้องมีอีกหมื่นล้านคน เข้ามาอยู่ที่นี่แทนเราคือเด็กของเรา

เด็กๆที่เขาไม่เพียงสา

(ซ้ำ *,**)

อยู่ที่มือของเราที่จะทำ โลกให้เลวร้ายอย่างไร

อยู่ที่มือของเราที่จะทำ โลกให้สดใส...อี...เย่

(ซ้ำ **,*,**,*,**)

ใบงานเพื่อการเรียนรู้
เรื่อง...พระพรเพื่อชุมชน...

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....
ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำผังมโนทัศน์ (Mind Mapping) เกี่ยวกับการพัฒนาพระพรต่างๆที่นักเรียนได้รับและนำไปทำประโยชน์เพื่อชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

ใบงาน พระพรเพื่อชุมชน

1. ผลการเรียนรู้

สืบค้นและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับความสุภาพถ่อมตน เรียบง่าย พอเพียง และอดทน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

ผู้เรียนรู้และเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น เกี่ยวกับความสุภาพ ถ่อมตน เรียบง่าย พอเพียง และอดทน ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2.2 ด้านทักษะ

ผู้เรียนปฏิบัติตามแนวทางพระบรมราโชวาท ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น โดยการปฏิบัติความสุภาพ ถ่อมตน เรียบง่าย และพอเพียงเป็น

2.3 ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนเป็นผู้นำแนวทางพระบรมราโชวาท มาปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติความสุภาพ ถ่อมตน เรียบง่าย และพอเพียงเป็น และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น

3. สารการเรียนรู้

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นเกี่ยวกับความสุภาพถ่อมตน เรียบง่าย พอเพียง และอดทน คือการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระราชดำริ พอเพียง การยึดความประหยัดอดออมค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการใช้ชีวิตการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนาและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1-2 เรื่อง เดินตามผู้สำเร็จ 1

ขั้นนำ

- ครูและนักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่าการดำรงชีวิตแบบพอเพียงเป็น อย่างไร

ขั้นสอน

- ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการแบบเศรษฐกิจพอเพียงแบบ 3 ห่วง มาให้นักเรียนศึกษาสักครูหนึ่ง
- ครูอธิบายและยกตัวอย่างบุคคลในสังคมที่ดำรงชีวิตแบบพอเพียงให้นักเรียนฟัง

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 5-8 คน และให้แต่ละกลุ่มหาตัวอย่างบุคคลที่ชื่นชอบในด้านความพอเพียง และการดำรงชีวิตของบุคคลท่านนั้นเป็นอย่างไร มีหลักในการดำรงชีวิตเป็นอย่างไร กลุ่มละ 1 คน ห้ามซ้ำกัน
- ให้นักเรียนไปสืบค้นและเตรียมการแสดง
 - แต่ละออกมานำเสนอผลงานของบุคคลตัวอย่างที่กลุ่มได้เลือกมา ด้วยการแสดงประวัติของบุคคลเหล่านั้น

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงจากบุคคลต่าง ๆ ที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ
- นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่า ตนเองสามารถจะดำเนินชีวิตแบบพอเพียงจากตัวอย่างข้างขึ้นในเรื่องใดบ้างที่เริ่มทำได้เลย

คาบที่ 3-4 เรื่อง เดินตามผู้สำเร็จ 2

ขั้นนำ

- ครูสุ่มถามนักเรียนจากการไตร่ตรองในคาบเรียนที่แล้วว่า ได้ปฏิบัติตามสิ่งที่ตั้งใจมาน้อยขนาดไหน และคาดว่าจะก้าวหน้าหรือไม่อย่างไร พร้อมทั้งให้นักเรียนคนอื่นๆ คิดทบทวนตามไปด้วย

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมเมื่อคาบเรียนที่แล้ว
- ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก หัวข้อการสืบค้นในคาบเรียนนี้ เพื่อเตรียมการแสดงในคาบเรียนต่อไป โดยการให้บทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังนี้
 - การดำเนินชีวิตเป็นผู้มีความสุขภาพ ถ่อมตน
 - การดำเนินชีวิตยึดหลักความเรียบง่าย
 - การดำเนินชีวิตที่ใช้ความอดทนจนประสบความสำเร็จ
 - การดำเนินชีวิตตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนประสบความสำเร็จ
- ให้แต่ละกลุ่มไปสืบค้น และเตรียมการแสดง
- หลังการแสดงครูและนักเรียนพูดคุยถึงจุดดีและข้อบกพร่องที่ต้องการการปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะสามารถทำได้ดีขึ้นในครั้งต่อไป
- ครูอธิบายเพิ่มเติม สำหรับตัวอย่างบุคคลหรือเสริมข้อคิดที่แต่ละกลุ่มได้นำเสนอ
- ครูให้นักเรียนทำใบงาน

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากบุคคลตัวอย่างที่แต่ละกลุ่มได้นำเสนอในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ความสุภาพถ่อมตน เรียบง่าย และความอดทน
- ครูสรุปด้วยประโยคจากพระคัมภีร์ที่ว่า “จงถ่อมตนอยู่เสมอ จงมีความอ่อนโยน พากเพียร อดทนต่อกันด้วยความรัก (อฟ 4:2-3)
- นักเรียนได้ตรงรอยาบๆ สักครูหนึ่ง ถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นคืออะไร และอย่างไร

5. สื่ออุปกรณ์/ แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 อุปกรณ์ที่นักเรียนใช้ในการแสดงแต่ละครั้ง
- 5.1.2 ใบความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง
- 5.1.3 ใบความรู้ ตัวอย่างประวัติบุคคลในสังคมที่เป็นแบบอย่างที่ดี
- 5.1.4 ใบความรู้ พระบรมราโชวาท พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

5.2 แหล่งเรียนรู้

- 5.2.1 ห้องสมุด
- 5.2.2 อินเทอร์เน็ต
- 5.2.3 หนังสือคำสอนพ่อ
- 5.2.4 ห้องคำสอน
- 5.2.5 หนังสือพิมพ์

6. วัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม
- 6.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น
- 6.3 ตรวจจากใบงาน

ใบความรู้

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่ พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับ ครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ทหาร ตำรวจ และนักธุรกิจ ในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย

ความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชนุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

ข้อมูลอ้างอิงจาก : หนังสือตามรอยพระยุคลบาท : สำนักงานข้าราชการพลเรือน

(http://iad.dopa.go.th/civil_service_day/king/king-civilday.html#k32)

หลักเศรษฐกิจพอเพียงแบบ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

แนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบไปด้วยอะไรบ้างนั้น เราได้สรุปรวบรวมมาให้เข้าใจได้ง่ายๆ พร้อมทั้งนำภาพประกอบความเข้าใจ มาให้ดูด้วยเพื่อความเข้าใจที่แจ่มแจ้งขึ้น ซึ่ง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข นั้น แท้จริงแล้ว เป็นบทสรุปของเศรษฐกิจพอเพียง นั่นเอง คือสรุปให้เข้าใจได้ง่ายๆ ดังต่อไปนี้

รูปภาพเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

3 ห่วง คือทางสายกลาง ประกอบไปด้วย ดังนี้

- ห่วงที่ 1 คือ **พอประมาณ** หมายถึง พอประมาณในทุกอย่าง ความพอดีไม่มากหรือน้อยจนเกินไป โดยต้องไม่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นให้เดือดร้อน
- ห่วงที่ 2 คือ **มีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
- ห่วงที่ 3 คือ **มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

2 เงื่อนไข ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

- เงื่อนไขที่ 1 **เงื่อนไขความรู้** คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ คุณธรรมประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มี

ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

- เงื่อนไขที่ 2 เงื่อนไข**คุณธรรม** คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ใบความรู้

ตัวอย่างประวัติบุคคลในสังคมที่เป็นแบบอย่างที่ดี

ภูมิหลัง

ทองมา เปรียบยิ่ง เป็นบุตรชายคนโต จากพี่น้อง ๗ คน ของพ่อดิน และแม่ลุน เปรียบยิ่ง ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่ บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกเลงใต้ ต.ทมอ อ.ปราสาท จ. สุรินทร์ หลังจบการศึกษาภาคบังคับในสมัยนั้น ทองมาก็ได้ออกมาช่วยครอบครัวทำนาและใช้ชีวิตชีวิตชนบทมาตั้งแต่บัดนั้น จวบจนย่างเข้าวัยหนุ่ม อายุได้ ๒๒ ปี ทองมาเปลี่ยนวิถีชีวิตมาเป็น “นายฮ้อย” ค้าควายอยู่ที่จังหวัดชลบุรี แต่ทำได้เพียง ๑ ปี ก็ย้อนกลับมาสู่วิถีชีวิตแบบเดิม พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ สมรสกับนางประสพ เปรียบยิ่ง มีบุตรและธิดารวม ๓ คน

วิถีเกษตร

ก่อนปี ๒๕๓๔ ครอบครัวของทองมา ยังคงทำนาเชิงเดี่ยวอยู่ แต่หลังจากนั้น เมื่อมีโครงการ คสป. เข้ามารับซื้อข้าวในหมู่บ้าน ซึ่งบ้านท่อมจะมีข้าวชนิดหนึ่งซึ่งที่อื่นไม่มี คือข้าวเหนื่ออ่อน และก็ได้ชักชวนชาวบ้านให้หันมาทำนาโดยเน้นการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด ใช้วัตถุดิบที่มีในธรรมชาติ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกจำพวกปุ๋ยหรือสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การปฏิบัติในแนวทางนี้ นอกจากจะทำให้คุณภาพของดินดีขึ้นแล้ว ผลผลิตที่ได้ยังปลอดภัยจากสารเคมีทุกชนิด อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ ถือเป็นการลดต้นทุนการผลิตไปในตัว เข้าสู่โครงการนำร่องฯ ปี ๒๕๔๔ ทองมาได้เข้าร่วมโครงการนำร่องฯ โดยพื้นที่ที่ทองมาอาศัยอยู่ และพื้นที่ทำกินนั้น อยู่ในผืนเดียวกัน โดยแบ่งเป็นที่อยู่อาศัย ๑ งาน และพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ๑๒ ไร่ นอกเหนือไปจากนั้น ก็มีแปลงสำหรับทำนาอินทรีย์และทำเกษตรแบบพึ่งตนเอง ๒๐ ไร่ การเข้าร่วมโครงการนำร่องฯ ทำให้มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานของเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จจากการทำ นาธรรมชาติ, นาอินทรีย์ หลายๆ คน เช่น พ่อคำเดื่อง ภาษี ปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นนักปฏิบัติแห่งยุคสมัย ที่กิ่งอำเภอแคนดง จ.บุรีรัมย์ อีกทั้งพ่อเชียง ไทยดี ปราชญ์นักวิจัยชาวบ้าน จากอำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

การได้เห็น ได้สัมผัส ได้พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้เอง ทำให้ได้แนวความคิดมาปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่นาของตนเอง

นอกเหนือจากความรู้และ ประสบการณ์หลากหลายที่ได้รับจากโครงการฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้ว การช่วยเหลือเกื้อหนุนปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่ได้รับก็คือ ได้รับงบประมาณอุดหนุนสำหรับพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การทำโรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่ทำกินของทองมา มีบ่อน้ำจำนวน ๓ บ่อ ซึ่งเพียงพอสำหรับการเกษตรตลอดทั้งปี ทำให้มีผลผลิตทางการเกษตรหมุนเวียนสำหรับบริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี พืชผักสวนครัว จำพวก ตะไคร้ กระเพรา โหระพา พริก ข่า ฯลฯ และไม้ผลจำพวกมะม่วง กล้วย กระท้อน จึงมิให้ได้เก็บกินสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในแต่ละฤดูกาล เหลือจากนั้นก็นำไปขายนารายได้สู่ครอบครัวในอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้แล้วยังมีพืชจำพวกสมุนไพรอีกด้วย ประการสำคัญคือ ทองมาสามารถประกอบประมง ไม้ผลชนิดหนึ่ง ซึ่งชาวสุรินทร์โดยทั่วไปมีความเชื่อว่า ไม่มีทางปลูกได้ นั่นคือ “เงาะโรงเรียน” ทองมาและครอบครัวสามารถ เก็บผลผลิตบริโภคร่วม ๓ ปีแล้ว นี่เป็นอีกหนึ่งความสำเร็จของเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ที่ทะลยกำแพงความเชื่อของคนทั่วไปได้ โดยการปฏิบัติและเอาใจใส่ ซึ่งนั่นก็หมายความว่า หากพื้นที่ของทองมาปลูกเงาะได้ พื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดสุรินทร์ก็น่าจะปลูกเงาะได้เช่นเดียวกัน หากเกษตรกรมีความเอาใจใส่อย่างจริงๆ จังๆ

ถ่ายทอดภูมิปัญญา

จากองค์ความรู้และ ประสบการณ์ทั้งหลายที่มีทองมามีอยู่นั้น ก็ไม่ได้เก็บไว้แต่เพียงผู้เดียว ยังถ่ายทอดสู่เพื่อนเกษตรกรทั้งในและนอกกลุ่มของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การวิเคราะห์สภาพพื้นดินว่าเหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดไหน ถือได้ว่าทองมาเป็นนักวิจัยชาวบ้านอีกคนหนึ่งที่กำลังมีผลงานเป็นที่ยอมรับ

ความภูมิใจของครอบครัว

ถึงแม้ว่าทองมาและภรรยา จะจบการศึกษาเพียงชั้นพื้นฐาน และประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาตลอดชีวิต แต่สิ่งหนึ่งซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ครอบครัวของทั้งคู่ นั่นก็คือ ลูกๆ แต่ละคนไม่สร้างความผิดหวังให้กับตน ธิดาคนโต ปัจจุบันรับราชการครู ส่วนบุตรชายคนที่ ๒ กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสายงานด้านเกษตรกรรม อยู่ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนบุตรคนสุดท้องก็กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยม

http://www.kradandum.com/people/people_05.htm

ใบความรู้

พระบรมราโชวาท พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อยจึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้

พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี 11 ธันวาคม 2512

คุณธรรม ข้อหนึ่งที่ยังมีอยู่อย่างบริบูรณ์ในจิตใจของคนไทยก็คือ การให้ การให้นี้ไม่ว่าจะให้สิ่งใด แก่ผู้ใด โดยสถานใดก็ตาม เป็นสิ่งที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องประสานไมตรีอย่างสำคัญระหว่างบุคคลกับบุคคลและให้สังคมมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่นด้วยสามัคคีธรรม

พระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 31 ธ.ค.2545

การ ใช้จ่ายอย่างประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ที่ประหยัดเท่านั้น ยังเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย

พระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 31 ธ.ค.2502

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรอรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากวารสารชัยพัฒนาประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒

“คนเราอยู่คนเดียวไม่ได้ จะต้องอยู่เป็นหมู่คณะและถ้าหมู่คณะนั้นมีความสามัคคี คือเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือในทุกเมื่อ ช่วยกันคิดว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่สมควร สิ่งใดที่จะทำให้นำมาสู่ความเจริญความมั่นคง ความสุขก็ทำ สิ่งใดที่นำมาซึ่งหายนะหรือเสียหายก็เว้น และช่วยกันปฏิบัติทั้งหน้าที่ทางกายทั้งหน้าที่ทางใจ”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน สระบุรี ๑๖ เมษายน ๒๕๑๘

“คนเราถ้าพอใจในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ณ ศาลาดุสิดาลัย ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

แหล่งที่มา <http://www.cca.chula.ac.th/protocol/organizations-individuals.html?start=2>

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 เห็นคุณค่าและความสำคัญของการรักนวลสงวนตัว
- 1.2 บอกแนวทางในการปฏิบัติตน ซึ่งแสดงออกถึงการรักนวลสงวนตัวได้อย่างเหมาะสม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

- 2.1.1 ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการรักนวลสงวนตัว
- 2.1.2 ผู้เรียนบอกแนวทางการปฏิบัติตน ที่แสดงออกถึงการเป็นผู้รักนวลสงวนตัว

2.2 ด้านทักษะ

ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นผู้รักนวลสงวนตัว แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย

2.3 ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจ เคารพให้เกียรติแก่กันในกลุ่มและศักดิ์ศรีของความเป็นชายและหญิง

3. สาระการเรียนรู้

การรักนวลสงวนตัว เป็นรูปแบบหนึ่งของความคิด และพฤติกรรมตามมาตรฐานศีลธรรมอันสูงส่ง รวมถึงความบริสุทธิ์ทางเพศ และการกระทำทางกาย วาจา ใจ เป็นการให้เกียรติให้คุณค่ากับร่างกายของตนเองและผู้อื่นซึ่งร่างกายเปรียบเสมือนพระวิหาร เป็นที่ประทับของพระเจ้า

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 เรื่อง อุงเท้าแสนรัก

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนเล่นเกม “อุงเท้าแสนรัก”

ขั้นสอน

- ครูสุ่มถามความรู้สึกของนักเรียนบางคน เพื่อให้ทุกคนไตร่ตรองไปด้วย
 - ผู้ที่ถูกดึงอุงเท้าออกก่อนในกลุ่มแรกๆ รู้สึกอย่างไร
 - ผู้ที่สามารถรักษาอุงเท้าของตนไว้ได้ทั้งสองข้างจนจบเกมรู้สึกอย่างไร
- ครูป้อนคำถามนักเรียน เพื่อเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึกของนักเรียนกับเรื่องการรักนวลสงวนตัว โดยใช้คำถามดังนี้

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่กำลังถูกเพื่อนแย่งถุงเท้าจากเท้าไป
 - ในขณะที่ถูกแย่งถุงเท้านักเรียนทำอะไร
 - สิ่งที่น่าประหลาดใจมากที่สุดขณะถูกแย่งถุงเท้าคืออะไร
- ครูสุ่มถามคำตอบจากนักเรียน พร้อมทั้งอธิบายเชื่อมโยงกับเรื่องคุณค่าความสำคัญของการรักษาวลสงวนตัว

ขั้นสรุป

- ครูสรุปเนื้อหาสาระจากกิจกรรมที่ทำร่วมกันโดยเชื่อมโยงกับเรื่องคุณค่า ความสำคัญของการรักษาวลสงวนตัว
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงคุณค่าความสำคัญของการรักษาวลสงวนตัว
- นักเรียนได้ไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งโดยครูชี้แนะให้นักเรียนมองหาแนวทางการปฏิบัติตนในการช่วยให้ตัวนักเรียนเองสามารถแสดงตนเป็นผู้รักษาวลสงวนตัวได้อย่างเหมาะสม

คาบที่ 2 เรื่อง รักแท้..วาเลนไทน์

ขั้นนำ

- ครูถือดอกกุหลาบพร้อมสนทนากับนักเรียนถึงดอกกุหลาบที่มักหีบยื่นให้กันโอกาสวันวาเลนไทน์ที่ผ่านมาในทุกๆ ปี

ขั้นสอน

- ครูแจกข่าวเรื่องการเที่ยวเตร่แล้วเสียดตัวของวัยรุ่นหญิงในโอกาสวันวาเลนไทน์หรือล่อลวงกระทิงที่ถูกตีพิมพ์ให้นักเรียนอ่าน
- ครูให้นักเรียนสนทนากับเพื่อนรอบข้างถึงค่านิยมการเสียดตัวของวัยรุ่นในวันเหล่านั้น

ขั้นสรุป

- ครูสรุปผลจากข่าว แจกใบงานพร้อมสนทนากับนักเรียน ด้วยการถามคำถามในใบงาน “รักแท้..วาเลนไทน์” เพื่อให้นักเรียนค่อยๆ วิเคราะห์ตามสิ่งที่สนทนากัน
- ให้นักเรียนได้ไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่ง ถึงแนวทางการกระทำของตนแล้วทำใบงาน “รักแท้..วาเลนไทน์”

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ครูสนทนากับนักเรียนถึงคำถาม – คำตอบจากใบงานในคาบเรียนที่แล้ว

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มและแบ่งปันข้อคิดเห็นกันภายในกลุ่ม

- ครูขอให้ตัวแทนกลุ่มอาสาออกมาแสดงความคิดเห็นที่ละข้อถาม และให้กลุ่มอื่นๆ ที่มีความคิดเห็นแตกต่าง เสนอความคิดเพิ่มเติมในแต่ละข้อคำถามไปจนครบทุกข้อ
- ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มและแจกกระดาษ A4 ให้กลุ่มละ 1 แผ่น เพื่อให้นักเรียนระดมความคิดอีกครั้ง โดยการแข่งขันกันภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งคำสั่งในการแข่งขันครั้งนี้คือ ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นผู้รักนวลสงวนตัวมาให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด
- เมื่อหมดเวลา ครูตรวจเช็คจำนวนและความถูกต้อง กลุ่มที่ตอบได้จำนวนมากที่สุดถูกต้อง และมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ เป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป

- ครูสรุปถึงความสำคัญ คุณค่าของการรักนวลสงวนตัวไม่ว่าเป็นชายหรือหญิง พร้อมทั้งแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นผู้รักนวลสงวนตัว
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นผู้รักนวลสงวนตัว
- นักเรียนใคร่ครวญเงียบๆ สักครูหนึ่ง โดยครูชี้แนะเพิ่มเติมให้นักเรียนพิจารณาถึงความบริสุทธิ์ทางกาย วาจา ใจ

คาบที่ 4 เรื่อง ร่างกายคือวิหารของพระเจ้า

ขั้นนำ

- ครูแจกแผ่นพระวาจาที่เตรียมมาให้แก่นักเรียน คนละหนึ่งแผ่นที่มีข้อความเหมือนกัน คือ
“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่า ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา เพราะพระวิหารของพระเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์และท่านก็คือพระวิหารนั้น”

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนอ่านข้อความจากแผ่นพระวาจาพร้อมกัน
- ครูอธิบายความหมายของข้อความเพิ่มเติมให้กับนักเรียน “ในความหมายที่ว่า ร่างกายของเราแต่ละคนคือพระวิหารของพระเจ้า คือที่ประทับของพระเจ้า”
- ครูแจกตุ๊กตาเทวดาในกระดาษ A4 เพื่อให้นักเรียนระบายสี แล้วตัดตามรอยประกอบเป็นตัวเทวดา นำแผ่นพระวาจามาติดไว้ แล้วนำไปแขวนประดับห้องเรียน

ขั้นสรุป

- ครูสรุปพระวาจาของพระเจ้าที่ว่า “จงปฏิบัติต่อผู้ที่อ่อนวัยอย่างน้องชาย จงปฏิบัติต่อสตรีอย่างน้องสาวด้วยใจบริสุทธิ์” (1ทธ 5:1-2)“ โดยเชื่อมโยงกับเรื่องการรักนวลสงวนตัว ซึ่งการให้เกียรติกับร่างกายดั่งนักเรียนให้เกียรติกับพระวิหาร ซึ่งเป็นที่ประทับของพระเจ้า และเราแต่ละคนคือพระวิหารนั้น
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากพระวาจาที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

- นักเรียนได้ตรงรอยเขียนๆ สักครูหนึ่งโดยครูชี้แนะถึงการให้เกียรติแก่ตนเองทั้งด้าน กาย วาจา ใจ และการกระทำ

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่ออุปกรณ์

- 5.1.1 ถุงเท้า
- 5.1.2 ดอกกุหลาบ
- 5.1.3 กระดาษ A4
- 5.1.4 ขาววัยรุ่นเสียดายวันวาเลนไทน์/วันลอยกระทง
- 5.1.5 ใบงาน “รักแท้...วาเลนไทน์”
- 5.1.6 แผ่นพระวาจาสำเร็จ
- 5.1.7 แผ่นภาพตัดประกอบเป็นรูปตุ๊กตาเทวดา A4
- 5.1.8 เชือก
- 5.1.9 สีไม้/เทียน

5.2 แหล่งการเรียนรู้

- 5.2.1 ห้องสมุด
- 5.2.2 อินเทอร์เน็ต
- 5.2.3 หนังสือพิมพ์

6. วัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม
- 6.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น
- 6.3 ตรวจจากใบงาน

“เกมถุงเท้าแสนรัก”

ครูให้นักเรียนทุกคนใส่ถุงเท้า
และลงมานั่งรวมกันเป็นกลุ่มเดียวทั้งชั้น
กลางห้องเรียน เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด
ให้ทุกคนพยายามถอดถุงเท้าของเพื่อน
จากเท้าเพื่อนและถือไว้
พร้อมกับพยายามรักษาถุงเท้าในเท้าของตนไว้ให้ได้
เมื่อใครถูกเพื่อนดึงถุงเท้าออกจากเท้าแล้ว
ให้ออกจากเกม นั่งรอด้านนอก
เล่นไปเรื่อยๆ จนกว่าจะเหลือผู้ที่ยังไม่ถูกถอดถุงเท้าเลย
ประมาณ 2-3 คน ก็จะหยุดเล่นเกม

ใบงานเพื่อการเรียนรู้
เรื่อง รักแท้...วเลนไทน์

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....
ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ หลังจากที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับครูผู้สอนแล้ว

1. เพราะเหตุใด วัยรุ่นเหล่านั้นจึงเลือกที่จะมอบความสาวให้กับคนที่คิดว่ารักในวันวาเลนไทน์หรือวันลอยกระทง
.....
.....
.....
2. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมที่พบเห็นในข่าว มีการกระทำใดบ้างที่ตรงกับพฤติกรรมการไม่รักนวลสงวนตัว
.....
.....
.....
3. นักเรียนคิดว่าวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเช่นข่าวที่ได้อ่าน มีแนวคิดอย่างไรกับ การเห็นคุณค่าความสำคัญและศักดิ์ศรีในการเคารพต่อร่างกายของตนและผู้อื่น
.....
.....
.....
4. ถ้านักเรียนมีเพื่อนหรือคนรู้จัก กำลังตัดสินใจที่จะทำเช่นเดียวกับข่าวที่นักเรียนได้อ่าน นักเรียนมีวิธีแนะนำเขาหรือไม่อย่างไร
.....
.....
.....

ค่านิยมวันวาเลนไทน์ ค่า(หม่ำ)นิยม วันเสียตัวแห่งชาติ

หนังสือพิมพ์แนวหน้า -- อังคารที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556

วันนี้ 12 ก.พ.56 ศูนย์สำรวจความคิดเห็น"นิด้าโพล"สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง"วาเลนไทน์ในสไตล่วัยรุ่นไทย" ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 9-11 กุมภาพันธ์ 2556 จากเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 1,252 หน่วยตัวอย่าง กระจายทุกภูมิภาค เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อวันวาเลนไทน์ ซึ่งตรงกับวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ของทุกปี จากการสำรวจ พบว่า วัยรุ่นไทย ร้อยละ 52.64 ให้ความสำคัญกับวันวาเลนไทน์ ในระดับปานกลาง เพราะ มองว่าเป็นวัฒนธรรมของชาวตะวันตก ไม่ได้มีอะไรพิเศษ ... และร้อยละ 11.42 ให้ความสำคัญในระดับมาก เพราะถือว่า 1 ปี มีเพียงครั้งเดียว และเป็นโอกาสที่จะได้แสดงความรักต่อคนที่เรารัก

ทั้งนี้ วัยรุ่นไทย ร้อยละ 64.22 ระบุว่า มีแฟนแล้ว และร้อยละ 35.78 ระบุว่ายังไม่มีแฟน และเมื่อถามวัยรุ่นไทยที่มีแฟนเกี่ยวกับการตัดสินใจหากแฟนขอมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์ พบว่า วัยรุ่นไทย ร้อยละ 36.32 คิดว่าจะไม่ให้ เพราะไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ และยังไม่ถึงเวลาอันสมควร หากเป็นความรักจริงก็ต้องรอได้ รอลงมา ร้อยละ 27.36? คิดว่าจะให้ เพราะรักแฟน และเป็นความต้องการของแต่ละฝ่าย ร้อยละ 21.02 ไม่แน่ใจเพราะขึ้นอยู่กับบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ส่วนผู้ที่ตอบว่าจะขอมีเพศสัมพันธ์กับแฟนในวันวาเลนไทน์ มีถึง ร้อยละ 27 ซึ่งเป็นตัวเลขที่น่าเป็นห่วงในสังคมไทย <http://www.ryt9.com/s/nnd/1588162>

ผลสำรวจเยาวชนหญิง - ชายพบกันวันลอยกระทง เสี่ยงเกิดการล่วงละเมิดทางเพศสูง

27 พ.ย. 55 ที่หอศิลปวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร มูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา ร่วมกับ มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดกิจกรรมรณรงค์ "ดื่มไม่ลอย... ไม่เสี่ยงล่วงละเมิดทางเพศ" โดยรณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนปลอดภัยการดื่มแอลกอฮอล์ในวันลอยกระทง หลังพบนักดื่มมีพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศสูงกว่าวันวาเลนไทน์และวันสำคัญอื่นๆ

นางสาวหทัยทิพย์ ชัยฤกษ์ แกนนำเยาวชนป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ เปิดเผยถึงข้อมูลจากการที่มูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา ร่วมกับ มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล ได้ลงพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ โดยสำรวจความคิดเห็นเรื่อง "วัยรุ่นไทยกับประเพณีลอยกระทงและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์" จากกลุ่มตัวอย่าง 1,042 ราย ช่วงอายุระหว่าง 15-25 ปี ระหว่างวันที่ 7-15 พ.ย. ที่ผ่านมา โดยแบ่งเป็นเพศหญิง 59% และชาย 41% พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 82% เคยเห็นเพื่อนในวัยเดียวกันดื่มสุราวันลอยกระทง เมื่อถามถึงปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่น นิยมดื่มสุราในวันลอยกระทงเป็นเพราะบรรยากาศชวนดื่ม เหตุผลรองลงมา คือ เพื่อนชวนดื่ม เพื่อดึงดูดเพศตรงข้าม และเพื่อเพิ่มโอกาสการมีเพศสัมพันธ์ตามลำดับ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กว่า 61% ต่างเห็นด้วยกับการดื่มสุรา ซึ่งถือเป็นปัจจัยเสริมสำคัญที่ทำให้เกิดการถูกล่วงละเมิดทางเพศ นางสาวหทัยทิพย์ ยังกล่าวอีกว่า สถิติทางตัวเลขได้เผยถึงเทศกาลที่มีโอกาสนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมากที่สุดเกือบครึ่งหรือ 40% เป็นเทศกาลลอยกระทง รองลงมาคือวันวาเลนไทน์ 28% วันสงกรานต์ 17% วันขึ้นปีใหม่ 8% และวันหยุดทั่วไปอีก 7% ขณะเดียวกันยังมีข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 หรือคิดเป็น 38% ที่เคยพบเห็นหรือทราบปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศที่มักจะเกิดขึ้นกับเด็กและ เยาวชนหญิงในวันลอยกระทง

"ในช่วงวันลอยกระทง เป็นการจัดกิจกรรมตอนกลางคืน มักจะเป็นโอกาสให้ผู้ที่ไม่คาดคิดจากการดื่มของมีเมากระทำการก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย ไม่ใช่เฉพาะกับแฟนหรือคนรัก และยังมีความเสี่ยงที่จะก่อเหตุกับบุคคลอื่นๆ จึงขอารณรณรงค์ให้ประชาชนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ในวันนี้และทุกๆ วัน เพื่อไม่สร้างปัญหากับสังคมและช่วยกันรักษามโนธรรมนิยมประเพณีอันดีงามของ ไทยไว้"

ด้าน นางสาวสุภาพรณ โปธิ่อง นักศึกษาปี 4 มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง กล่าวว่า ตนเคยเจอเหตุการณ์คนรู้จักต้องมาเป็นเหยื่อถูกละเมิดทางเพศในวันลอยกระทง เมื่อ 5 ปีที่แล้ว โดยมีรุ่นพี่ถูกล่วงละเมิดทางเพศและถูกฆ่าในวันลอยกระทง ซึ่งผู้ที่ทำร้ายคาดว่าเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เมาจนขาดสติ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ตนอยากเตือนฝากไว้เป็นอุทาหรณ์ ถึงผู้หญิงทุกคนในช่วงเทศกาล ให้มีสติ มีความระมัดระวัง และไม่ควรวัวใจผู้อื่นง่ายๆ เพราะเหตุการณ์เพียงชั่ววูบสามารถเปลี่ยนชีวิตเราได้ หรือแม้แต่การมีเพศสัมพันธ์เพื่อเป็นเครื่องมือพิสูจน์ความรักก็ยังเป็น เรื่องที่เข้าใจผิด

ขณะที่ นายสงกรานต์ ภาคโชคดี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า กล่าวว่า แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็มักถูกรุกลินน้ำเมาหาโอกาสใช้ช่องว่างทางกฎหมายนำมาวางจำหน่ายในช่วง เทศกาลอย่างเปิดเผย ทั้งเชื่อว่าธุรกิจน้ำเมีส่วนในการทำลายอนาคตของชาติ ซึ่งเทศกาลลอยกระทงถือเป็นประเพณีไทย และวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่ควรที่จะให้สิ่งที่เป็นอบายมุขมาเกี่ยวข้อง จึงเสนอว่าในช่วงเทศกาลวันสำคัญของไทย ควรประกาศให้ทุกพื้นที่ปลอดแอลกอฮอล์ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ง่าย

จาก <http://www.komchadluek.net/detail.html>

“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่า ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า
และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน
ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา
เพราะพระวิหารของพระเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์ และท่านก็คือพระวิหารนั้น”

“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่า ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า
และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน
ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา
เพราะพระวิหารของพระเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์
และท่านก็คือพระวิหารนั้น”

“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่า ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า
และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน
ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา
เพราะพระวิหารของพระเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์ และท่านก็คือพระวิหารนั้น”

“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่า ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า
และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน
ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา
เพราะพระวิหารของพระเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์ และท่านก็คือพระวิหารนั้น”

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 กล้าแสดงออกเพื่อความถูกต้องในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.2 นำหลักปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

ผู้เรียนรู้วิธีการนำหลักปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรงไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวันอย่างกล้าหาญ

2.2 ด้านทักษะ

ผู้เรียนสามารถประพจน์แนวทางการปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อ
ตนเองและผู้อื่นในชีวิตประจำวันอย่างกล้าหาญ

2.3 ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นในชีวิตประจำวันอย่างกล้าหาญ

3. สารการเรียนรู้

การที่บุคคลหนึ่งสามารถแสดงออกถึงความถูกต้อง ในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรงสังคมได้โดยไม่
หวั่นไหวนั้น เขาต้องผ่านกระบวนการในการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก มีการทำความเข้าใจในความหมายอย่างท่อง
แท้ มุ่งมั่นอย่างแท้จริงทั้งความคิดและการกระทำ โดยการริเริ่มจากความซื่อสัตย์ในสิ่งเล็กน้อยก่อน เช่น
การไม่แซงแถวคนอื่น การรับผิดชอบหน้าที่ของตนโดยไม่ต้องรอให้ใครเตือนเชิญ การเล่นอย่างเคารพ
กติกา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1-3 เรื่อง พันท้ายนรสิงห์ (หากเป็นไปได้ขอแลกคาบเรียน เพื่อติดกัน 2 คาบ จะดีมาก)

ขั้นนำ

- ครูถามคำถามนักเรียนว่า มีใครเคยเห็นหรือมีประสบการณ์ตรงกับบุคคลที่กล้ายืนหยัดถึงความ
ถูกต้องในสังคมบ้างให้เวลานักเรียนตอบ....วันนี้ครูขอนำเสนอบุคคลผู้หนึ่งที่เป็นตัวอย่างใน
เรื่องนี้ได้ดีมาก โดยครูจะให้ให้นักเรียนดูหนังเรื่องพันท้ายนรสิงห์
- ครูแจกใบงานคำถามเรื่อง พันท้ายนรสิงห์ ให้นักเรียนอ่านเงียบ ๆ ก่อน เพื่อให้นักเรียนดูหนัง
อย่างมีเป้าหมาย เพื่อหาคำตอบทำใบงาน
- ครูให้นักเรียนดูประวัติพันท้ายนรสิงห์

ขั้นตอน

- ครูพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องสั้น ๆ
- ครูให้เวลาให้นักเรียนทำใบงานที่แจกแบบส่วนตัว
- ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ 8-10 คน เพื่อสรุปคำถามจากใบงานทุกข้อ ด้วยการพูดคุยแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มทุกคน แล้วรวมเป็นคำตอบส่วนรวมของกลุ่ม แล้วเขียนลงในกระดาษเทา – ขาว ที่ครูแจกให้
- ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน
- ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดเหลือ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอให้นักเรียน

ขั้นสรุป

- ครูกล่าวข้อคิดจากพระกัมภีร์ที่ว่า “เพราะเรามุ่งที่จะเป็นคนสัตย์ซื่อ มิใช่เฉพาะแต่ในสายพระเนตรองค์พระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น แต่ในสายตาของคนทั้งปวงด้วย” (2 คร 8 : 21)
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแสดงออก ถึงความถูกต้องในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรงในชีวิตประจำวัน
- นักเรียนได้ร่วมนำว่า ในความเป็นจริงของชีวิตประจำวันในทุกเหตุการณ์ นักเรียนกล้ายืนหยัดบนความถูกต้องในเรื่องความซื่อสัตย์และซื่อตรง มากน้อยขนาดไหน

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 ใบงานคำถามเรื่อง พันท้ายนรสิงห์
- 5.1.2 กระดาษเทา – ขาว
- 5.1.3 ปากกาเคมี 2 หัว

5.2 แหล่งเรียนรู้

- 5.2.1 ห้องสมุด
- 5.2.2 อินเทอร์เน็ต
- 5.2.3 ห้องคำสอน
- 5.2.4 หนังสือพิมพ์

6. วัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม
- 6.2 สังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น
- 6.3 การใช้วิจารณญาณในการตอบคำถาม

ใบงานเพื่อการเรียนรู้

คำถามเรื่อง พันท้ายนรสิงห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามเหล่านี้อย่างตั้งใจ ก่อนดูประวัติความเป็นมาของพันท้ายนรสิงห์ พร้อมทั้งจดบันทึกเพื่อตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. นักเรียนเห็นตัวละครใด ที่ยืนหยัดอยู่บนถูกต้อง ด้วยการยึดหลักความซื่อสัตย์และ ความซื่อตรงในสถานการณ์ใดบ้าง

- ความซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติ

.....

.....

.....

.....

- ความซื่อสัตย์ต่อกฎหมายบ้านเมือง

.....

.....

.....

.....

- ความซื่อสัตย์ต่ออุดมการณ์ของตัวเอง

.....

.....

.....

.....

- ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนพ้อง/มิตรสหาย

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อด้านสัญญา

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อบรรพบุรุษ

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อกำพูดของตัวเอง

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อตัวเอง

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อสัจต่อคนรัก

.....

.....

.....

.....

- ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ที่รับผิดชอบ

.....

.....

.....

.....

2. ตัวอย่างของความซื่อสัตย์ที่นักเรียนประทับใจคือ ใคร จากเหตุการณ์ตอนใด

.....

.....

.....

.....

3. จากประวัติความเป็นมาของพันท้ายนรสิงห์ นักเรียนสามารถนำตัวอย่าง ความซื่อสัตย์ในแง่ต่างๆ ของตัวละครแต่ละตัว มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง (ตอบให้ได้มากที่สุด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 รู้ เข้าใจความหมายและนิยามของอิสรภาพ การพึ่งพาตนเองได้ในสังคมและ ประเทศชาติ
- 1.2 วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นต้นแบบเรื่องอิสรภาพและพึ่งพาตนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

ผู้เรียน รู้ เข้าใจความหมาย นิยามของอิสรภาพ การพึ่งพาตนเองได้ในสังคม ประเทศชาติ และสามารถ
วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นต้นแบบเรื่องอิสรภาพและพึ่งพาตนเอง

2.2 ด้านทักษะ

ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการใช้อิสรภาพ การพึ่งพาตนเองในสังคมประเทศชาติได้อย่างเหมาะสมและ
ถูกต้อง

2.3 ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนในเรื่องการใช้อิสรภาพ การพึ่งพาตนเองในสังคมประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม
และถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

อิสรภาพเป็นสิ่งที่ควรเรียนรู้ และทำความเข้าใจ เพื่อจะได้ใช้อิสรภาพนั้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในสังคมปัจจุบัน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1-3 เรื่อง อิสรภาพ

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนฟังเพลง “บางระจันวันเพ็ญ” (สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5-8 คน และบอกความหมายของบทเพลง “บางระจันวันเพ็ญ” เกี่ยวกับ
อิสรภาพ
- ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน
- ครูอธิบายเนื้อหาของเพลงเพิ่มเติมเกี่ยวกับอิสรภาพ

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งเพลงเกี่ยวกับอิสราเอลโดยมีคำว่า อิสราเอล , เสรีภาพ, ความเป็นไทรวมอยู่ในเนื้อเพลง พร้อมทั้งทำทางประกอบเพลง
- ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

ขั้นสรุป

- ครูสรุปให้ข้อคิดจากประโยคในพระคัมภีร์ที่ว่า “พระเจ้าทรงเรียกท่านให้มารับอิสราเอล ขอเพียงแต่อย่าใช้อิสราเอลนั้น เป็นข้อแก้ตัวที่จะทำตามใจตนแต่จงรับใช้ซึ่งกันและกันด้วยความรัก (กท 5:13)
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเพลง “บางระจันวันเพ็ญ” และเพลงที่นักเรียนนำเสนอ
- นักเรียนใคร่ครวญเกี่ยวกับบทเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศในการใช้อิสราเอลขณะที่ทำงานร่วมกัน

5. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

5.1.1 เพลงบางระจันวันเพ็ญ ของวงคาราบาว

5.1.2 ใบงานเรื่อง อิสราเอล

5.2 แหล่งเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุด

5.2.2 อินเทอร์เน็ต

5.2.3 ห้องคำสอน

5.2.4 หนังสือพิมพ์

6. วัดและประเมินผล

6.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม

6.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น

6.3 ตรวจจากใบงาน

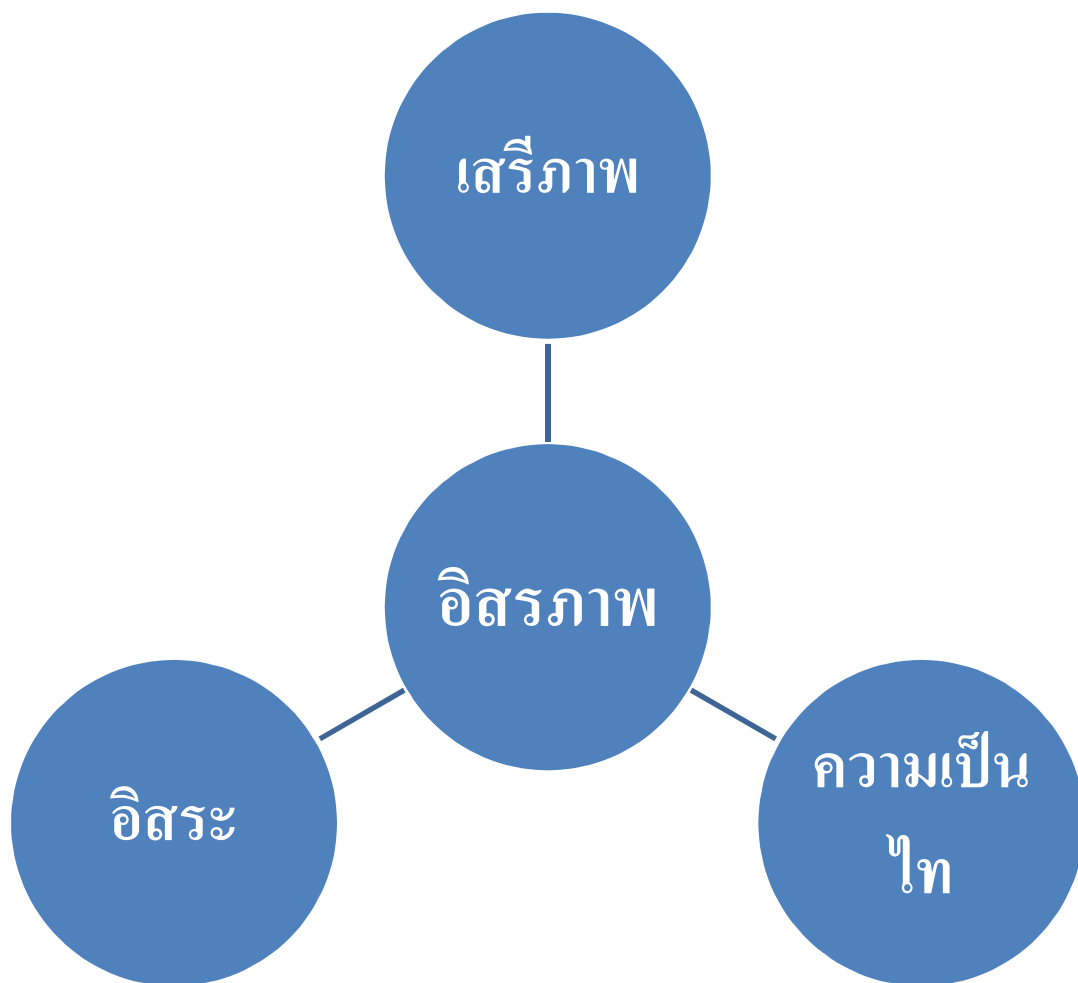
ใบงานเพื่อการเรียนรู้

เรื่อง อิสรภาพ

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....

ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดสถานการณ์ต่างๆ จากคำที่กำหนดให้ (นักเรียนออกแบบแผนผังความคิดเอง)

1. ผลการเรียนรู้

บอกความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ที่ได้เกิดบนแผ่นดินไทย เห็นคุณค่าสรุปแนวทางในการปฏิบัติตนในการสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทยให้คงอยู่สืบไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

อธิบายอธิบายความภาคภูมิใจที่ได้เกิดบนผืนแผ่นดินไทย

2.2 ด้านทักษะ

สรุปแนวทางแสดงออกซึ่งความรักและความภาคภูมิใจที่เกิดบนแผ่นดินไทย

2.2 ด้านคุณลักษณะ

ชักชวนบุคคลอื่นให้แสดงออกซึ่งความภาคภูมิใจที่เกิดบนแผ่นดินไทย

3. สาระการเรียนรู้

ความเป็นชาติไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งที่คงอยู่มาช้านาน เราทุกคนที่เกิดบนผืนแผ่นดินไทย ควรมีความสามัคคีและภาคภูมิใจในสิ่งที่พระมหากษัตริย์ และบรรพบุรุษของเราได้ร่วมกันสร้างและทะนุบำรุงมาจนถึงทุกวันนี้

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนดูคลิป “เพลงรักกันไว้เถิด”
- นักเรียนร่วมกันร้องเพลง “รักกันไว้เถิด” แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลง โดยใช้คำถามดังนี้
 - นักเรียนประทับใจเนื้อเพลงท่อนใด เพราะเหตุใด
 - ถ้าคนไทยไม่รักกัน ประเทศชาติจะเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

- นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลง โดยใช้คำถามดังนี้
 - นักเรียนประทับใจเนื้อเพลงท่อนใด เพราะเหตุใด
 - ถ้าคนไทยไม่รักกัน ประเทศชาติจะเป็นอย่างไร

- ครูอธิบายที่มาของเพลงรักกันไว้เถิด เป็นเพลงปลุกใจที่ประพันธ์คำร้องและทำนองโดยนายนคร ถนอมทรัพย์ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงจากคนไทยโดยทั่วไป โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ระดมความคิดหัวข้อ “ความภูมิใจที่ฉันเกิดบนแผ่นดินไทย” และ “แนวทางการปฏิบัติแสดงออกซึ่งความรักชาติ” เขียนลงบนแผ่นกระดาษโปสเตอร์
- นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ ถ้าเราภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย เกิดบนผืนแผ่นดินไทย นักเรียนก็ควรแสดงออกซึ่งความรักชาติ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี การทำงานในหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ การเคารพกฎหมายบ้านเมือง การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินสมบัติของชาติ การเสียภาษีอากร การไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคมก็เป็นความรักชาติอีกอย่างหนึ่ง
- นักเรียนได้ตรงใจเขียนๆ สักครูหนึ่งเกี่ยวกับสิ่งที่เราได้จากประเทศชาติ และสิ่งที่เราได้ให้แก่ประเทศชาติ

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

5.1.1 คลิปเพลง “รักกันไว้เถิด” <http://www.youtube.com/watch?v=eoPsJonEa54>

5.2 แหล่งเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุด

5.2.2 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ประเมิน
ด้านความรู้ อธิบายความภาคภูมิใจที่ได้เกิดบน แผ่นดินไทย	-แบบสังเกตการถาม-ตอบ พฤติกรรมการเรียน	ได้คะแนน 16 คะแนนถือว่าผ่าน เกณฑ์
ด้านทักษะ สรุปแนวทางแสดงออกซึ่งความรัก และความภาคภูมิใจที่เกิดบน แผ่นดินไทย	-แบบประเมินการนำเสนองาน โปสเตอร์ความภูมิใจที่ฉันเกิด บนแผ่นดินไทย	-ได้ 8 คะแนนถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ชักชวนบุคคลอื่นให้แสดงออกซึ่ง ความภาคภูมิใจที่เกิดบนแผ่นดิน ไทย	-ใบงานการชักชวนให้ผู้อื่นให้ แสดงออกซึ่งความภาคภูมิใจที่ เกิดบนแผ่นดินไทย	-แนะนำวิธีการ/พฤติกรรมที่ แสดงออกซึ่งความภาคภูมิใจที่เกิด บนแผ่นดินไทย ได้ มากกว่า 6 ข้อ ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

วิชา ชั้น ชื่อกลุ่ม

คำชี้แจง เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินนักเรียน โดยใช้วิธีสังเกต
 ในขณะดำเนินการสอน แล้วใส่คะแนนให้ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียน ตามระดับคะแนน ดังนี้

๕ = กระทำมากที่สุด	๔ = กระทำมาก
๓ = กระทำปานกลาง	๒ = กระทำน้อย
๑ = ไม่ค่อยกระทำ/ไม่กระทำเลย	

ชื่อ-กลุ่ม	พฤติกรรมนักเรียน	การซักถามที่ตรงประเด็นน่าสนใจ	การตอบคำถาม	การร่วมกิจกรรม	การร่วมอภิปรายตรงประเด็น	การแสดงความความคิดเห็นใหม่ ๆ / สำคัญ	รวมคะแนน	หมายเหตุ

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

เรื่อง..... กลุ่ม.....

เกณฑ์การให้คะแนน				3	2	1	รวม
ข้อมูลที่น่าสนใจ	3 คะแนน มีความถูกต้อง ชัดเจน	2 คะแนน มีความถูกต้อง	1 คะแนน ข้อมูลไม่ชัดเจน				
การนำเสนอด้วย หลักฐาน	3 คะแนน ยกตัวอย่าง หรือ อ้างอิงชัดเจน	2 คะแนน ยกตัวอย่างบ้าง	1 คะแนน ไม่มีการนำเสนอ หลักฐาน				
การพูดหรือการรายงาน	3 คะแนน มีความมั่นใจ ผู้ฟัง ตั้งใจฟัง มาก	2 คะแนน มีทักษะในการพูด ให้ผู้ฟังเข้าใจได้	1 คะแนน ขาดความมั่นใจ ไม่น่าสนใจ				
ความเข้าใจเรื่องที่ นำเสนอ	3 คะแนน ผู้นำเสนอมีความ เข้าใจเรื่อง ที่น่าสนใจดีมาก	2 คะแนน ผู้นำเสนอเข้าใจ เรื่องดีพอสมควร	1 คะแนน ผู้นำเสนอไม่ค่อย เข้าใจเรื่อง ที่น่าสนใจ				
การใช้ภาษาในการ นำเสนอ	3 คะแนน ใช้ภาษาได้ดีเข้าใจ ง่าย	2 คะแนน ใช้ภาษาพอใช้ได้ ผู้ฟังเข้าใจ	1 คะแนน มีปัญหาการใช้ ภาษา เข้าใจยาก				
รวมคะแนนทั้งหมด							

ภาคผนวก

เพลงรักกันไว้เถิด เป็นเพลงปลุกใจที่ประพันธ์คำร้องและทำนองโดย นคร ฤทธอมทรัพย์ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงจากคนไทยโดยทั่วไป และได้มีการบันทึกเสียงซ้ำใหม่หลายครั้งโดยศิลปินหลายคน เช่น ศิลปินจากบริษัทอาร์เอสไปรโมชั่นที่รวมกลุ่มเฉพาะกิจทำเพลงปลุกใจในอัลบั้ม *รื้อครึกขาคี* โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

เนื้อเพลง

(*) รักกันไว้เถิด เราเกิดร่วมแดนไทย

จะเกิดภาคไหนไหนก็ไทยด้วยกัน

เชื้อสายประเพณีไม่มีกีดกัน

เกิดได้ตรงไหนนั่นปวงชนทุกคนคือไทย

ท้องถิ่นแหลมทอง เหมือนท้องของแม่

เกิดถิ่นเดียวกันแท้เหมือนแม่เดียวกันไซ้ไหม

ยามฉันมองตาคุณ อบอุ่นดวงใจเห็นสายเลือดไทย

ในสายตาบอกสายสัมพันธ์ (*)

ทะเลแสนงาม ในน้ำมีปลา

พืชพันธุ์เกลื่อนตาตามไร่นารวงทองไสว

สินทรัพย์มีเกลื่อนกล่น

บรรพชนให้ไว้เราลูกหลานไทยจงร่วมใจรักษาให้มั่น (*)

แหลมทองโสภาคย์บารมี

ปกเกล้าเราไทยนี้ร่วมเย็นเป็นศรีผ่องใส

ใครคิดบังอาจหมิ่นถิ่นทององค์ไท้

เราพร้อมพลใจป้องกันไทยและองค์ราชันย์ (*)

1. ผลการเรียนรู้

ยกตัวอย่างการกระทำความดี เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนและแนะนำให้ผู้อื่นแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

ยกตัวอย่างการกระทำความดีได้

2.2 ด้านทักษะ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองให้ถูกต้อง

2.3 ด้านคุณลักษณะ

แนะนำบุคคลอื่นให้แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดี

3. สาระการเรียนรู้

การทำความดีและไม่ดีเปรียบเหมือนเหรียญสองด้าน ดังนั้นเมื่อเข้าใจเหตุผลของการกระทำความดี ก็ย่อมเลือกกระทำแต่ความดี และแนะนำให้ผู้อื่นแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดี เพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง และส่วนรวม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนดูคลิป เพลง“ทำดีได้ดี” ตอบคำถามต่อไปนี้
 - นักเรียนชอบเนื้อเพลงท่อนไหน เพราะเหตุใด
 - เนื้อเพลงให้บทสอนเรื่องการทำความดีอย่างไรบ้าง

ขั้นสอน

- นักเรียนดูคลิปนิทาน “คิดดีทำดี ย่อมได้สิ่งที่ดี” ครูอธิบายเรื่องการคิดดี ทำดีย่อมได้สิ่งที่ดี ๆ ตอบแทน การทำความดีและไม่ดีเปรียบเหมือนเหรียญสองด้าน ดังนั้นเมื่อเข้าใจเหตุผลของการกระทำ ความดี ก็ย่อมเลือกกระทำแต่ความดี และแนะนำให้ผู้อื่นแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีเพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง และส่วนรวม
- นักเรียนทำใบงาน“ความดีของฉัน”พร้อมยกตัวอย่างพฤติกรรมไม่ดีของตนเอง ที่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง

- แบ่งปันในกลุ่มย่อย 2-3 คน

ขั้นสรุป

- นักเรียนใคร่ครวญเงียบๆ สักครู่ พิจารณาถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ นักเรียนตั้งใจที่จะแนะนำบุคคลอื่นให้แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีเป็นกิจกรรมเสริมในระหว่างสัปดาห์

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

5.1.1 คลิปเพลง “ทำดีได้ดี” <http://www.youtube.com/watch?v=CNA-e24bEBs>

5.1.2 คลิป นิทาน “คิดดีทำดี ย่อมได้ดี” <http://www.youtube.com/watch?v=EqcXogFCAhA>

5.2 แหล่งเรียนรู้

-

6. การวัดและการประเมินผล

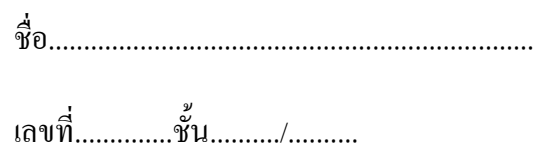
จุดประสงค์	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์ประเมิน
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างการทำความดีได้	- ใบงาน “ความดีของฉัน”	ตอบได้มากกว่า 3 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองให้ถูกต้อง	- ใบงานพฤติกรรมไม่ดีของตนเอง ที่ควรแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง	ตอบได้มากกว่า 3 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ แนะนำบุคคลอื่นให้แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดี	- ใบงาน “ชวนเพื่อนทำความดี”	แนะนำได้มากกว่า 2 คน ถือว่าผ่านเกณฑ์

ใบงาน ความดีของตน

- ความดีของตน ที่เป็นตัวอย่างแก่คนอื่นในการทำควมดี คือ

- พฤติกรรมไม่ดีของตน ที่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง ได้แก่

เพื่อนของฉันชื่อ.....ฉันชวนเพื่อนแก้ไขพฤติกรรม ดังนี้

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

1. ผลการเรียนรู้

เรียนรู้ จดจำ และตั้งสมมติฐานว่าหากปฏิบัติตาม / ไม่ปฏิบัติตาม พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามตัวอย่างที่กำหนดให้จะเป็นอย่างไร

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

เรียนรู้ จดจำ และตั้งสมมติฐานว่าหากปฏิบัติตาม / ไม่ปฏิบัติตาม พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามตัวอย่างที่กำหนดให้จะเป็นอย่างไร

2.2 ด้านทักษะ

รวบรวมข้อมูลจากความคิดของบุคคลอื่นและนำมาประยุกต์ใช้ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 ด้านคุณลักษณะ

เสนอแนะแนวทางของตนเองต่อบุคคลอื่นและชักชวนกันปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสมตามพระบรม ราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3. สาระการเรียนรู้

พระบรมราโชวาทขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในหลายๆ ด้าน ซึ่งแสดงถึงความรักที่พระองค์ทรงมีต่อประชาชนของพระองค์ และการน้อมนำคำสอนของพระองค์ ท่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตถือเป็นการแสดงความกตัญญูและเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนฟังเพลง “คำพ่อสอน” และสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับบทเพลง
- นักเรียนอ่านพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่กำหนดให้
- จากการอ่านพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนักเรียนสามารถนำแนวทางมา ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ขั้นสอน

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อดังนี้
 - ถ้านักเรียนปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชตามตัวอย่างที่กำหนดให้นักเรียนสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

- ถ้านักเรียนไม่ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชตามตัวอย่างที่กำหนดให้จะเกิดผลตามมาในภายหลังอย่างไร
- นักเรียนจะมีแนวทางอย่างไรที่จะชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนอภิปรายหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อข้างต้น

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ให้นักเรียนใคร่ครวญเงียบๆ สักครู่หนึ่ง แล้วเขียนสรุปว่าการปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีผลได้อย่างไรและถ้าไม่ปฏิบัติตามจะเกิดผลเสียตามมาอย่างไรบันทึกลงในสมุดจรรยาของนักเรียน

1. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน http://www.kamphorsorn.org/old_book/kps/home.html
- 5.1.2 สมุดบันทึกจรรยา
- 5.1.3 เพลงคำพ่อสอน ที่มา <http://www.youtube.com/watch?v=6RbWHzLiVG4>

5.2 แหล่งเรียนรู้

- 5.2.1 ห้องสมุด
- 5.2.2 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ประเมิน
ด้านความรู้ เรียนรู้ จดจำ และตั้งสมมติฐานว่าหากปฏิบัติตาม / ไม่ปฏิบัติตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	แบบสังเกตการตอบคำถาม	ได้คะแนน 14 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ รวบรวมข้อมูลจากความคิดของบุคคลอื่นและนำมาประยุกต์ใช้ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	แบบประเมินการนำเสนอ	ได้ 8 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ เสนอแนะแนวทางของตนเองต่อบุคคลอื่นและชักชวนกันปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสมตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	แบบประเมินการนำเสนอ	ได้ 8 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

วิชา ชั้น ชื่อกลุ่ม

คำชี้แจง เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินนักเรียน โดยใช้วิธีสังเกตในขณะที่
ดำเนินการสอน แล้วใส่คะแนนให้ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียน ตามระดับคะแนน ดังนี้

๕ = กระทำมากที่สุด	๔ = กระทำมาก
๓ = กระทำปานกลาง	๒ = กระทำน้อย
๑ = ไม่ค่อยกระทำ/ไม่กระทำเลย	

ชื่อ-กลุ่ม	พฤติกรรมนักเรียน	การสังเกตที่ตรงประเด็นน่าสนใจ	การตอบคำถาม	การร่วมกิจกรรม	การร่วมอภิปรายตรงประเด็น	การแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ / ถ้ามี	รวมคะแนน	หมายเหตุ

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

เรื่อง..... กลุ่ม.....

เกณฑ์การให้คะแนน				3	2	1	รวม
ข้อมูลที่น่าสนใจ	3 คะแนน มีความถูกต้อง ชัดเจน	2 คะแนน มีความถูกต้อง	1 คะแนน ข้อมูลไม่ชัดเจน				
การนำเสนอด้วย หลักฐาน	3 คะแนน ยกตัวอย่าง หรือ อ้างอิงชัดเจน	2 คะแนน ยกตัวอย่างบ้าง	1 คะแนน ไม่มีการนำเสนอ หลักฐาน				
การพูดหรือการรายงาน	3 คะแนน มีความมั่นใจ ผู้ฟัง ตั้งใจฟัง มาก	2 คะแนน มีทักษะในการพูด ให้ผู้ฟังเข้าใจได้	1 คะแนน ขาดความมั่นใจ ไม่น่าสนใจ				
ความเข้าใจเรื่องที่ นำเสนอ	3 คะแนน ผู้นำเสนอมีความ เข้าใจเรื่อง ที่น่าสนใจดีมาก	2 คะแนน ผู้นำเสนอเข้าใจ เรื่องดีพอสมควร	1 คะแนน ผู้นำเสนอไม่ค่อย เข้าใจเรื่อง ที่น่าสนใจ				
การใช้ภาษาในการ นำเสนอ	3 คะแนน ใช้ภาษาได้ดีเข้าใจ ง่าย	2 คะแนน ใช้ภาษาพอใช้ได้ ผู้ฟังเข้าใจ	1 คะแนน มีปัญหาการใช้ ภาษา เข้าใจยาก				
รวมคะแนนทั้งหมด							

ภาคผนวก

ตัวอย่างพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

... ผู้ที่ใช้เหตุผลและได้รับอบรม คือได้รับฟังและฝึกฝนสมองของตนตั้งแต่เยาว์ ที่ว่าตั้งแต่เยาว์นี้ไม่ได้ชี้ชัดขึ้นว่าเยาว์แค่ไหน ตั้งแต่เกิด ตั้งแต่ยังพูดไม่ได้ ถ้าสั่งสอนได้เราก็ก็นสั่งสอนได้ตั้งแต่พูดไม่ชัดก็ยังไม่รู้เรื่องอะไร เราสั่งสอนให้มีเหตุผลตลอดขึ้นมาก็จะมีเหตุผล ถ้าไม่ได้สั่งสอนหรือบอกว่ายังเด็กเกินไป แล้วก็น่ารักปล่อยมันตามเรื่องตามราวหรือตามใจของพ่อแม่หรือตามใจของผู้ใหญ่ เด็กนั้นจะเสีย ซึ่งปรากฏมาแล้วว่าเด็กเสียเพราะว่าตามใจ ต้องอบรมตั้งแต่อายุน้อย ยิ่งน้อยยิ่งดี ด้วยเหตุผลที่นึกว่าเขาไม่เข้าใจแต่เขาเข้าใจ เพราะเขาเป็นมนุษย์เราก็ก้อยๆ อบรมฝึกฝน อาจแปลกใจว่าเดี๋ยวนี้ความคิดมีอยู่ว่าต้องอบรมเด็กตั้งแต่อายุน้อยเป็นเด็กยังไม่รู้เรื่องอะไร ก่อนที่เข้าไปในโรงเรียนอนุบาลด้วยซ้ำ ก็เข้าไปสามขวบสี่ขวบ แล้วก็ตอนที่อยู่โรงเรียนอนุบาลนี้ที่สำคัญที่จะต้องให้ทำอะไรให้มีเหตุผล ไม่ใช่อย่างที่เขาทำปัจจุบันนี้ คือต้องให้มีความคิดริเริ่มอยู่เสมอ เพราะว่ามันมีความคิดริเริ่มไม่ได้ มันไม่รู้เรื่อง เพราะยังไม่ได้อบรม ก็ต้องอบรมให้รู้ มีเหตุผลแล้ว และอบรมเหตุผลนี้ ตลอดขึ้นมา เด็กจะมีความคิดริเริ่มเอง จะมีความคิดที่ดีเองได้ ก็แล้วแต่ปัญญาเขาด้วย แต่ว่ามีหวังที่จะเป็นเด็กดี เป็นคนดีต่อไป ไม่เสียหาย

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่คณะกรรมการสภายูวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖

....คนทุกคนมีหน้าที่ต้องทำ. แม้เป็นเด็กก็มีหน้าที่อย่างเด็ก คือศึกษาเล่าเรียน. หมายความว่าต้องเรียนให้รู้วิชาฝึกหัดทำการงานต่าง ๆ ให้เป็น อบรมขัดเกลาความประพฤติและความคิดจิตใจให้ประณีต ให้สุจริต แจ่มใส และเฉลียวฉลาดมีเหตุผล เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและมีประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง

พระบรมราโชวาท

พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕

... ผู้ที่เป็นเยาวชนที่จะต้องทำหน้าที่สำหรับรักษามืองต่อไปเมื่อเป็นผู้ใหญ่ เมื่ออายุถึงขั้นที่จะเรียกว่าเป็นผู้ใหญ่ ได้เล่าเรียนมาแล้วเพื่อให้ปฏิบัติงานของชาติได้ต่อไป ก็ต้องเตรียมตัวเพื่อปฏิบัติงานนั้น ในเวลานี้ก็ต้องหาความรู้ใส่ตัว ฝึกฝนจิตใจ ฝึกฝนความคิดที่ดี เพื่อให้เข้าใจ ให้มีความคิดพิจารณา ให้มีเหตุผลที่แน่นอน มีเหตุผลที่จะใช้การได้ เพื่อแยกสิ่งที่ดีที่ควรทำจากสิ่งที่ไม่ดีที่ไม่ควรทำ ฉะนั้น หน้าที่ของเยาวชนก็คือ เรียนรู้ แล้วก็นอกจากเรียนรู้คือเมื่อเรียนแล้ว ก็เริ่มช่วยกันสร้างความมั่นคงแก่บ้านเมือง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาให้เป็นประโยชน์พัฒนาบ้านเมืองให้มั่นคง ...

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่คณะเยาวชนจาก ๒๐ จังหวัด

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๒

... กิจกรรมทุกอย่างรวมทั้งการดำรงชีวิตที่ดี จะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลาและการปรับปรุงตัวนี้จะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่มีความเพียร ไม่มีความอดทนก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้วไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ นอกจากเป็นคนที่ไม่เคยหัดเลื้อยเกิน หรืออย่างที่เขาว่ากันว่า คนนี้เขาฟันฝ่าอุปสรรคมาได้ด้วยดี เขาไม่ได้ทำอะไรเลย เขากินบุญเก่า เราทำบุญมาถึงมีชีวิตขึ้นมาได้มีกินมีอยู่ มีทางที่จะได้ศึกษาเล่าเรียนโดยดี เรากินบุญเก่า เราจะต้องสร้างต่อไปเพื่อที่จะไม่ให้บุญที่กินนี้หมดไป เพราะว่าคนเราถ้าไม่สร้างบุญต่อไป คือทำความดี ย่อมหมด เช่นเดียวกับเราสะสมอาหารเอาไว้สำหรับไม่ให้อด แต่ถ้าเราไม่หากินต่อไปไม่หาอาหารมา อาหารที่สะสมเอาไว้ก็ย่อมหมดไป แล้วเราก็ผอมโซและอดตาย ฉะนั้น ความรู้หรือความสามารถความดีทั้งหลายเราต้องสะสม และเพิ่มเติมอยู่เรื่อย ๆ ถึงจะสามารถที่จะมีชีวิตดำรงอยู่ได้ ถ้าขาดอาหารเราก็ผอมลง หิว เป็นทุกข์ ถ้าทำดีทำสิ่งที่สุจริต ด้วยความสามารถ ด้วยความอดทนพากเพียร เราอาจจะไม่ผอมโซ เพราะว่าคนที่ทำบุญทำดีนั้น งานในชีวิตมันง่ายขึ้น คนที่กินบุญเก่ากลับไม่มีความสามารถที่จะทำมาหากิน ในที่สุดถ้ามีบุญมากแล้วกินบุญก็ยังดี มีสะสมเอาไว้ แต่ว่าวันหนึ่งก็หมด ...

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะครู และนักเรียน โรงเรียนจิตรลดา

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๓

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 รู้และเข้าใจความหมายของการอุทิศตน รับใช้ผู้อื่น
- 1.2 บอกคุณลักษณะผู้รับใช้ที่แท้จริง
- 1.3 ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมแห่งการเป็นผู้รู้จักรักอย่างแท้จริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
ผู้เรียนอธิบายความหมายของการอุทิศตน รับใช้ผู้อื่น
- 2.2 ด้านทักษะ
ผู้เรียนประพฤติตนเป็นผู้รู้จักการอุทิศตนรับใช้ผู้อื่น
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
ผู้เรียนรู้จักการอุทิศตนรับใช้ผู้อื่น

3. สารการเรียนรู้

- 3.1 ความหมายของ การอุทิศตน รับใช้ผู้อื่น
- 3.2 คุณลักษณะผู้รับใช้ที่แท้จริง
- 3.3 คุณค่าของคุณธรรมแห่งการเป็นผู้รู้จักรักอย่างแท้จริง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบ 1 ความหมายของการอุทิศตน รับใช้ผู้อื่น

ขั้นนำ

- นักเรียนดูภาพ “พระเยซูล้างเท้าให้อัครสาวก” แล้วร่วมแบ่งปันความรู้สึกที่ได้จากภาพ

ขั้นสอน

- ครูอ่านข้อความในคุณค่าพระวรสาร “ผู้ใดเป็นใหญ่จะต้องเป็นผู้รับใช้ผู้อื่น” แล้วให้นักเรียนร่วมกันว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” อย่างไร
- นักเรียนอ่านข้อความจากใบงาน เรื่อง “นักพรตชรา” และตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของการอุทิศตน รับใช้ผู้อื่น

ขั้นสรุป

- ครูสรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

ความหมายของการอุทิศตน รับผิดชอบต่อผู้อื่น

หมายถึงการสละตนเองเพื่อช่วยเหลือ ให้บริการ ประนบัติ รับผิดชอบต่อผู้อื่น ด้วยความจริงใจ และเต็มใจ เพราะชีวิตที่มีความสุขคือชีวิตที่อุทิศตนรับผิดชอบต่อผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

คุณค่าพระวรสาร

พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ผู้ใดเป็นใหญ่จะต้องเป็นผู้รับใช้ผู้อื่น” (มธ 23:3) พระวาจาตอนนี้คือบทสรุปชีวิตและแบบอย่างของพระเยซูเจ้าที่เสด็จมามิใช่ เพื่อให้คนอื่นรับใช้ แต่เพื่อรับใช้ผู้อื่น (มธ 20:26) และทรงมอบแบบอย่างแห่งการรับใช้ไว้ให้แก่เราในการล้างเท้าอัครสาวก (ยน 13:1-15)

- นักเรียนใคร่ครวญเรื่องราวที่ได้เรียนในวันนี้อย่างเงียบๆ แล้วร่วมกันสรุปความหมายของ การอุทิศตน รับผิดชอบต่อผู้อื่น

คาบ 2 คุณลักษณะผู้รับใช้ที่แท้จริง

ขั้นนำ

- นักเรียนอ่านใบงาน เรื่อง “ความถ่อมใจ รับผิดชอบต่อผู้อื่น”

ขั้นสอน

- นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่องทีอ่านเพื่อบอกคุณลักษณะของผู้รับใช้ที่แท้จริง

ขั้นสรุป

- ครูสรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

คุณลักษณะผู้รับใช้ที่แท้จริง

1. รู้จักถ่อมใจ เพื่อรับใช้
 2. ไม่เห็นแก่ตัว
 3. มีจิตใจดี พร้อมช่วยเหลือ
 4. มีความเสียสละตัวเองเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น
 5. ไม่โอ้อวด
 6. ไม่ยกตนข่มท่าน
 7. มีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหว
 8. ไม่บ่นเรื่องความทุกข์
 9. ไม่สงสารตัวเอง
 10. คิดถึงผู้อื่นมากกว่าตัวเอง
- นักเรียนใคร่ครวญเรื่องราวที่ได้เรียนในวันนี้อย่างเงียบๆ แล้วช่วยกันสรุป “ลักษณะของผู้รับใช้ที่แท้จริง” ว่ามีอะไรบ้าง
 - นักเรียนฟังเพลง “อยากให้ความรักแก่คนทั้งโลก” จากคลิปวิดีโอในซีดีแล้วฝึกร้องเพลงนี้พร้อมกัน

คาบ 3 คุณค่าของคุณธรรมแห่งการเป็นผู้รู้จักอย่างแท้จริง

ขั้นนำ

- นักเรียนฟังเพลง “แก่นรัก” จากคลิปวิดีโอในซีดี

ขั้นสอน

- นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของบทเพลง “แก่นรัก”
- ครูตั้งคำถามจากบทเพลง “แก่นรัก” ว่า “คุณธรรมแห่งการเป็นผู้รู้จักอย่างแท้จริง”
- คืออะไร ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์คำตอบ ว่าข้อใดแสดงถึงการเป็นผู้รู้จักอย่างแท้จริง

มอบดอกไม้ให้กัน

เบิกบาน ยินดีในการให้

ร่วมทุกข์ร่วมสุข

ส่งจดหมายรักให้

แสดงตนเป็นเจ้าของ

อดทนและให้อภัย

ขั้นสรุป

- ครูสรุปสาระสำคัญที่เรียนในวันนี้

คุณค่าของคุณธรรมแห่งการเป็นผู้รู้จักอย่างแท้จริง

1. มีความอดทน ไม่เรียกร้อง
 2. ไม่อิจฉา ไม่โอ้อวด
 3. ไม่เห็นแก่ตัว
 4. มีใจเมตตา เอื้อเฟื้อ
 5. มีใจเบิกบาน ยินดี สุขใจ ในการให้โดยไม่หวังผล
- นักเรียนอ่านจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวโครินธ์ จากใบงาน เรื่อง “ความรัก” ไตร่ตรองอย่างเงียบๆ สักครู่หนึ่ง แล้วเขียนสิ่งที่นักเรียนจะปฏิบัติ เพื่อการเป็นผู้รู้จักอย่างแท้จริง ลงในใบงาน
 - นักเรียนอ่านข้อเขียนของตน แล้วร้องเพลง “แก่นรัก” พร้อมกัน อีกครั้งหนึ่ง

5. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 พระคัมภีร์ “คุณค่าพระวรสาร”
- 5.1.2 ภาพ “พระเยซูล้างเท้าให้อัครสาวก”
- 5.1.3 ใบงาน เรื่อง “นักพรตชรา”
- 5.1.4 ใบงาน เรื่อง “ความถ่อมใจ รับใช้ผู้อื่น”

5.1.5 คลิปวิดีโอ บทเพลงชื่อ “อยากให้ความรักแก่คนทั้งโลก”

5.1.6 คลิปวิดีโอ บทเพลงชื่อ เพลง “แก่นรัก”

5.1.7 ใบงาน เรื่อง “ความรัก”

5.1.8 แบบประเมินพฤติกรรมตนเอง เรื่อง ถ่อมใจ รับผิดชอบ

5.2 แหล่งการเรียนรู้

5.2.1 www.youtube.com

6. การวัดและการประเมินผล

วิธีการวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด
- สังเกตพฤติกรรม	- นักเรียนร่วมกิจกรรมและผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด	- แบบสังเกตพฤติกรรม

ภาพ “พระเยซูล้างเท้าให้อัครสาวก”

ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดของการรับใช้ จากด้วยความรู้สึกลึกซึ้งต่อภาพลักษณ์ของตนเอง คือ การที่พระเยซูทรงล้างเท้าสาวก งานล้างเท้าก็เปรียบเสมือนการเป็นเด็กขี้ดองเท้า เป็นงานที่ไม่มีฐานะ แต่พระเยซูทรงทราบว่าพระองค์เป็นใคร งานนี้จึงไม่ได้ดูถูกภาพลักษณ์ของพระองค์ พระคัมภีร์กล่าวว่า "พระเยซูทรงทราบว่าพระบิดาได้ประทานสิ่งทั้งปวงให้อยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ และทรงทราบว่าพระองค์มาจากพระเจ้า... พระองค์ทรงลุกขึ้นจากการรับประทานอาหาร ทรงถอดฉลองพระองค์ออกวางไว้ และทรงเอาผ้าเช็ดตัวคาดเอวของพระองค์"(ยอห์น 13 :3-4)

ใบงาน เรื่อง นักพรตชรา

นักพรตชราคนหนึ่งเฝ้าภาวนาเป็นเวลาหลายปีที่จะเห็นนิมิตจากพระเจ้า เพื่อเพิ่มพูนความเชื่อของตนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น แต่เขาไม่เคยเห็นนิมิตใดเลยจนเกือบสิ้นหวัง แล้ววันหนึ่งนิมิตปรากฏมาให้เห็น เขาดีใจมาก แต่ขณะที่กำลังดื่มด่ำกับภาพนิมิตเสียงระฆังของอารามดังขึ้น บอกให้รู้ว่าถึงเวลาแจกอาหารคนจนแล้วและวันนี้เป็นหน้าที่ของเขาด้วย หากเขาไม่ไปคนเหล่านั้นคงกลับไปโดยไม่ได้อะไรตลอดทั้งวัน

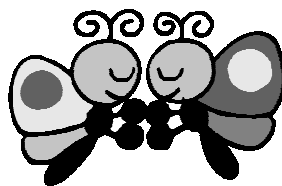
นักพรตคนนี้เกิดลังเลที่จะเลือกระหว่างหน้าที่ของโลกกับนิมิตแห่งสวรรค์ ที่สุด เขาตัดสินใจหันหลังให้นิมิตไปแจกอาหารคนจน หนึ่งชั่วโมงให้หลังเขากลับมาที่ห้องของเขาอีกครั้ง เมื่อเปิดประตูเขาแทบไม่เชื่อสายตาตัวเอง นิมิตยังรอเขาอยู่ในห้อง เขาคุกเข่าลงโมทนาคุณพระเจ้าและพระองค์ตรัสกับเขาว่า “**ลูกรัก หากลูกไม่ไปให้อาหารคนจน เราคงไม่อยู่แล้ว**”หนทางที่ดีที่สุดในการรับใช้พระเจ้าคือ การรับใช้เพื่อนพี่น้อง โดยเฉพาะคนขัดสน

✎ จากเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนอธิบายความหมายของ “ความรัก คือการรับใช้ผู้อื่น”

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง "ความถ่อมใจ รับผิดชอบต่อผู้อื่น"

หลายคนอยากมีหน้าตา ไปมามีคนนับถือ
แท้จริงความดียืนนาน คือการปรนนิบัติรับใช้

พยายามชวนชายสร้างชื่อ ให้เลื่องลือไปไกลแสนไกล
ทำงานด้วยความถ่อมใจ จารึกไว้ในใจผู้คน – D. De Haan

ในปี 1953 คนคู่แรกที่ปีนเขาเอเวอร์เรสต์ซึ่งสูงที่สุดในโลกคือ เอ็ดมันด์ ฮิลลารี และเทนซิง นอร์เกย์ขณะนั้นฮิลลารีอายุเพียง 33 ปี ความสำเร็จครั้งนั้นทำให้เขามีชื่อเสียง เงินทอง และได้ตระหนักว่าเขากำลังได้ใช้ชีวิตแบบไม่ธรรมดา แล้วฮิลลารีทำอะไรในอีก 55 ปีต่อมา? เขาปลดเกษียณแล้วหยุดพักเพื่อชื่นชมกับความสำเร็จของเขาใช่หรือไม่? เปล่าเลย

แม้ว่าฮิลลารีจะไม่มีภูเขาสูงใดที่สูงกว่านี้ให้ปีนแล้ว แต่เขาก็ไม่ได้หยุดอยู่เพียงเท่านั้น เขาได้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญอื่นๆ เช่น มีส่วนร่วมในการช่วยให้ความเป็นอยู่ของชาวเนปาลที่อาศัยอยู่ในบริเวณภูเขาเอเวอร์เรสต์ดีขึ้น เขาทำเช่นนี้มาตลอดจนกระทั่งเขาจากไปในปี 2008

คุณรู้ไหมว่าพระเจ้าทรงบอกให้คนเลวเกษียณจากหน้าที่ประจำของพวกเขาเมื่ออายุ 50 ปี แต่พระองค์ไม่ได้ต้องการให้พวกเขาเลิกช่วยเหลือผู้อื่น พระองค์ตรัสว่า พวกเขาควรจะช่วยพี่น้องในดินแดนที่พบคุณแลการทำงาน ไม่ต้องลงมือทำเอง

เราไม่อาจถือว่าเหตุการณ์นี้กำลังสอนเราโดยตรงเรื่องการปลดเกษียณ แต่เราได้เห็นว่าเป็นความคิดที่ดีที่เราจะยังคงปรนนิบัติผู้อื่นอยู่ แม้ว่าเราจะปลดเกษียณแล้วก็ตาม หลายคนพบว่าเมื่อพวกเขาเกษียณแล้ว พวกเขาไม่รู้ว่าจะใช้เวลาให้มีค่าได้อย่างไร แต่จากสิ่งที่คนเลวและเซอร์ เอ็ดมันด์ ฮิลลารีทำ ทำให้เราปรับความคิดใหม่เมื่อเราปลดเกษียณ คือ ให้เราใช้เวลาช่วยเหลือผู้อื่น พระบิดาบัญชาให้สำแดงรัก พระองค์จักประทานความช่วยเหลือ ให้กำลังแก่เราเพื่อจนเจือ ใจเอื้อเฟื้อกับผู้ที่ทุกข์ทน

“ชีวิตจะมีความหมายใหม่ เมื่อเราลงทุนทุ่มเทให้กับผู้อื่น ”

✎ จากเรื่องที่ย่าน ให้นักเรียนบอกคุณลักษณะของผู้รับใช้ที่แท้จริง

.....

.....

.....

.....

เพลง อยากให้ความรักเพื่อคนทั้งโลก

อยากให้ความรักเพื่อคนทั้งโลก

อยากจะให้โชค เพื่อคนทั้งหล้า

อยากให้รอยยิ้มลบคราบน้ำตา

อยากให้ชีวาแก่คนทั้งปวง

อยากให้คนทุกข์พ้นทุกข์ล้าเถลิง

ความเคืองเคียดแค้นยากลำบากใหญ่หลวง

ให้หมดทุกข์มีสุขในใจทุกดวง

อยากให้คนพ้นทุกข์มีสุขสันต์

อยากอุทิศชีวิตทั้งหมคนี

เพื่อสร้างชาติไม่มีวัน

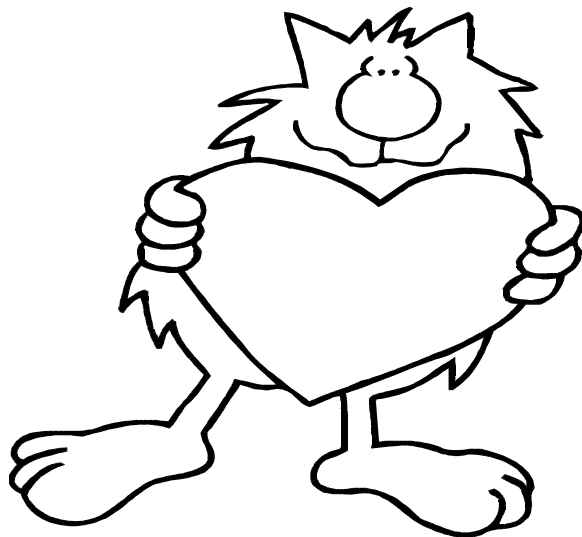
จะเร่งสร้างทั้งคืนและทั้งวัน

เพื่อชีวิตแสนสันนันทิรา

เพลง แก่นรัก

ความรักนั้น.....อดทนนาน	ความรักกระทำคุณให้
ความรักไม่อิจฉา	ไม่อวดตัวหยิ่งผยอง
ไม่หยาบคาย	ไม่เห็นแก่ตัว
ความรักนั้น.....ไม่ฉุนเฉียว	ไม่ช่างจดจำความผิด
ไม่ยินดีเมื่อผิดพลั้งไป	ร่วมแรงร่วมใจ
สร้างกันและกัน	รัก...ทนได้ทุกอย่าง
ความรักนั้น.....ทนได้ทุกอย่าง	ความรัก คือการอภัย
ความรัก คือการให้กัน	มีหวังเสมอ
อภัยได้ทุกที่	รัก...ทนได้ทุกอย่าง
ความรักนั้น.....ทนได้ทุกอย่าง	ให้เชื่อในส่วนดี
ในกันเสมอไป	ต้องคงมั่น
อยู่เคียงข้างกัน	เสมอไป

ใบงาน เรื่อง "ความรัก"

 ให้นักเรียนอ่านจดหมายของนักบุญเปาโล แล้วเขียนข้อตั้งใจปฏิบัติ

จดหมายนักบุญเปาโล ถึงชาวโครินธ์: 1 คร 13:4-13

พี่น้อง.....ความรักย่อมอดทน มีใจเอื้อเฟื้อ ไม่อิจฉา ไม่โอ้อวดตนเอง

ไม่จองหอง ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตัว ความรักไม่ฉุนเฉียว ไม่จดจำความผิดที่ได้รับ
ไม่ยินดีในความชั่ว แต่ร่วมยินดีในความถูกต้อง ความรักให้อภัยทุกอย่าง เชื่อทุกอย่าง
หวังทุกอย่าง อดทนทุกอย่าง ความรักไม่มีสิ้นสุด แม้การประกาศพระวาจาจะถูกยกเลิก
แม้การพูดภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจจะยุติ แม้ความรู้จะหมดสิ้น เพราะเรารู้อย่างไม่สมบูรณ์
และประกาศพระวาจาอย่างไม่สมบูรณ์ แต่เมื่อสิ่งที่สมบูรณ์มาถึง ความไม่สมบูรณ์จะ
สูญสิ้นไป

เมื่อข้าพเจ้ายังเป็นเด็ก ข้าพเจ้าก็พูดจาเหมือนเด็กๆ คิดเหมือนเด็กๆ ใช้เหตุผล
เหมือนเด็กๆ แต่เมื่อข้าพเจ้าเป็นผู้ใหญ่ ข้าพเจ้าก็เลิกประพฤติเหมือนเด็ก ในเวลานี้ เรา

ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตนในการเป็นผู้รู้จักรักอย่างแท้จริง โดย

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรม วิชา จริยศึกษา

-
- คำชี้แจง : 1. ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน
2. ในแต่ละรายการประเมินนักเรียนต้องได้คะแนนระดับ 2 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ สกุล	รายการประเมินพฤติกรรม						ผลการประเมิน	
		ตอบคำถาม			ปฏิบัติกิจกรรม			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1		
1									
2									
3									

รายการประเมินพฤติกรรม

- ด้านการตอบคำถาม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามทุกครั้ง ด้วยความมั่นใจ ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผล
2 = พอใช้	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามเป็นบางครั้ง ด้วยความมั่นใจพอใช้ ตอบถูกต้องบางครั้ง
1 = ปรับปรุง	ไม่ค่อยตั้งใจฟังคำถาม ขาดความมั่นใจในการตอบคำถาม ต้องถามเพื่อนเสมอ

- ด้านการปฏิบัติกิจกรรม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มอย่างตั้งใจ ด้วยความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ และมีผลงานที่ปรากฏถูกต้อง ชัดเจน
2 = พอใช้	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม อย่างตั้งใจบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ และมีผลงานที่ปรากฏถูกต้องบ้าง
1 = ปรับปรุง	ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม ไม่ค่อยรับผิดชอบ และผลงานที่ปรากฏไม่ค่อยถูกต้อง

แบบประเมินพฤติกรรมตนเอง

เรื่อง ถ่อมใจ ไร้ใจ

✍️ นักเรียนประเมินพฤติกรรมตนเอง ด้วยความซื่อตรง โดย กา ✓ ในช่องคะแนน

○ ระดับคุณภาพ	ดี	15	คะแนน
○ ระดับคุณภาพ	พอใช้	10 - 14	คะแนน
○ ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ต่ำกว่า 10	คะแนน

พฤติกรรม	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ปรับปรุง
1. เต็มใจช่วยเหลืองานทุกชนิดโดยไม่เกี่ยง			
2. คิดถึงผู้อื่นก่อนเสมอๆ			
3. ไม่พูดเรียกร้องบุญคุณในการช่วยเหลือ			
4. ยินดีช่วยเหลืองานอย่างถ่อมตน			
5. มีจิตใจที่มั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อคำติชมใดๆ			
รวมคะแนน แต่ละช่อง			
รวมคะแนนทั้งหมด			

😊 ข้อตั้งใจในการปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง ✍️

.....

.....

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 นักเรียนบอกความหมาย ความจงรักภักดีได้ถูกต้อง
- 1.2 นักเรียนเขียนอธิบายความสำคัญของโรงเรียนได้ถูกต้อง
- 1.3 นักเรียนบอกเหตุผลที่ทำให้เกิดความ “รักโรงเรียนได้”

2. จุดประสงค์ การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 ผู้เรียนตระหนักถึงบุญคุณของโรงเรียน ครูอาจารย์และผู้บริหาร
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 ผู้เรียนประพฤติตนเป็นผู้รู้จักการตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 ผู้เรียนรู้ว่าควรที่จะตอบแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน

3. สารการเรียนรู้

โรงเรียน คือ สถานที่สำหรับฝึกสอนนักเรียนภายใต้การดูแลของครูหรืออาจารย์ หลายประเทศมีระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาภาคบังคับ ในระบบการเรียนนี้ นักเรียนจะผ่านโรงเรียนตามลำดับ ชื่อของโรงเรียนเหล่านี้ อาจแตกต่างกันไปตามภาษาและประเทศ แต่โดยหลักจะมีโรงเรียนประถมสำหรับเด็กเล็ก และโรงเรียนมัธยมสำหรับเด็กโตที่ได้สำเร็จการศึกษาระดับประถมมาแล้ว

นอกเหนือจากโรงเรียนหลักแล้ว นักเรียนบางประเทศยังสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนทั้งก่อนและหลังโรงเรียนประถมและมัธยม โรงเรียนอนุบาลเสริมการเรียนการสอนให้กับเด็กเล็กมาก มหาวิทยาลัย โรงเรียนฝึกงาน อุดมศึกษา อาจมีอยู่หลังจากจบมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนอาจจะอุทิศเพื่อสอนแค่วิชาสาขาเดียว เช่น โรงเรียนเศรษฐศาสตร์ โรงเรียนสอนเต้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 -2

ขั้นนำ

- ครูถามเกริ่นนำว่าขณะนี้นักเรียนอยู่ในสถานที่เรียกว่าอะไร?

ขั้นสอน

- ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันถึงโรงเรียน ว่ามีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไร
- นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และครูอธิบายเพิ่มเติมถึงความหมายและความสำคัญของโรงเรียน

ขั้นสรุป

- ครูแจกใบกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาได้ตรงเจียบบๆ สักครูหนึ่งแล้วจึงทำกิจกรรม โดยการเขียน เหตุผลเชิงบวก ถึงสาเหตุที่ทำให้เรารักโรงเรียนอย่างน้อยคนละ 3 ข้อ

คาบที่ 3-4

ขั้นนำ

- ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันถึงโรงเรียนในฝันเมื่อจบการศึกษาว่าอยากเป็นอะไร เพราะเหตุผลใด

ขั้นสอน

- ครูแจกใบกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาและทำกิจกรรม โดยดูรูปภาพต่างสาขาอาชีพ ประกอบ และตอบคำถามว่า ถ้านักเรียนได้เป็นอาชีพที่ใฝ่ฝันแล้ว จะนำกลับมาตอบแทนโรงเรียนที่เคยศึกษาอย่างไรในวิชาชีพที่ได้เรียนมา

ขั้นสรุป

- ให้นักเรียนได้ตรงเจียบบๆ สักครู แล้วตอบคำถามจากใบงาน

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

โรงเรียน ใบความรู้ ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ตรวจใบกิจกรรมเชิงเจตคติต่อโรงเรียน		

โรงเรียนคือ...

โรงเรียน คือ สถานที่สำหรับฝึกสอนนักเรียน
ภายใต้การดูแลของครูหรืออาจารย์
หลายประเทศมีระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการ

ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาภาคบังคับ
ในระบบการเรียนนี้ นักเรียนจะผ่านโรงเรียนตามลำดับ

ชื่อของโรงเรียนเหล่านี้ อาจแตกต่างกันไปตามภาษาและประเทศ แต่โดยหลักจะมีโรงเรียนประถม

สำหรับเด็กเล็ก และโรงเรียนมัธยมสำหรับเด็กโตที่ได้สำเร็จการศึกษาระดับประถมมาแล้ว

นอกเหนือจากโรงเรียนหลักแล้ว นักเรียนบางคนประเทศยังสามารถเข้าเรียนใน โรงเรียนทั้งก่อนและ
หลังโรงเรียนประถมและมัธยม โรงเรียนอนุบาลเสริมการเรียนการสอนให้กับเด็กเล็กมาก มหาวิทยาลัย โรงเรียน
ฝึกงาน อุดมศึกษา อาจมีอยู่หลังจากจบมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนอาจจะอุทิศเพื่อสอนแค่วิชาสาขาเดียว เช่น
โรงเรียนเศรษฐศาสตร์ โรงเรียนสอนเต้น

กิจกรรมที่ 1 เหตุผลที่ทำให้คนรักโรงเรียน อย่างน้อยคนละ 3 เหตุผล พร้อมอธิบาย

โรงเรียนเป็นที่ๆ เราเติบโตขึ้นมาพร้อมกับบ้านเลขที่เดียว ดันเข้าไปโรงเรียน
ทุกวันเป็นเวลา 10 กว่าปี มีหรือที่จะไม่มีอะไรให้เก็บไว้เป็นความประทับใจ อย่างน้อยก็
ต้องมีไว้ในใจกันบ้างละ ก็ไม่มีที่ไหน เหมือนที่นี่อีกแล้วนี่นา แม้จะเคยทำเรื่องป่วนๆ
ไว้เยอะ แกล้งกันไปอย่างนั้นแหละ ไม่ได้ตั้งใจให้ใครเดือดร้อนสักหน่อย ก็เรายังเด็กอยู่
เลยนี่นา นึกๆ ดูก็ซำดี เหมือนกันใช่ไหม?

เรารักโรงเรียน รักโรงเรียนมาจนถึงทุกวันนี้ มีใครคล้ายๆ กับเราบ้างไหม
หนอ.....

ตัวอย่าง เพราะโรงเรียน ทำให้เย็นวันศุกร์ มีความหมายพิเศษ

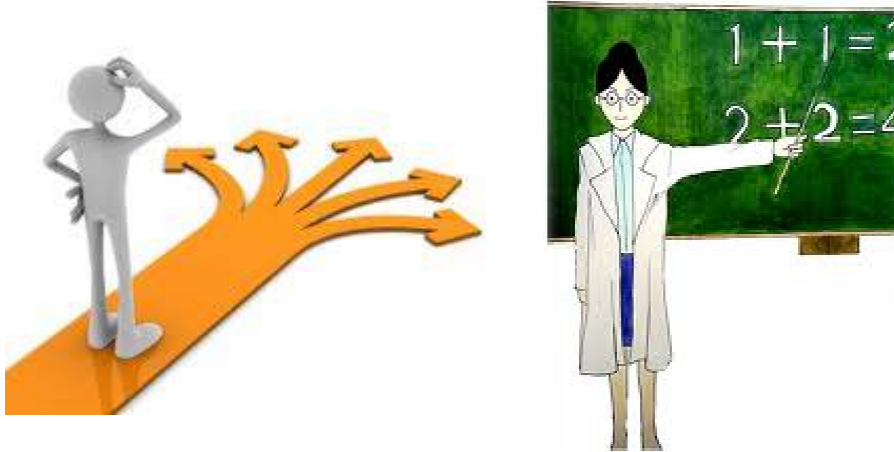
ไม่มีวันไหนที่จะทำให้เรารอคอยได้มากเท่าเย็นวันศุกร์อีกแล้ว เป็นวันพิเศษที่สุดของวันที่เราต้องไป
โรงเรียนเลยทีเดียว ทุกคนจะพร้อมใจกันทะนุถนอมให้เป็นขวัญใจดีที่สุดในรอบสัปดาห์ อยากให้เย็นวันศุกร์ มาถึง
เร็วๆ ใครไม่เคยรอบ้างละ อยากรู้แน่ จะได้หยุด เสาร์-อาทิตย์ กันอีกรอบหนึ่งไง แหม! พูดแล้ว ก็คิดถึงจังเลยวัน
ศุกร์เนี่ย

1. _____

2. _____

3. _____

กิจกรรมที่ 2-3 ตอบคำถามต่อไปนี้ อย่างมีเหตุผล

ในช่วงชีวิตของเราจะต้องผ่านการเรียนอยู่ในรั้วโรงเรียนมากกว่า 10 ปี บ้างอาจจะผ่านมาหลายโรงเรียนแล้วแต่ปัจจัยและเหตุผล ถ้าหากโตขึ้นการศึกษาต่างๆ ที่ผ่านมาอาจจะยังอยู่ในความทรงจำหรือถูกลบเลือนไปด้วยปัจจัยแวดล้อมต่างๆ

ถ้าหากนักเรียนโตขึ้นสำเร็จการศึกษาแล้ว นักเรียนคิดว่า งานที่ตัวเองฝันไว้คืออะไร และเมื่อเป็นดังฝันแล้ว จะนำความรู้ความสามารถกลับมาตอบแทนโรงเรียนที่ศึกษาได้อย่างไรบ้าง

1. อาชีพในฝัน

.....
.....

เหตุผลที่เลือกอาชีพนี้

.....
.....

2. หากมีโอกาสได้ตอบแทนสถานศึกษา จะนำความรู้ความสามารถที่เรียนมา เลือกทำสิ่งใดให้กับโรงเรียน

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาจริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระ 3.5 รับผิดชอบต่อหน้าที่มีวินัย

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ตามรอยแบบอย่าง สร้างสรรค์บุคคล

จำนวน 4 คาบ

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 นักเรียนบอกความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการมีความรับผิดชอบต่อสังคม วิเคราะห์เหตุการณ์ได้
- 1.2 นักเรียนรู้สาเหตุของปัญหาการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และเสนอแนวทางการแก้ไขได้
- 1.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
ผู้เรียนอธิบายความหมายของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีวินัยต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
- 2.2 ด้านทักษะ
ผู้เรียนประพฤติตนเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีวินัยต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ เพื่อส่วนรวม

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 วิเคราะห์บุคคลตัวอย่าง ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ
- 3.2 เรื่องการประหยัดทรัพยากร
- 3.3 เรื่องการทะเลาะวิวาท
- 3.4 เรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อม
- 3.5 เรื่องการป้องกันเสพติด
- 3.6 เรื่องระบอบประชาธิปไตย

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนดูภาพ ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ แล้วสนทนากับบุคคลในภาพคือใคร มีคุณธรรมความโดดเด่นในเรื่องใด

ขั้นตอน

- ครูให้นักเรียนศึกษาประวัติ และคุณธรรมของ ร.ต.ต.วิชัย สุริยุทธ ในการเป็นแบบอย่างในเรื่องความรับผิดชอบ มีวินัยต่อตนเองอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

- ครูสรุปความหมายของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีวินัย
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลงานของบุคคลตัวอย่างที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีวินัย
- นักเรียนใคร่ครวญสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ โดยครูแนะนำให้นักเรียนนำข้อคิด หรือคุณธรรมที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน

คาบที่ 2 – 4

ขั้นนำ

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ แล้วตั้งคำถามนักเรียนว่าปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น ปัญหามลภาวะ ภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง ภัยไข้เจ็บ ภัยสงคราม ปัญหาเด็กเร่ร่อน การระบาดของยาเสพติด หรือปัญหาอื่นๆ ที่นักเรียนพบเห็นนั้น มาจากการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมของคนในสังคมเองใช่หรือไม่ ให้นักเรียนตอบคำถาม และช่วยกันยกตัวอย่างประเด็นปัญหาสังคมที่เกิดจากการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มเติม แล้วครูสรุปด้วยการอธิบายว่า เหตุใดการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมของคนในสังคมจึงเป็นปัจจัยให้เกิดปัญหาต่างๆ เหล่านี้

ขั้นตอน

- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 8 คน โดยใช้วิธีการนับเลข 1 – 5 แล้วจัดกลุ่มนักเรียนที่นับเลขเดียวกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน และให้เรียกชื่อกลุ่มตามหมายเลขที่นับ พร้อมทั้งให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่มเพื่อการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และการบันทึกสรุปการทำกิจกรรม
- ครูแจกใบงานที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ให้กลุ่มที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 30 นาที สำหรับนักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันศึกษา กรณีศึกษาตามใบงาน และร่วมกันอภิปรายกลุ่มย่อย ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่มย่อย และเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกตามใบงาน
- ครูให้เวลาแต่ละกลุ่มๆ ละ 10 นาที ในการออกมาเล่าเรื่องสั้นในใบงาน และนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มย่อย ตามลำดับหมายเลขกลุ่มที่นับจากหลัง คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อจบการนำเสนอให้ถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียนว่าเห็นด้วย หรือไม่อย่างไรกับการตอบคำถามของเรื่องสั้นตามใบงาน

ขั้นสรุป

- ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปความเห็นเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้วิธีการตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือเลือกถามนักเรียนที่สังเกตดูว่ายังไม่เข้าใจในประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และการมีเจตคติที่ดี แล้วครูสรุปอีกครั้งหนึ่ง

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เรื่องสั้น

5.2 ภาพ และประวัติ ร.ต.ต.วิชัย สุริยัทธ

5.3 ห้องสมุด

5.4 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดผล และประเมินผล

การวัดผล และประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคม สาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และแนวทางแก้ไข

6.2 การประเมินโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ เมื่อประเมินแล้ว พบว่านักเรียนได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์นักเรียนถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่างๆ แล้วพูดคุยทำความเข้าใจให้นักเรียนมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นผู้ที่สามารถดูแลสังคมให้เกิดความสงบสุขได้

ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยุทธ

ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยุทธ หรือที่รู้จักกันในนาม ดาบวิชัย เป็นที่รู้จักกันในสังคมไทย จากการที่เขาเป็นผู้ปลูกต้นไม้มากกว่าสองล้านต้นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ จนสามารถทำให้อำเภอปรางค์กู่ อำเภอที่เคยจัดว่าแห้งแล้งที่สุดแห่งหนึ่ง ปัจจุบันเป็นพื้นที่ๆอุดมสมบูรณ์

ประวัติ

วิชัย สุริยุทธ เกิดเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2489 ที่อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ เป็นบุตรคนที่สาม ในจำนวนทั้งหมดหกคน บิดามารดามีอาชีพชาวนา ฐานะทางบ้านจึงยากจน ขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มารดาก็เสียชีวิต บิดาเขาจึงต้องทำนาคนเดียว และเขาจึงต้องรับจ้างทำงานสารพัด ไม่ว่าจะเป็นกรรมกรก่อสร้าง, ขับกั๊ก กระทั่งได้ศึกษาต่อที่โรงเรียนอุทุมพรพิสัย ศรีสะเกษวิทยาลัย

รับราชการตำรวจ

หลังจบโรงเรียนพลตำรวจ 3 จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2511 ก็ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ ประจำสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองศรีสะเกษ ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 ย้ายมาประจำ สถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู่^[1] จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ ในปี พ.ศ. 2549 ขณะดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาพนักงานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู่

พ.ศ. 2548 คามตำรวจวิชัย สุวิฑูรย์ ได้รับพระราชทานยศเป็นกรณีพิเศษ เป็น "ร้อยตำรวจตรี" จากการอุทิศตนต่อประเทศชาติ⁽²⁾

ปลูกต้นไม้

พ.ศ. 2520 จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย ปรากฏเป็นอำเภอที่ยากจนที่สุดในจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุดในประเทศไทย มีการปล้นชิงลักขโมยเป็นกตัญญูมากมาย คามวิชัยในฐานะผู้เคิบ โดมาในพื้นที่และเจ้าพนักงานสอบสวนรับรู้ถึงปัญหามาตลอด จึงเกิดความคิดที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวบ้านในพื้นที่ให้ดีขึ้น จากความคิดของเขา ทำให้เขาตัดสินใจปลูกต้นไม้ เนื่องจากเห็นว่าผลที่จะตามมาจะเป็นผลที่ยั่งยืน เป็นประโยชน์ไปถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลาน

พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา ทุกเช้าและหลังเลิกงานของวัน คามวิชัยจะขับจักรยานยนต์ ตระเวนปลูกต้นไม้ไปตามพื้นที่ต่างๆ ในอำเภอปรางค์กู่ โดยในระยะแรก ในสายตาชาวบ้าน เขาถูกมองว่าเป็นคนบ้า แม้ว่าจะถูกสังกมมองไปในทางเช่นนั้น เขาก็ยังคงปลูกต้นไม้อยู่เรื่อยไป

พ.ศ. 2541 เป็นต้นมาสังคมเริ่มเห็นผลจากการปลูกต้นไม้ของเขา เกิดโครงการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะเพื่อส่วนรวมเกิดขึ้น ได้แก่ รณรงค์ปลูกต้นไม้ทางนา เพื่อเอาไว้สร้างบ้านเรือน รณรงค์ปลูกต้นตาล ซึ่งเป็นพืชสารพัดประโยชน์ รณรงค์ปลูกต้นคูณ ต้นไม้ประจำภาคอีสานและประจำชาติไทย และ รณรงค์ให้เปลี่ยนการทำนาปีเป็นไร่นาสวนผสม⁽³⁾ จนอำเภอปรางค์กู่กลายเป็นอำเภอที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งต้นไม้ที่เขาปลูกนั้นสามารถสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านในอำเภอได้

พ.ศ. 2543 ประชาคมอำเภอปรางค์กู่ทั้ง 10 ตำบล ได้พร้อมใจกันลงมติให้ใช้ 4 โครงการรณรงค์ดังกล่าวเป็นคำขวัญของ อำเภอปรางค์กู่ ที่ว่า "ปรางค์กู่อยู่ในป่าอย่างกลางคองคอง นานสะพรั่งดอกคูณ นริพจน์ไร่นาสวนผสม"

ใบงานที่ 1

เรื่อง การประหยัศทรัพยากร

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเตรียมความพร้อมก่อน แล้วอ่านเรื่องสั้นที่กำหนด จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม หลังการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้งหนึ่ง

คำถามเตรียมความพร้อม

1. นักเรียนคิดว่าการช่วยประหยัศทรัพยากรของนักเรียนจะส่งผลต่อสังคมส่วนรวมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. บุคคลที่ช่วยประหยัศทรัพยากรของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน เป็นคนอย่างไร และนักเรียนเคยปฏิบัติหรือไม่

.....

.....

.....

3. นักเรียนเคยประหยัศทรัพยากร และชักจูงให้คนอื่นประหยัศทรัพยากรหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

.....

.....

.....

เรื่องสั้น การประหยัทรพยากร

แป๊ะ และสุวิทย์เป็นเพื่อนกัน เรียนหนังสือมาด้วยกันตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนจบชั้นมัธยมศึกษา ทั้งสองมีลักษณะนิสัยในการเรียน คือ มีความขยันหมั่นเพียร และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนดี แต่ในเรื่องส่วนรวมแล้ว แป๊ะจะเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยเฉพาะการประหยัทรพยากรของสาธารณะ เช่น การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า และประหยัทรพยากรอื่นๆ ตรงกันข้ามกับสุวิทย์ซึ่งใช้ทรัพยากรดังกล่าวอย่างไม่สนใจประหยัด แม้จะเป็นในครอบครัวของตนเอง กล่าวคือ ถ้าจะรีดผ้า แป๊ะก็จะรีดนานๆ ครั้ง แต่ทุกครั้งจะรีดให้มากๆ โดยไม่ลดหรือความร้อนในเตารีดบ่อยครั้ง ไม่เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้เฉยๆ โดยไม่จำเป็น และใช้น้ำอย่างครบวงจรด้วยการอาบน้ำซักผ้าแล้วรดต้นไม้ไปด้วย ถ้าในสถานศึกษาแป๊ะจะคอยเปิดไฟ ปิดพัดลม แม้กระทั่งน้ำรั่วซึมก็จะแจ้งเจ้าหน้าที่มาแก้ไข จึงมักถูกสุวิทย์ล้อเลียนว่า “นักอนุรักษ์น้ำไฟของชาติ” หรือ “ชาติจะเจริญถ้ามีแป๊ะ” แต่ก็ไม่ได้ว่าแป๊ะทำไม่ดี เพียงแต่สุวิทย์ไม่สนใจทำเพราะคนส่วนมากไม่สนใจทำ แล้วก็รู้จะทำไปทำไม ไม่มีใครสนับสนุนเลย นอกจากสื่อทางวิทยุโทรทัศน์เท่านั้น เมื่อมาเรียนในระดับอุดมศึกษาแป๊ะก็ยังมินิสัยเช่นเดิม ส่วนสุวิทย์เนื่องจากใกล้ชิดกับแป๊ะในช่วงหลัง นิสัยก็เปลี่ยนไป เขามองเห็นประโยชน์ของการประหยัทรพยากร และคล้อยตามแป๊ะ ซึ่งเป็นแบบอย่างของบุคคลที่ดีมีความรับผิดชอบต่อสังคม หลังจบการศึกษาแล้ว ทั้งสองได้ทำงานต่างสถานที่กันทั้งแป๊ะ และสุวิทย์ ได้เป็นหัวหน้างานเขายังมีอุปนิสัยประหยัทรพยากรเหมือนกัน ทำให้บุคคลในหน่วยงานปฏิบัติตามมากมาย เขาทั้งสองได้ชื่อว่าเป็นแบบอย่างผู้ประหยัทรพยากรอย่างแท้จริง

คำถาม

1. นักเรียนจะประหยัดทรัพยากรเหมือนเป๊าะหรือไม่ เมื่อคนอื่นไม่ประหยัด และไม่มีใครว่าถ้าไม่ประหยัด ลองให้เหตุผลประกอบ

.....

.....

2. เมื่อประหยัดทรัพยากรนักเรียนเองก็ไม่สะดวก ยิ่งฤดูร้อนต้องเปิดแอร์ในห้องทำงานโดยไม่ปิดเลยยิ่งดี นักเรียนคิด และรู้สึกเช่นนี้ หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

3. นักเรียนเคยชักชวนเพื่อน ญาติ พี่น้อง หรือคนอื่นๆ ให้ประหยัดทรัพยากรบ่อยไหม และมีวิธีการชักชวนอย่างไร

.....

.....

4. นักเรียนสรุปตัวอย่างประกอบ เรื่องนี้ถึงคนที่ไม่ประหยัดกับคนที่ประหยัดทรัพยากรว่าจะส่งผลต่อสังคมส่วนรวมอย่างไร

.....

.....

5. จากเรื่องสั้นที่นักเรียนศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึงอะไร

.....

.....

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

7. อะไรเป็นสาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และนักเรียนจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ 2

เรื่อง การทะเลาะวิวาท

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเตรียมความพร้อมก่อน แล้วอ่านเรื่องสั้นที่กำหนด จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม หลังการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้งหนึ่ง

คำถามเตรียมความพร้อม

1. นักเรียนทราบสาเหตุของการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนต่างสถาบันที่เป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์หรือไม่ว่ามีสาเหตุมาจากอะไร

.....

.....

2. นักเรียนเคยถูกชักจูงให้ไปร่วมทะเลาะวิวาทหรือไม่ หากเคยนักเรียนไปร่วมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

3. นักเรียนเคยทะเลาะวิวาทกับเพื่อน หรือคนอื่นๆ หรือไม่ และผลจากการทะเลาะวิวาทส่งผลต่อนักเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

เรื่องสั้น การทะเลาะวิวาท

รัชชัย นเรศ จรูญ ทั้งสามคนเป็นเพื่อนเรียนกันมาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงจบการศึกษาแล้วก็เข้าศึกษาต่อสถาบันต่างๆ รัชชัยเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย นเรศเรียนต่อวิทยาลัยช่างกล และจรูญเรียนต่อวิทยาลัยเทคนิค ตามปกติรัชชัย นเรศ และจรูญเป็นเด็กดีและเรียนดีด้วย ทั้งสามเข้าสู่สถาบันศึกษาใหม่ ระยะแรกพฤติกรรมยังเป็นปกติ ต่อมาได้ 1 ปีเศษ นเรศที่เรียนอยู่ช่างกลซึ่งตามปกตินักเรียนช่างกลชอบทะเลาะวิวาทกัน เมื่อมีการยกพวกตีกันนเรศก็จะมาชักชวนรัชชัยและจรูญเพื่อนรักไปร่วมขบวนการเกือบทุกครั้ง และทุกครั้งที่นเรศชักชวนรัชชัยก็ไม่อยากจะไป ส่วนจรูญขัดใจเพื่อนไม่ได้ รัชชัยมักจะเตือนนเรศอยู่เสมอว่า การยกพวกตีกันเป็นสิ่งไม่ดีอาจเป็นการแสดงให้เห็นว่าเราเป็นคนไม่มีอนาคตหรือเปล่า หรือเราเป็นพวกไม่มีจริยธรรมหรือทำให้สถาบันเสียชื่อเสียง หรือเราเป็นพวกไม่รับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ส่วนจรูญก็สนับสนุนรัชชัยเสมอ ในช่วงแรกนเรศไม่ยอมฟัง แต่เมื่อนเรศได้รับบาดเจ็บจนต้องหยุดพักการเรียน ทำให้จบช้ากว่าปกติ นเรศจึงสำนึกได้ที่รัชชัย จรูญ รวมทั้งบิดามารดา ญาติพี่น้องได้คัดค้านนั้นถูกต้องทั้งสิ้น การยกพวกตีกันนอกจากไม่เคารพในสิทธิของผู้อื่นทั้งทางกาย จิตใจ และทรัพย์สินแล้ว ยังขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้เสียชื่อเสียงของสถาบันและประเทศชาติ ดังนั้นนเรศเลิกเกร และยังชักชวนรุ่นน้อง ให้เลิกการทะเลาะวิวาท และยกพวกตีกันอีกด้วย

คำถาม

1. ถ้านักเรียนเป็นนเรศนักเรียนจะเลิกทะเลาะวิวาทกับคนอื่น ๆ หรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นธวัชชัย และจรรยาเรียนจะห้ามปราบนเรศหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

3. นักเรียนมีวิธีในการโน้มน้าว หรือชักชวนเพื่อนไม่ให้ทะเลาะวิวาทกันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

4. นักเรียนสรุปตัวอย่างของการที่นักเรียนต่างสถาบันยกพวกมาทะเลาะวิวาทกันว่าจะเกิดผลเสียต่อตนเอง และสังคม อย่างไร

.....

.....

5. จากเรื่องสั้นที่นักเรียนศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึงอะไร

.....

.....

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

7. อะไรเป็นสาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และนักเรียนจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ 3

เรื่อง การดูแลสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเตรียมความพร้อมก่อน แล้วอ่านเรื่องสั้นที่กำหนด จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม หลังการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้งหนึ่ง

คำถามเตรียมความพร้อม

1. สาเหตุของน้ำเน่าในคู คลอง และแม่น้ำมีปัจจัยอะไรที่เป็นสาเหตุใหญ่ให้เกิดสภาพนั้น

.....

.....

2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลง คู คลอง และแม่น้ำ

.....

.....

3. นักเรียนคิดจะปกป้อง และแก้ไขสิ่งเหล่านี้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

เรื่องสั้น การดูแลสิ่งแวดล้อม

พิชัย และชิตเป็นเกษตรกรที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเกษตรกรรมจากสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง หลังจากจบการศึกษาแล้วเขาได้กลับภูมิลำเนาเดิม เพื่อใช้ความรู้มาทำการเกษตรตามที่ได้ร่ำเรียนมา เนื่องจากทั้งสองจบจากที่เดียวกัน อยู่จังหวัดเดียวกัน มีชื่อเหมือนอีกอย่างหนึ่งว่า ที่ดินที่เขาทำเกษตรแผนใหม่อยู่ติดกับแม่น้ำทั้งคู่ ดังนั้น เขาจึงอาศัยน้ำจากแม่น้ำลำคลองมาทำเกษตรเป็นหลัก การเกษตรของเขาจึงเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมา

แต่เมื่อไม่นานนี้พิชัย และชิตต้องพบกับปัญหาคือน้ำในแม่น้ำลำคลองเริ่มเน่าส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ไม่สามารถนำมาอุปโภค บริโภค และรดน้ำต้นไม้ พืชผักทางการเกษตรได้ ทั้งสองจึงหาสาเหตุพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง จึงร้องเรียนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ครั้งแรกยังไม่ได้ผล ทั้งสองจึงชักชวนเพื่อนที่เดือดร้อนร่วมกันทำเรื่องถึงผู้ว่าราชการจังหวัด และส่งข้อมูลออกวิทยุโทรทัศน์ ทำให้น้ำเน่าได้รับการแก้ไขโดยปิดโรงงานเหล่านั้น จนกว่าโรงงานจะหาทางออกบำบัดน้ำเสียให้ได้ก่อนจึงจะอนุญาตให้เปิดได้

คำถาม

1. นักเรียนคิดว่าการดำเนินงานของพิชัย และจิตเป็นหน้าที่ที่มีต่อสังคมหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

2. หากนักเรียนเป็นพิชัย และจิต นักเรียนจะดำเนินการปกป้อง และแก้ไข้[้]น้ำเน่าเสียหรือไม่ หากจะทำอย่างไร

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างคนที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคมที่นักเรียนเคยรับรู้มาประกอบเรื่องนี้

.....

.....

.....

4. จากเรื่องสั้นที่นักเรียนศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคมตามความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง

.....

.....

.....

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

6. อะไรเป็นสาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และนักเรียนจะมีวิธีแก้ไข้[้]อย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ 4

เรื่อง การป้องกันยาเสพติด

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเตรียมความพร้อมก่อน แล้วอ่านเรื่องสั้นที่กำหนดจากนั้นร่วมกันตอบคำถาม หลังการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้งหนึ่ง

คำถามเตรียมความพร้อม

1. ยาเสพติดเป็นภัยต่อสังคม และเศรษฐกิจหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. การป้องกัน และแก้ปัญหาเสพติดจะทำได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

เรื่องสั้น การป้องกันสิ่งเสพติด

ควาใจ ดวงเดือน คณัษ ไพธินและจินดา จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ทั้ง 5 คน ขณะอยู่ในมหาวิทยาลัยได้ทำงานในศูนย์เวชศาสตร์ป้องกัน ซึ่งหน้าที่หลักของศูนย์ คือ การป้องกัน และต่อต้านสิ่งเสพติด รวมถึงการแก้ไขผู้ติดสิ่งเสพติดในแนวทางการพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ให้เพื่อนนักศึกษากว่าไกล ละ ถดและเลิกสิ่งเสพติดทุกชนิด และผลการกระทำก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะการเปลี่ยนความรู้ แต่เจตคติและพฤติกรรมยังไม่ได้ผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติ และพฤติกรรมยังไม่มีประสิทธิภาพ และไม่ทำกันจริงจัง

ทั้ง 5 คน เมื่อจบการศึกษาแล้วได้ไปทำงานในหน่วยงานราชการ และศึกษาต่อปริญญาโท และปริญญาเอก กลับมาสร้างหลักสูตรพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเพื่อป้องกัน และแก้ไขไม่ให้เยาวชนติดยาเสพติด โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายทั้งระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และประชาชนทั่วไปด้วยความเสียสละรับผิดชอบในหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม แม้การพัฒนาคุณลักษณะทั้งความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมจะแลดูไม่เหมือนนำตำรวจไปไล่จับ แต่ก็ได้ผลสำเร็จสูงสุด และเป็นแนวทางที่ถูกต้อง

คำถาม

1. ถ้านักเรียนเป็น ดาวใจ ดวงเดือน ดนัย ไพธิน และจินดา นักเรียนจะพัฒนาคุณลักษณะด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของบุคคลต่อไปทุกๆ ที่ไม่ได้รับผลตอบแทนที่สูง และไม่ดังเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นความรับผิดชอบต่อสังคม หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย นักเรียนมีความรู้สึกรับต่อการกระทำของดาวใจ ดวงเดือน ดนัย ไพธิน และจินดา อย่างไร

.....

.....

.....

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม ตามความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง

.....

.....

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

6. อะไรเป็นสาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และนักเรียนจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

ใบงานที่ 5
เรื่อง ระบอบประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเตรียมความพร้อมก่อน แล้วอ่านเรื่องสั้นที่กำหนด จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม หลังการอ่านเรื่องสั้นอีกครั้งหนึ่ง

คำถามเตรียมความพร้อม

1. นักเรียนชอบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยไหม เพราะอะไร

.....

.....

.....

2. นักเรียนเคยเลือกตั้งตัวแทนนักเรียน หรือสภานักเรียน หรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนมีความรู้สึกต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนเคยนอนหลับทับสิทธิไม่เลือกตั้งตัวแทนนักเรียนไหม เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

วันเพ็ญกับกึ่งศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ทั้งสองชอบแสดงออกทางการเมืองตามแนวทางประชาธิปไตยมาก ส่วนนิค และอัญ ไม่ชอบแสดงออกทางการเมืองไม่ว่าจะระบอบใด ทำให้มีข้อถกเถียงกันอยู่เสมอ

ครั้งหนึ่งมีการเลือกตั้งตัวแทนองค์การนักศึกษา วันเพ็ญ กึ่ง นิค และอัญ ก็มานั่งถกเถียงกันว่า จะไปเลือกตัวแทนนักศึกษาเข้าไปทำงานในสภานักศึกษาหรือไม่ เพราะทั้งสี่คนเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ยังไม่ค่อยรู้จักรุ่นพี่ และเพื่อนๆ มากนัก ทราบแต่การบอกประวัติ และได้รับการชักชวนจากรุ่นพี่ และเพื่อน วันเพ็ญกับกึ่งถึงทราบข้อมูลของผู้สมัครก็ตัดสินใจอย่างเชื่อมั่นว่าจะเลือกใคร และตระหนักว่าเป็นความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนที่จะต้องเลือกคนที่เหมาะสมที่สุด ส่วนนิคกับอัญยังลังเลเพราะไม่ชอบการเลือกตั้งมาแต่แรก และเคยนอนหลับทับสิทธิ์สมัยเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษามาแล้ว และยังมาไม่ค่อยมีข้อมูลผู้สมัครมากนัก และนิสัยไม่ชอบแสวงหาข้อมูลด้วย นิคกับอัญ จึงคิดว่าจะไม่ไปเลือกตั้ง แม้วันเพ็ญกับกึ่งจะชักจูงให้ไปเลือกนิคกับอัญก็ยังไม่ตัดสินใจ

คำถาม

1. หากนักเรียนเป็นวันเพ็ญ และกึ่ง นักเรียนจะให้เหตุผลอย่างไรในการที่จะชักจูงให้ชนิด และอายุให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

.....

.....

.....

2. นอกจากชักชวนชนิด และอายุแล้ว นักเรียนจะทำอะไรได้บ้างในการรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกระดับ

.....

.....

3. นักเรียนลองสรุปตัวอย่างประกอบเนื้อเรื่องนี้ ว่าคนที่ไปเลือกตั้ง และไม่ไปเลือกตั้งนั้นจะมีผลกระทบต่อสังคมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. จากเรื่องสั้นที่นักเรียนศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคมตามความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง

.....

.....

.....

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

6. สาเหตุของการขาดความรับผิดชอบต่อสังคม คืออะไร และนักเรียนจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

ความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ
เรื่อง การรับผิดชอบต่อสังคม

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรม (จากการตอบ คำถามแสดง ความ คิดเห็น) กลุ่มที่..... รายชื่อ	เข้าใจ ความหมาย ของความ รับผิดชอบต่อ สังคม			เข้าใจ ความสำคัญ และความ จำเป็นของ ความ รับผิดชอบต่อ สังคม			รู้สาเหตุของ ปัญหาการ ขาดความ รับผิดชอบต่อ สังคม			รู้แนวทางการ แก้ปัญหาการ ขาดความ รับผิดชอบต่อ สังคม			มีเจตคติที่ดี ต่อการมีความ รับผิดชอบต่อ สังคม			หมายเหตุ (ระบุสาเหตุใน กรณีที่นักเรียน ได้คะแนน 1 คะแนน)
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1.																
2.																
3.																
4.																
5.																
6.																
7.																
8.																

เกณฑ์การประเมิน ระดับเกณฑ์ ดี พอใช้ ปรับปรุง
ระดับคะแนน 3 2 1

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 รู้และเข้าใจความหมายของความยุติธรรม คือ การปฏิบัติต่อทุกคน โดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้น
- 1.2 อภิปรายเกี่ยวกับคุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all)
- 1.3 บอกพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลังจากศึกษาบทความ “กษัตริย์นักพัฒนา เป็นฝนสู่ประชา พระบิดาของแผ่นดิน”
- 1.4 สืบค้นและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

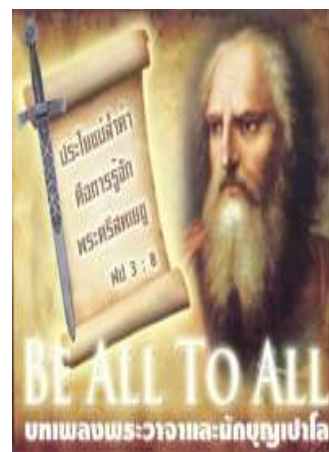
2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 ผู้เรียนอธิบายความหมายของความยุติธรรมคือ การปฏิบัติต่อทุกคน โดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้น
 - 2.1.2 ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับคุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all)
 - 2.1.3 นักเรียนอธิบายพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “โครงการฝนหลวง” ได้
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 ผู้เรียนปฏิบัติต่อทุกคน โดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้นและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
 - 2.2.2 นักเรียนสืบค้นและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่นได้
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 ผู้เรียนยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
 - 2.3.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all)
 - 2.3.3 นักเรียนสามารถทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย รอบคอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

คาบที่ 1

- 3.1. ความหมายของความยุติธรรม
- 3.2. ความหมายของการปฏิบัติต่อทุกคนโดยไม่คำนึงถึงฐานะชนชั้น
- 3.3. คุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all)

(คาบที่ 2)

3.4 ประวัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “โครงการฝนหลวง”

3.5 ประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

- คร.กฤษณา ไกรสินธุ์ เกษตรผู้ผลิตยาต้านไวรัสเอดส์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 เรื่อง บาบู...ผู้ทรงความยุติธรรม (ความหมายของความยุติธรรม)

ขั้นนำ

- นักเรียนช่วยกันนำเสนอคำตอบของความยุติธรรม คือในรูปของผังมโนทัศน์ (MIND MAP) โดยเขียนบนกระดาน เช่น

ขั้นสอน

- ครูเล่านิทานเรื่อง บาบู...ผู้ทรงความยุติธรรม พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้
 - ถ้านักเรียนเป็นเจ้าชายบาเบ นักเรียนจะอย่างไรกับลูกวัวตัวน้อย
 - นักเรียนเห็นด้วยกับการตัดสินของพระราชบาบูหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ถ้านักเรียนเป็นเจ้าชายบาเบ นักเรียนจะปกครองบ้านเมืองอย่างไร
- นักเรียนจะปฏิบัติต่อทุกคนโดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้นหมายถึงการกระทำที่ไม่เอียงเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่งชอบด้วยเหตุผลและเป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all) ได้อย่างไรบ้าง โดยเขียนเป็นผังมโนทัศน์ (MIND MAP) เกี่ยวกับคุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all)

ขั้นสรุป

- ครูขออาสาสมัครจากนักเรียนออกมาแสดงความรู้สึกของตนที่ได้ฟังนิทานเรื่อง บาบู...ผู้ทรงความยุติธรรม
- ครูสรุปความหมายของความยุติธรรมว่า เป็นการปฏิบัติต่อทุกคน โดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้น หมายถึงการกระทำที่ไม่เอียงเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่งชอบด้วยเหตุผลและเป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็น

ทุกอย่างสำหรับทุกคน (Be all to all) เช่น รักซึ่งกันและกัน ช่วยโดยไม่หวังผล ไม่เอาเปรียบ เต็มใจที่จะทำ

- นักเรียนใคร่ครวญเกี่ยวกับ สักครูห์หนึ่งว่า นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรให้เป็นผู้มีความยุติธรรม และเป็นบุคคลเพื่อผู้อื่น (Be all to all)

คาบที่ 2 เรื่อง พ่อหลวงของชาวไทย (บุคคลผู้อุทิศตนเพื่อผู้อื่น)

ขั้นนำ

- นักเรียนดู วิดีทัศน์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “โครงการฝนหลวง”

ขั้นสอน

- นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการฝนหลวง
- นักเรียนศึกษาบทความ “กษัตริย์นักพัฒนา เป็นฝนสู่ประชา พระบิดาของแผ่นดิน” ครูเล่าประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น เช่น ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์ เกษตรกรผู้ผลิตยาต้านไวรัสเอดส์
- ให้นักเรียนสืบค้นและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่นจากอินเทอร์เน็ต

ขั้นสรุป

- นักเรียนใคร่ครวญเกี่ยวกับ สักครูห์หนึ่งถึงการปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยเริ่มจากหน่วยเล็กๆ ในครอบครัวและโรงเรียน

5. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 นิทาน เรื่อง บานู...ผู้ทรงความยุติธรรม
- 5.1.2 พังมโนทัศน์ (MIND MAP) ความหมายของความยุติธรรม
- 5.1.3 วิดีทัศน์ รูปภาพเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “โครงการฝนหลวง”
- 5.1.4 รูปภาพประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

5.2 แหล่งการเรียนรู้

- 5.2.1 ห้องอาณาจักรนักอ่าน
- 5.2.2 อินเทอร์เน็ต
- 5.2.3 ห้องสมุด

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- 6.2 ผลงานนักเรียน

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง บานู...ผู้ทรงความยุติธรรม

นิทานจากหนังสือ “รวมนิทานคัดสรร ด้วยรัก
บันดาล...นิทานสีขาว” เล่าเรื่องโดย ดร.อาจง ชุมสาย
ณ อยุธยา ของสำนักพิมพ์ปริมาด์ ซึ่งต้องขอขอบคุณ
มา ณ ที่นี้ด้วย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ดินแดนอันไกลโพ้นมี
เมืองหนึ่งสร้างขึ้นอย่างวิจิตรงดงามที่เมืองนี้มี

พระราชทานนามว่า “บานู” เป็นผู้ปกครอง พระราชทานูทรงเป็นพระราชที่ประชาชนรักมาก เพราะพระองค์
ทรงยึดเอาความยุติธรรมเป็นที่ตั้งในการปกครองบ้านเมือง ถึงขนาดทรงให้แขวนกระดิ่งทองคำเสียงกังวานก้อง
ไว้หน้าพระราชวัง เมื่อชาวบ้านคนใดมีความเดือดร้อน หรือได้รับความอยุติธรรมใด ๆ ก็ให้มาตีกระดิ่งทอง
แล้วพระองค์จะเสด็จออกมารับฟังและช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ไปด้วยพระองค์เอง

มาในระยะหลัง ๆ ปรากฏภาวะแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ ประชาชนปลูกข้าวไม่ได้ พืชผลต่าง ๆ ล้ม
ตายไปตาม ๆ กัน ทุก ๆ วันจึงมีประชาชนมาตีกระดิ่งทองคำเพื่อขอความช่วยเหลือจากพระราชทานู โดย
ในช่วงแรก ๆ พระราชทานูได้มีราชโองการเบิกข้าวสารและพืชผลที่เก็บไว้ในคลังผลผลิตของพระราชวังมา
แจกจ่ายแก่ชาวบ้านเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน แต่เมื่อต้องแจกเช่นนี้ไปทุกวัน ข้าวสารและพืชผล
ต่าง ๆ ที่เคยมีอยู่เต็มคลังก็เริ่มร่อยหรอ ไม่พอแก่การแจกจ่าย ทำให้ทรงกลุ่มพระทัยเป็นอย่างมาก ในที่สุดก็ทรง
ตัดสินใจพระทัยส่งพระราชสาส์นไปกับนกพิราบถึงเจ้าชายบาเบพระโอรส ซึ่งทรงศึกษาวิชาการปกครองอยู่ในป่
กับพระอาจารย์ เจ้าชายบาเบเมื่อได้รับพระราชสาส์นจากพระบิดาก็ไม่รอช้า ทรงเข้าพบพระอาจารย์เพื่อขอลา
กลับบ้านเมืองทันที อย่างไรก็ตามเจ้าชายบาเบก็อดที่จะโอดครวญแก่พระอาจารย์ด้วยความเสียใจไม่ได้ในเรื่อง
ที่ตนเองไม่อาจอยู่ศึกษาจนจบหลักสูตรดังเช่นเจ้าชายจากเมืองอื่น ๆ พระอาจารย์ฟังเจ้าชายโอดครวญแล้วกล่าวว่า

“ความรู้ไม่ได้มีอยู่ที่นี้ที่เดียวดอก บาเบ ครูสอนการปกครองที่ดีที่สุดไม่ใช่ข้าแต่คือประชาชนของเจ้าเอง”
เจ้าชายบาเบเห็นจริงดังคำพระอาจารย์ว่าจึงรีบกราบลาแล้วทรงม้าคู่บารมีเสด็จกลับเมืองในทันที เจ้าชายบาเบ
ทรงม้าติดต่อกันสามวันสามคืนโดยไม่ยอมหยุดพัก เนื่องด้วยเห็นว่าความเดือดร้อนที่กำลังเกิดแก่ประชานั้น
รอช้าไม่ได้ และแล้วในวันที่ 4 ซึ่งเจ้าชายบาเบและม้าทรงของพระองค์รู้สึกเหนื่อยล้าเป็นอย่างมาก ก็เกิด
เหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น มีลูกวัวน้อยตัวหนึ่งเดินออกมาจากพงหญ้าที่ข้างทางเพื่อเล็มหญ้าอ่อนตรงทางที่
เจ้าชายบาเบเสด็จผ่าน ด้วยความเหนื่อยล้าอ่อนเพลียอาการสะลึมสะลือ เพราะไม่ได้นอนหลับมาหลายวัน ทำให้
เจ้าชายบาเบบังคับม้าทรงให้หลบลูกวัวน้อยไม่ทัน เป็นเหตุให้ม้าทรงเหยียบลูกวัวน้อยถึงแก่ความตาย เจ้าชาย
บาเบทรงตกพระทัยตื่นจากอาการสะลึมสะลือนั้น รีบเหยียบลับไปมองพร้อมกับร้องอุทานว่า

“หยุดก่อนเจ้าม้าเอ๊ย เห็นทีว่าข้าคงจะเหยียบเด็กคนใดเข้าแล้ว”

เจ้าชายบาเบจึงไปยังร่างที่พระองค์คิดว่าเป็นเด็ก แต่แล้วก็เห็นเพียงแค่วัวน้อยตัวหนึ่งนอนแน่นิ่งสิ้นลม
หายใจอยู่เท่านั้น

“โธเอ๊ย ที่แท้ก็แค่ลูกวัว” เจ้าชายบาเบเยอย่างโล่งใจ แล้วรีบควมม้าทรงต่อไปจนกระทั่งถึงบ้านเมืองและได้เข้าเฝ้าพระราชบาบู ซึ่งเมื่อได้เห็นหน้าพระโอรสก็รู้สึกดีพระทัยเหลือจะกล่าว รวมทั้งข้าราชการบริพารต่างก็พากันโห่ร้องแสดงความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ในระหว่างที่ความยินดีปรีดากำลังบังเกิดอยู่นั้นเอง จู่ ๆ เสียงกระดิ่งทองคำก็ดังก้องกังวาน พระราชบาบูจึงรีบลงจากพระโอรสออกไปรับเรื่องเดือดร้อนจากชาวบ้านทันที แต่เมื่อเห็นผู้ส่งกระดิ่ง พระราชบาบูก็ทรงรู้สึกแปลกพระทัยยิ่ง เพราะผู้ส่งกระดิ่งในครั้งนี้คือแม่วัวสาวที่มีน้ำตาไหลอาบแก้ม และร้องครวญอย่างน่าเวทนา

“มีใครในที่นี้รู้บ้าง ว่าเหตุใด แม่วัวตัวนี้จึงมาส่งกระดิ่งทองคำร้องเรียกเรา” พระราชบาบูตรัสถามข้าราชการบริพารแต่ไม่มีใครทราบ จึงทรงมีราชโองการออกไปว่า

“เราเชื่อว่ามีเรื่องทุกข์ใจแสนสาหัสเกิดแก่แม่วัวตัวนี้แน่ จงไปสืบความจากชาวบ้านและผู้เห็นเหตุการณ์ถึงเรื่องราวเลวร้ายที่เกิดขึ้นแก่แม่วัว แล้วนำความนั้นมาบอกเราเดี๋ยวนี้”

เหล่าทหารรีบรุดออกจากวังไปสอบถามชาวบ้าน แล้วรีบกลับมากราบทูลให้พระราชบาบูทรงทราบ เมื่อทรงรับทราบเรื่องราวทั้งหมดแล้ว จึงรับสั่งให้เจ้าชายบาเบเข้าเฝ้า แล้วตรัสถามเจ้าชายว่า

“ลูกพ่อ พ่อรู้เรื่องที่ลูกได้คร่ำชีวิตลูกวำน้อยแล้ว ไยเจ้าจึงทำเช่นนั้นเล่า”

“กราบทูลเสด็จพ่อ ด้วยความรีบร้อนเดินทางกลับบ้านเมือง ทำให้ลูกขาดสติในการบังคับม้า ม้าของลูกจึงพลัดไปเหยียบลูกววจนถึงแก่ชีวิตพระเจ้าข้า” เจ้าชายบาเบตอบ

“เมื่อเจ้าทำให้ชีวิตลูกวำน้อยหลุดลอยไปแล้ว เจ้าแสดงความรับผิดชอบอย่างไรบ้างเล่าลูกรัก” พระราชบาบูตรัสถามอีก

“ลูกมิได้ทำอะไรเลย ด้วยเหตุนั้นเป็นเพียงแค่ลูกวัวตัวหนึ่งเท่านั้น”

เมื่อทรงได้ฟังคำตอบเช่นนั้น พระราชบาบูถึงกับทรงทรุดตัวลงบนพระที่นั่ง เจ้าชายบาเบเห็นดังนั้นก็ตกพระทัย เนื่องจากไม่เข้าใจว่า สิ่งที่ตนทำลงไปนั้นเป็นเรื่องร้ายแรงอย่างไร

“ลูกทำอะไรผิดอย่างนั้นหรือเสด็จพ่อ” เจ้าชายบาเบตรัสถามด้วยความกังวลใจ

“เจ้าเป็นถึงลูกพระราชบิดา ไยดูแลคุณค่าของชีวิตเช่นนั้น แม้นั้นจะเป็นลูกวัว แต่ลูกวัวก็มีชีวิต มีเลือดเนื้อ มีความเจ็บปวดเช่นเดียวกับเจ้า ลองหันไปดูสติลูกรัก หากชีวิตของลูกวำน้อยไม่มีค่าดังเช่นที่เจ้าว่า เหตุใดจึงทำให้แม่วัวเศร้าโศกถึงขนาดต้องมาร้องทุกข์กับพ่อ ลูกรัก หากเจ้ามองไม่เห็นความสำคัญของสิ่งเล็กน้อยในวันนี้ แล้ววันหน้าเจ้าจะปกครองประเทศด้วยใจที่เป็นธรรมได้อย่างไร ต่อไปเจ้าคงต้องละทิ้งหน้าที่ ละทิ้งความเป็นธรรม ละทิ้งสิ่งสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งละทิ้งประชาชนและสูญเสียประเทศ ลูกรัก..พ่อไม่ยอมให้พระราชเจ้านั้นมาปกครองประชาชนของพ่อเป็นแน่ และความผิดของเจ้าสมควรได้รับการชำระโทษอย่างเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย” เมื่อตรัสจบ พระราชบาบูก็ทรงตัดสินพระทัยที่จะลงโทษพระโอรสด้วยวิธีเดียวกับที่เจ้าชายได้ทำกับลูกวำน้อย สร้างความตกตะลึงให้แก่ทหารและข้าราชการบริพารในที่แห่งนั้นเป็นอันมาก ต่างทักทวนให้พระราชบิดาทรงตัดสินพระทัยใหม่ ด้วยเห็นว่าการลงโทษนี้ร้ายแรงเกินไปสำหรับความผิดของเจ้าชายที่ฆ่าลูกวัวหนึ่งตัว

“วัวหนึ่งตัวก็คือหนึ่งชีวิต เมื่อหนึ่งชีวิตสูญสิ้นในแผ่นดินของเราอย่างไม่เป็นธรรม ตัวเราซึ่งเป็นพระราชาก็ต้องเรียกร้องความยุติธรรมนั้นคืนมาให้ เจ้าชายไม่คิดว่าหนึ่งชีวิตน้อย ๆ ของลูกวัวสำคัญ ฉะนั้นเราจะทำให้

เจ้าชายรู้ซึ่งถึงความเจ็บปวดก่อนสิ้นชีวิต เพื่อที่เขาจะได้เข้าใจคุณค่าของชีวิตมากขึ้น และเราผู้เป็นพ่อก็สมควรได้รับโทษแห่งความสูญเสีย ดังเช่นที่แม่ตัวกำลังได้รับอยู่ขณะนี้..ตัวเราจะเป็นผู้คร่ำชีวิตลูกของเราเอง”

ท่ามกลางเสียงคัดค้านของเหล่าเสนาอำมาตย์ เจ้าชายบาเบกลับยอมรับโทษจากพระบิดาด้วยจิตใจที่สำนึกผิด ทรงเดินไปยังหน้าพระราชวังแล้วล้มตัวลงนอนทอดกายบนดินที่ร้อนระอุ เพื่อรับการลงพระอาญาจากพระบิดา

“ลูกพร้อมรับโทษจากเสด็จพ่อแล้ว ขอให้ลงโทษลูกให้สมกับความผิดด้วยเถิด”

พระราชบาเบมองพระโอรสแล้วรู้สึกประหนึ่งพระทัยจะแตกออกเป็นเสี่ยง ๆ แต่ก็ต้องแข็งใจทรงม้าพระที่นั่งเพื่อลงโทษเจ้าชายด้วยพระองค์เองตามที่ได้อ่านเอาไว้ ม้าพระที่นั่งเหี้ยบร่างของเจ้าชายอย่างแรงจนพระโลหิตทะลักออกทางพระโอษฐ์และพระนาสิก และทำให้เจ้าชายสิ้นพระชนม์ในทันที ท่ามกลางความตกใจและเสียงร่ำไห้ พระราชบาเบทรงลงจากม้าอย่างคนสิ้นวิญญูณ แล้วทรุดกายลงป็นิ่งบนพื้นดินข้างๆ ร่างพระโอรส น้ำพระเนตรไหลอาบเต็มพระพักตร์

ทันใดนั้นเอง มีแสงสว่างวาบเกิดขึ้นที่ร่างของแม่ตัวที่มาร้องทุกข์ หลังสิ้นแสงนั้นร่างของแม่ตัวก็หายไปปรากฏเป็นฤๅษีเฒ่าที่น่าเลื่อมใสขึ้นมาแทน

“อย่าทุกข์ใจไปเลยองค์ราชา คุณธรรมที่มั่นคงของท่านได้ประจักษ์แก่สามโลกแล้ว เราจะชุบชีวิตพระโอรสของท่าน ผู้ซึ่งเป็นศิษย์ของเราเช่นกัน กลับคืนมา ณ บัดนี้”

กล่าวจบ ฤๅษีก็วาดไม้เท้าขึ้นกลางอากาศแล้วชี้ไปยังร่างเจ้าชายบาเบ สิ่งมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้น เมื่อเจ้าชายบาเบรู้สึกพระองค์ ลุกขึ้นมามีลมหายใจอีกครั้ง สร้างความยินดีให้กับทุกคนโดยเฉพาะพระราชบาเบเป็นอันมาก

“พระอาจารย์มาช่วยศิษย์หรือพระเจ้าค่ะ” เจ้าชายบาเบตรัสถาม

“เปล่าเลยบาเบ” พระฤๅษีตอบ “ความยุติธรรมอันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของพระราชแห่งพระบิดาของเจ้าต่างหากที่ช่วยเจ้าไว้ ลูกตัวนั้นเป็นร่างเสกจากข้าเพื่อทดสอบคุณธรรมในพระบิดาของเจ้า ซึ่งได้แสดงให้เห็นแล้วว่า พระราชบาเบทรงมีความยุติธรรมเป็นที่น่าสรรเสริญยิ่ง บาเบ..เจ้าไม่ต้องกลับไปศึกษาวิชาการปกครองจากข้าอีกดอก ในเมื่อพระบิดาของเจ้าคือพระอาจารย์ที่ยิ่งใหญ่มากอยู่แล้ว จงศึกษาคุณธรรมจากพระราชผู้นี้ แล้วเจ้าจะเป็นพระราชผู้ครองใจประชาชนได้ในเวลาไม่นาน” กล่าวจบพระฤๅษีก็ให้พรแก่พระราชบาเบว่า

“ด้วยความยุติธรรมอันโดดเด่นของท่าน ข้าขอวยพรให้บ้านเมืองท่านพ้นจากภัยแล้งเสียเดี๋ยวนี้ และขอให้บ้านเมืองของท่านอุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลาอาหาร ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข และเทิดทูนพระราชผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมเป็นที่ตั้งดังเช่นท่านตลอดไป”

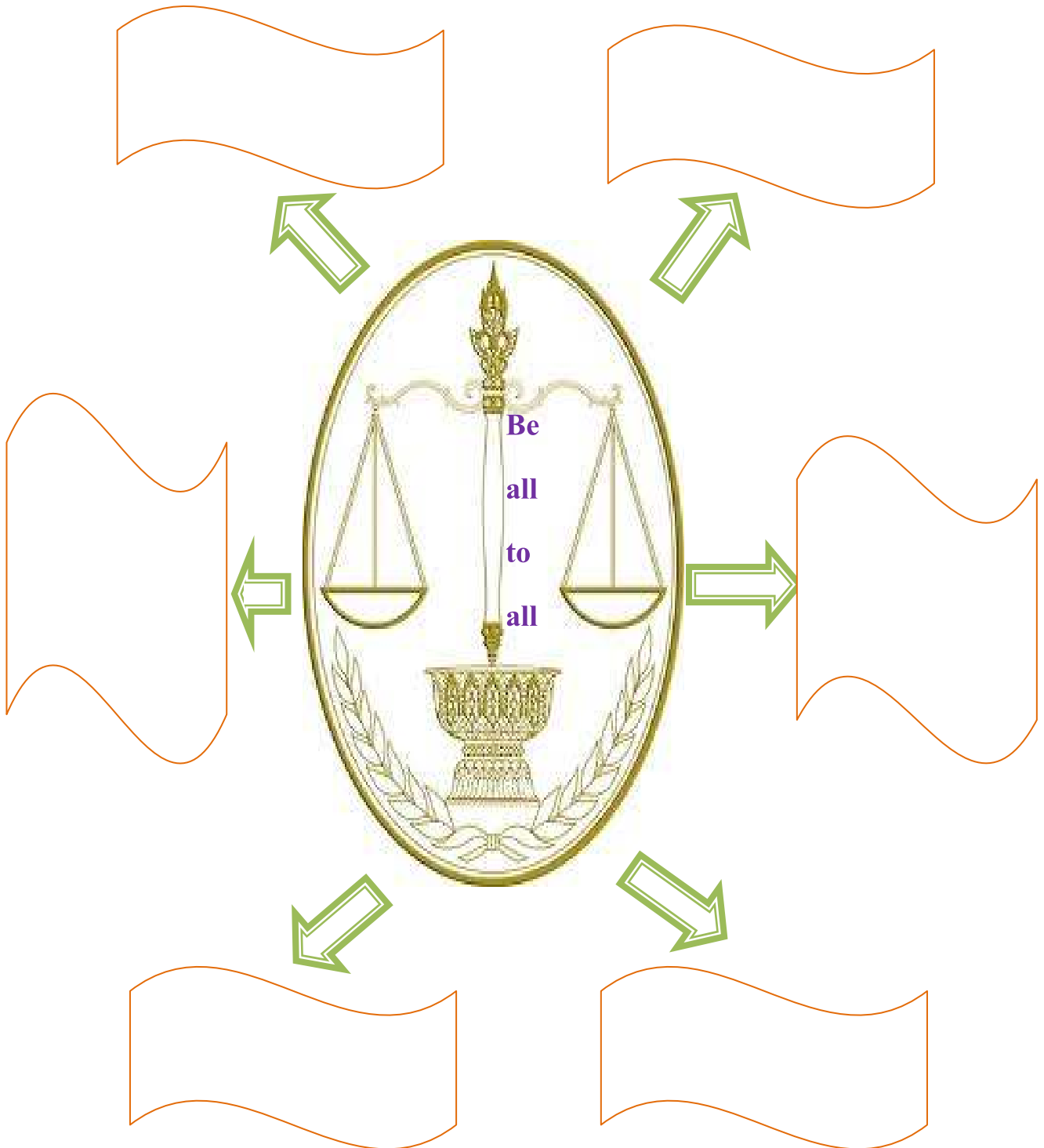
สิ้นคำให้พรสุดท้าย พระฤๅษีก็หายตัวไปเสียงโห่ร้องของชาวบ้านดังก้องไปทั้งเมือง พร้อมกับฝนตกลงมาจากฟากฟ้า เจ้าชายบาเบทรงสวมกอดพระราชบาเบและทรงให้คำมั่นสัญญาว่า จะเป็นพระราชผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมดังเช่นพระบิดาให้จงได้ ... (จาก นสพ. ผู้จัดการ)

ใบงานเพื่อการเรียนรู้

เรื่อง ความยุติธรรม คือการปฏิบัติต่อทุกคน โดยไม่คำนึงถึงฐานะและชนชั้น

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์ เกี่ยวกับคุณลักษณะบุคคลที่เป็นทุกอย่างสำหรับทุกคน ((Be all to all)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชา จริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก

เรื่อง ความยุติธรรม

คำชี้แจง : 1.ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน

2.ในแต่ละรายการประเมินนักเรียนต้องได้คะแนนระดับ 2 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมินพฤติกรรม						ผลการประเมิน	
		ตอบคำถาม			ปฏิบัติกิจกรรม			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1		
1									
2									
3									

รายการประเมินพฤติกรรม

ด้านการตอบคำถาม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามทุกครั้ง ด้วยความมั่นใจ ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผล
2 = พอใช้	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามเป็นบางครั้ง ด้วยความมั่นใจพอใช้ ตอบถูกต้องบางครั้ง
1 = ปรับปรุง	ไม่ค่อยตั้งใจฟังคำถามขาดความมั่นใจในการตอบคำถาม ต้องถามเพื่อนเสมอ

ด้านการปฏิบัติกิจกรรม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มอย่างตั้งใจ ด้วยรับผิดชอบ มีความรอบคอบและมีผลงานที่ปรากฏถูกต้อง ชัดเจน
2 = พอใช้	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มอย่างตั้งใจบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอและมีผลงานที่ปรากฏถูกต้อง บ้าง
1 = ปรับปรุง	ขาดความกระตือรือร้นปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มไม่ค่อยรับผิดชอบ และผลงานที่ปรากฏไม่ค่อยถูกต้อง

วิธีการวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด
-สังเกตพฤติกรรม	-นักเรียนร่วมกิจกรรมและผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด	-แบบสังเกตพฤติกรรม

บทความเรื่อง

“พระมหากษัตริย์ นักพัฒนาฝั่งใหญ่ ส...พระบิดาแห่งฝนหลวง”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวในโลก ที่ทรงตรากตรำพระวรกายเพื่อพสกนิกร ด้วยการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ เพื่อความผาสุกของอาณาประชาราษฎร ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร เสมือนหนึ่งเป็นความทุกข์ของพระองค์ ทรงใช้พระอัจฉริยภาพในด้านต่าง ๆ พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการพัฒนาชาติและประโยชน์ของทุกคน

“ฝนหลวง” เป็นหนึ่งในโครงการพระราชดำริ ของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความห่วงใยในความเดือดร้อนของพสกนิกรแล้ว ยังแสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านในการแก้ปัญหาภัยแล้ง ทุกครั้งที่ประเทศไทย ต้องเผชิญภัยแล้ง หรือฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล พืชไร่ นาข้าวเสียหายเพราะขาดน้ำหล่อเลี้ยง ผืนดินแตกระแหง แม่น้ำลำ คลองแห้งขอดนำความทุกข์สิ้นหวังมาสู่ราษฎรอย่างมากมาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิได้ทรงนิ่งเฉย ทรงตรากตรำพระวรกายศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทรงวิเคราะห์และพระราชทานคำแนะนำแก่ผู้เกี่ยวข้องจนนำมาสู่ “ปฏิบัติการฝนหลวง” ในที่สุด

ฝนหลวง คือ การนำกระบวนการจัดการทรัพยากรน้ำในบรรยากาศมาใช้ประโยชน์ โดยการเหนี่ยวนำไอน้ำในบรรยากาศให้กลั่นตัวเป็นละอองน้ำ ซึ่งเมื่อรวมตัวกันหนาแน่นจะทำให้เกิดเป็นเมฆ และเมื่อเร่งให้เมฆรวมตัวกันหนาแน่นจนเพิ่มปริมาณมากขึ้นจะทำให้เกิดฝนตกได้ กล่าวได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาค้นคว้าและทดลองจน ณ ปัจจุบันสามารถบังคับฝนตกสู่พื้นที่เป้าหมายได้สำเร็จ จากสภาพแห้งแล้งกันดารกลับกลายเป็นความสดชื่นชุ่มฉ่ำอีกครั้งหนึ่ง พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่องฝนหลวงเป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบน้อมเกล้าฯ ถวายพระนามเพื่อแสดงความจงรักภักดีและเทิดพระเกียรติให้ทรงเป็น **“พระบิดาแห่งฝนหลวง”** และกำหนดในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ของทุกปี เป็น **“วันพระบิดาแห่งฝนหลวง”**

ประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

ดร.กฤษฎา ไกรสินธุ์ เกษตรกรผู้ผลิตยาต้านไวรัสเอดส์

เกษตรกรหญิงดร.กฤษฎา ไกรสินธุ์ เป็นชาวสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนราชินี ต่อมาคือคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปริญญาโท สาขาเกษตรวิเคราะห์จากมหาวิทยาลัยสตราทคลัดและปริญญาเอกสาขาเกษตรเคมี มหาวิทยาลัยบาร ประเทศอังกฤษ หลังจากนั้นได้รับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาเกษตรเคมี ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2 ปี ก่อนที่จะลาออกเพื่อทำงานที่องค์การเกษตรกรรม พ.ศ. 2532 และได้รับเลือกเป็นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาสถานการณ์การระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทย พ.ศ. 2535 เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

ดร. กฤษฎา จึงตัดสินใจที่จะค้นคว้าและวิจัยยาต้านไวรัสเอดส์ขึ้น จนกระทั่ง พ.ศ. 2538 สามารถทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่มียาชื่อสามัญว่า ยาเอดส์ ได้สำเร็จ พ.ศ. 2542 สถานการณ์การระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยดีขึ้น เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพมากพอที่จะดำเนินการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อภายในประเทศได้เป็นอย่างดี แต่กระนั้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในอีกทวีปหนึ่ง “ทวีปแอฟริกา” กลับมีอัตราสูงมากขึ้นเรื่อยๆ และเป็นทวีปที่มีอัตราผู้ติดเชื้อเอดส์สูงที่สุดในโลก อีกทั้งหลายประเทศในทวีปแอฟริกายังเป็นประเทศที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา และมีความขาดแคลนด้านเทคโนโลยีการผลิตยาต้านเชื้อไวรัส พ.ศ. 2545 ดร. กฤษฎา ตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาเดินทางไปคองโกเป็นประเทศแรก เริ่มดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตยาตั้งแต่เริ่มสร้างโรงงาน เนื่องจากที่คองโกไม่มีโรงงานสำหรับผลิตยา ดร. กฤษฎา ใช้เวลาอยู่ 3 ปี ยาต้านไวรัสเอดส์ที่คองโกก็สำเร็จ แต่หลังจากนั้น ดร. กฤษฎา ก็ยังคงทำงานให้อีกหลายๆประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อสอนให้คนของที่นี่ สามารถผลิตยาต้านเชื้อไวรัสได้เอง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในทวีปแอฟริกาที่น่าเป็นห่วง มีสาเหตุหลายๆประการ โดยหลักคือการที่ประเทศหลายๆประเทศเป็นประเทศที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาและยังคงมีปัญหาทางการเมืองอยู่บ้าง ประชากรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันโรค หลายๆประเทศไม่สามารถเข้าถึงยาต้านเชื้อได้ เนื่องจากไม่สามารถนำเข้ายาที่มีราคาแพง หรือถึงแม้ว่าจะนำเข้าได้ประชาชนก็ไม่สามารถเข้าถึงยาได้เพราะมีฐานะยากจน โดยสถานการณ์การติดเชื้อที่ ดร. กฤษฎา เป็นห่วงมากที่สุดคือ การติดเชื้อจากแม่สู่ลูก เพราะเด็กที่เกิดมาบริสุทธิ์นั้นจะต้องรับเชื้อตั้งแต่เกิด และหลายคนต้องเผชิญชะตากรรมที่ทารุณเนื่องด้วยปัญหาทางสุขภาพ การทำให้ยาต้านไวรัสมีราคาถูกลงได้ เป็นการทำให้ประชากรที่ยากไร้เข้าถึงยา เป็นการแบ่งความยุติธรรมให้กับเพื่อนมนุษย์ โดยมีความคิดว่าทุกคนนั้นมีสิทธิ์ที่จะมีชีวิตอยู่เท่ากัน แน่แน่นอนว่า ดร. กฤษฎา จะต้องเผชิญอุปสรรคจากหลายๆทาง เพราะการกระทำนี้เป็นการขัดผลประโยชน์อย่างชัดเจนกับบริษัทผลิตยาต้านเชื้อที่หลายๆประเทศต้องนำเข้าในราคาแพง

ใบงานเรื่องประวัติบุคคลที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

ชื่อ.....

ผลงานที่อุทิศตนเพื่อผู้อื่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เหตุผลที่เลือกเพราะ

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง เพื่อประเมินพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินนักเรียนโดยใช้วิธีสังเกตในขณะที่ดำเนินการสอน แล้วใส่คะแนนให้ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียน ตามระดับคะแนน ดังนี้

5 = ดีมาก 4 = ดี 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ชื่อ - สกุล	ซักถามตรงประเด็น น่าสนใจ	การตอบ คำถาม	การร่วม กิจกรรม	การแสดง ความ คิดเห็น	รวม คะแนน

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 รู้จักการคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นและอภิปรายการใช้หลักการให้อภัยในชีวิตประจำวัน สังคมปัจจุบัน ที่สามารถสร้างพลังความเป็นหนึ่งเดียวได้
- 1.2 รู้จักการนำหลักการให้อภัยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเรื่องการให้อภัย
 - 2.1.2 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและอภิปรายหลักการให้อภัยได้
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 นักเรียนรู้จักหลักการปฏิบัติตนในการให้อภัยผู้อื่น
 - 2.2.2 นักเรียนสามารถนำหลักการที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 นักเรียนปฏิบัติตนที่ดีตามหลักศาสนาของตนเอง
 - 2.3.2 นักเรียนรู้จักการการให้อภัยผู้อื่น

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การดำเนินชีวิตที่ยึดหลักการของศาสนาในเรื่องการให้อภัย
- 3.2 กรณียศึกษาเปรียบเทียบสังคมการให้อภัย

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันว่า อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้คนในสังคมเห็นแก่ตัว จึงดิ้นรน ไม่ประนีประนอมและไม่รู้จักให้อภัย และดูเหมือนทุกเรื่องจึงขึ้นโรงขึ้นศาล
- ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอที่สั้นเรื่อง Silence of love (ไทยประกันชีวิต) โดยใช้คำถามดังนี้
 - อะไรคือปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนในสังคมเปลี่ยนไป ?

- ทำไมพ่อที่แสดงออกถึงความรักที่มีต่อบุตรสาวและพร้อมที่จะให้อภัยเมื่อลูกทำผิด
- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นจากเรื่องดังกล่าวและออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

- ครูสรุปเนื้อหาจากคลิปวิดีโอที่ชม
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องการให้อภัยด้วยความรักของพ่อแม่
- นักเรียนใคร่ครวญเสียบบอก สักครูถึงการปฏิบัติตนที่ดีเมื่อได้รับการอภัยโทษ

คาบที่ 2

ขั้นนำ

- ครูเล่านิทานเรื่อง “ศิษย์กับพระอาจารย์” ให้นักเรียนฟัง แล้วตั้งคำถาม ดังนี้
 - อะไรที่เป็นสาเหตุของการนำมาซึ่งการตั้งคำถามของศิษย์ ?
 - ท่าทีของพระอาจารย์คืออะไร ?

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยพร้อมตั้งคำถามประกอบดังนี้
 - ใครมีบทบาทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน?
 - นักเรียนมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร?
 - ผลลัพธ์ที่ได้รับจากนิทานเรื่องนี้เป็นอย่างใดและสอนเราในเรื่องใด ?

ขั้นสรุป

- ครูสรุปเนื้อหาของนิทาน
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสังคมที่ไม่รู้จักการให้อภัย
- นักเรียนใคร่ครวญถึงผลจากการปฏิบัติที่ดีและไม่ดีในสังคมปัจจุบัน

คาบที่ 3

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันของปัญหาของวัยรุ่นไทยโดยแบ่งหัวข้อดังต่อไปนี้
 - ปัญหาสภาพแวดล้อม
 - ปัญหาทางด้านสังคม
 - ปัญหาสถานภาพทางด้านครอบครัว ฯลฯ

- ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่ม โดยการแบ่งกลุ่มๆ เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง **ปุยฝ้าย** (ไทยประกันชีวิต) โดยใช้คำถามดังนี้
 - จากเรื่องดังกล่าวส่งผลกระทบต่อใครบ้าง?

- ใครมีส่วนในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น?
- นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

- ครูและนักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องดังกล่าว

ขั้นสรุป

- ครูสรุปเนื้อหาจากคลิปวิดีโอ
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงผลดีของการให้อภัย
- นักเรียนได้ตรงรอยยิ้มๆ สักครู่นึงถึงผลกระทบจากการปฏิบัติตน

7. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 คลิปวิดีโอ เรื่อง Silence of Love และเรื่อง “ปุยฝ้าย”
- 7.2 นิทาน “ศิษย์กับอาจารย์”
- 7.3 ห้อง active board
- 7.4 ห้องสมุด
- 7.5 อินเทอร์เน็ต

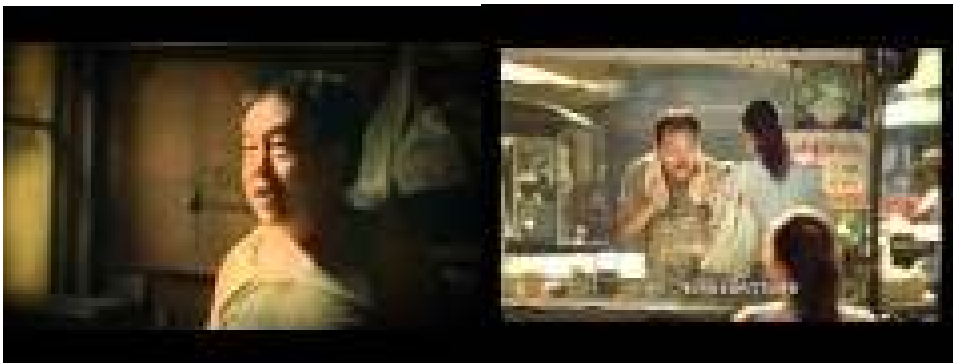
8. วัดและประเมินผล

- 8.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนาซักถามและตอบคำถาม
- 8.2 สังเกตการแสดงความคิดเห็น
- 8.3 ผลจากใบงาน

ภาคผนวก

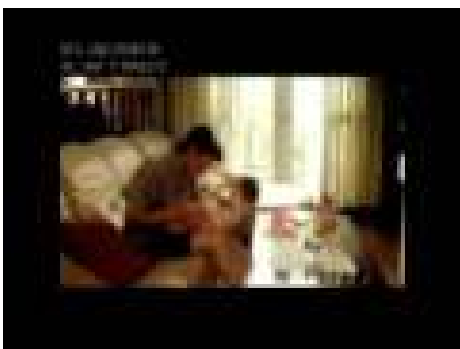
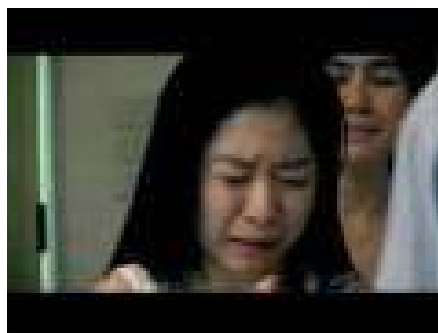
“silence of love”

ที่มา <http://www.youtube.com/watch?v=5ieMy-PAKA0>

“ปุยฝ้าย”

ที่มา http://www.youtube.com/watch?v=v6jscso_83E

ภาคผนวก

ศิษย์กับอาจารย์

ศิษย์ “อาจารย์ครับ ช่วงที่ผ่านมาบ้านเมืองวุ่นวายมาก ในฐานะที่ ผมก็เรียนและปฏิบัติธรรมมานาน ผมรู้สึกว่าง่วงงงสงสัย ไม่รู้จะคิดหรือวางตัวอย่างไรดีครับ?”

อาจารย์ “อาจารย์ว่าการเรียนรู้เหตุการณ์ในสังคมก็เป็นหน้าที่หนึ่งในฐานะที่เกิดมา เป็นพลเมืองของประเทศไทย การปฏิบัติธรรมก็เป็นหน้าที่ของชาวพุทธที่ดี ในคนๆหนึ่งเรามีหลายบทบาทและหน้าที่ เราควรเรียนรู้และทำหน้าที่ให้เหมาะสมกับตัวเอง ควรศึกษาที่ไปที่มาของเรื่องราวต่างๆ แต่ต้องไม่คิดหมกมุ่นจนเคร่งเครียดเกินไป”

ศิษย์ “อาจารย์ว่าอย่างไรบ้านเมืองจึงจะสงบเสียทีละครับ ?”

อาจารย์ “ก่อนอื่นอาจารย์จะเตือนเธอก่อนว่า ความอยากหรือ ไม่อยากนี่เป็นความทุกข์นะ นักภวนาควรรู้ถึงความอยากในนี้ใจด้วยสติสัมปชัญญะเห็นความไม่เที่ยงใน ความ คิดจะช่วยให้เราปล่อยความยึดติดในความคิดนั้นได้ไว ทำให้ไม่ต้องทุกข์มากจนเกินไปได้

อาจารย์ว่าถึงที่สุดแล้ว บ้านเมืองจะสงบต่อเมื่อเรารู้จักการให้อภัยกัน ไม่มีเหตุผลอะไรเลยที่จะทำให้เราให้อภัยกันไม่ได้ ไม่ว่าต้นเหตุนั้นคืออะไร เพราะความโกรธภายในใจมันเหมือนมะเร็งร้าย มันกัดกินจิตใจ มันเจ็บปวด มันพาดใจให้มีคิด มันทำให้ใจเรือดแน่นเคร่งเครียด ถ้าเราไม่เอามันออกไป เราจะต้องทนทุกข์ทรมานอยู่อย่างนั้นตลอดไป”

ศิษย์ “มีบางคนบางกลุ่มเขาบอกว่าเขาไม่ได้รับความยุติธรรมในสังคมปัจจุบันนี้ละครับ ความคิดนี้แหละคือสาเหตุที่เขาต้องออกมาชุมนุมเรียกร้อง ต้องทำร้ายซึ่งกันและกันด้วยวาจาหรือการกระทำในที่สุด”

อาจารย์ “อาจารย์อยากถามเธอว่าชัยชนะในการเรียกร้องความยุติธรรมหรือความรู้สึกคลาย ความโกรธจากการให้อภัยในใจ อะไรจะทำให้เรามีความสุขขึ้นมาได้อย่างแท้จริง”

ศิษย์ “การให้อภัยครับ แต่ผมว่ามันคงไม่ง่ายอย่างนั้นครับ คนทุกคนคิดว่าถ้าชนะแล้วตัวเองจะมีความสุขมากกว่า”

อาจารย์ “พระท่านว่าผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมผูกใจเจ็บ ไม่มีตรงไหนเลยที่จะเรียกว่าความสุข ถ้าความสุขมันจะหมายถึงความสงบมากกว่าความสะใจ เมื่อมีผู้ชนะย่อมมีผู้แพ้ เมื่อมีผู้ได้เปรียบก็ย่อมมีผู้เสียเปรียบ แล้วก็มี การล้างแค้นกันไปมาเมื่อไหร่จึงจะเรียกว่าชัยชนะกันได้สักที

ความผิดพลาดเป็นธรรมชาติของมนุษย์ การให้อภัยกันเป็นธรรมชาติของสังคมชาวพุทธ สังคมไทยของเราที่อยู่กันมาได้ถึงทุกวันนี้ก็เพราะความเอื้ออาทรต่อกัน ถึงแม้เราจะมี ความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนาวัฒนธรรม ความแตกต่างทางฐานะการเงิน มีทั้งคนรวย คนชั้นกลาง คนยากจน เราไม่เคยโจมตีหรือปฏิเสธว่าชนชาติ ศาสนา วัฒนธรรมหรือชนชั้นไหนจะดีหรือไม่ดีเลย เชื้อชาติ ศาสนาวัฒนธรรมไหนเราก็เกื้อกูลกันได้ อยู่ร่วมกันได้ คนจนคนรวยก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พี่น้องเกษตรกรก็หาอาหารให้คนทั้งประเทศ คนรวยก็ค้าขายในประเทศหรือต่างประเทศนำเงินมาจ้างงาน หรือไม่ก็กลายเป็นภาษีมาพัฒนาประเทศ เป็นงบประมาณกลับคืนสู่พี่น้องในชนบทต่อไป แล้วเหตุผลเพียงแค่ว่าการไม่ได้รับผลประโยชน์ ความผิดพลาดของของใครหรือกลุ่มคนใดๆ การ

บริหารงานของรัฐบาลที่ไม่มีประสิทธิภาพเหมือนใจเรานึก เป็นรัฐบาลที่เราไม่ชอบ ทำไมจึงต้องเป็นประเด็นของความขัดแย้งแตกแยกอย่างใหญ่โต จนถึงจุดที่ต้องมุ่งทำร้ายกันและกันอย่างทุกวันนี้

ในบางแง่มุมความโกรธทำให้เกิดความรักได้ เพราะว่าเราได้กลุ่มคนที่ไม่ชอบใครเหมือนกับเรา อันนี้เป็นอันตรายอย่างยิ่งของการรับสื่อหรือข้อมูลที่ต่างฝ่ายต่างสร้าง ความเกลียดชังขึ้นเพื่อให้เกิดมวชน สื่อบุคคลแต่ละอันย่อมมีวัตถุประสงค์บางอย่างและเราอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือก็ได้ เราควรหันมามองตัวเองบ้างว่าเราคือเป็นเครื่องมือของสื่อเหล่านั้นหรือไม่ ลองถามความเกลียดชังในใจเราแล้วเราจะได้อะไร

อีกประการหนึ่งก็คือ พลังของความเกลียดชังนี้เป็นพลังของสัญชาตญาณการเอาตัวรอดที่อยู่ในกันขี้ อันคำมืดที่สุดของจิตมนุษย์ เมื่อมีความเกลียดชังเราย่อมทำร้ายกัน ฆ่าฟันซึ่งกันและกันได้ไม่ยากเลยเพียงเพื่อเห็นว่าเราจะได้ผลประโยชน์ มากกว่าถ้าพวกเราได้รับชัยชนะ แต่สังคมจะอยู่อย่างไรถ้าเรามีแต่ความเกลียดชังความมุ่งร้ายซึ่งกันและกัน ฟังแน่นอนอยู่ในสังคม เราไม่ได้ทำร้ายฝ่ายตรงข้ามแต่เรากำลังทำร้ายทุกคนในสังคม ประเทศชาติ รวมทั้งตัวเราและครอบครัวด้วย เพราะไม่มีใครเลยที่อยู่คนเดียวได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น ทุกคนต่างเกี่ยวข้องกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่งเราไม่ได้อยู่คนเดียวแบบเดิมอีก แล้ว ไม่นานถ้าความรุนแรงคือความถูกต้องของสังคม อีกหน่อยคนใกล้ตัวเราอาจตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง โดยอ้างความชอบธรรมนั้นก็ได้ แล้วเราจะทำอะไร”

ศิษย์ “ถ้าอย่างนั้นเราควรทำอะไรดีครับ?”

อาจารย์ “อาจารย์ว่าเราควรเลิกตกอยู่ใต้อำนาจปีศาจของความโกรธเกลียดซึ่งกันและกันจะ ดีกว่า ถ้าประชาธิปไตยแบบที่แก้ปัญหาด้วยการประทุ้งและความรุนแรงเป็นสิ่งที่สร้าง ยุติธรรมได้จริง ทั่วโลกคงสงบไปนานแล้ว แต่ที่เห็นกันในช่วงทั่วโลก นับวันจะเห็นความรุนแรงมากขึ้น เพราะไม่มีใครได้รับชัยชนะที่แท้จริงนั่นเอง เมื่อแก้ปัญหาหนึ่งได้ก็เกิดปัญหาอีกอย่างหนึ่งตามมาอย่างไม่มีวันจบสิ้น

เรามานั่งคุยให้กันและกันแบบสังคมไทยดีกว่า คือไม่ว่าเขาจะเลวแค่ไหน ไม่ว่าเขาจะเคยทำอะไรมา ไม่ว่าใครจะเป็นคนเริ่มต้นก่อปัญหา ไม่ว่าใครจะเสียประโยชน์ ไม่ว่าใครจะได้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นพวกเราหรือพวกเขา พอเสียทีที่จะคิดว่าใครว่าผิดหรือใครถูก หน้าที่นี้ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ไป ให้เป็นของเจ้าของปัญหานั้นไปคิดเอาเอง เราในฐานะคนไทยด้วยกันทั้งนั้น มาร่วมกันคิดดีกว่าว่าอนาคตของประเทศควรให้ไปในทิศทางใด เพื่อจะได้มีการพัฒนาไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม มาสร้างสรรค์สังคมอันเปรียบเสมือนบ้านที่เราอาศัยให้น่าอยู่เพื่อลูกหลานของเราที่จะเกิดมา เพื่ออนาคตของชาติ ให้เป็นตัวอย่างที่ดีเป็นมาตรฐานของสังคมที่ดีต่อคนรุ่นต่อไป อย่างมีจิตสำนึก และสุดท้ายก็คือเราทุกคนที่เคารพรักในหลวงก็ไม่ควรที่จะทำให้ในหลวงอันเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ต้องลำบากพระทัยไปมากไปกว่านี้เลย

ให้อภัยกันเถอะนะ ปล่อยสิ่งชั่วร้ายออกจากใจ ถ้าไม่รักคนอื่นก็รักตัวเองทำเพื่อตัวเองก่อนให้ได้ ความสงบเย็นก็จะเข้ามาแทนจิตใจของเราเอง เมื่อทุกคนไม่เร่ร่อนในใจ เพราะเราต่างก็เป็นคนไทยเป็นคนร่วมสมัย ร่วมทุกข์ ร่วมสุข อยู่ในโลกใบรื้อนๆที่กำลังย่ำแย่เช่นนี้ด้วยกัน ทุกคนก็ต่างเป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายทั้งนั้น ประเทศชาติจะได้สงบร่มเย็นเสียที ”

ศิษย์ “คำแนะนำอาจารย์ให้แง่คิดที่ดีมาก ขอบพระคุณมากครับ อาจารย์”

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาจริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก

เรื่อง การให้อภัย

คำชี้แจง : 1. ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน

2. ในแต่ละรายการประเมินนักเรียนต้องได้คะแนนระดับ 2 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ สกุล	รายการประเมินพฤติกรรม						ผลการประเมิน	
		ตอบคำถาม			ปฏิบัติกิจกรรม			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1		
1									
2									
3									

รายการประเมินพฤติกรรม

ด้านการตอบคำถาม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามทุกครั้ง ด้วยความมั่นใจ ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผล
2 = พอใช้	ตั้งใจฟังและร่วมตอบคำถามเป็นบางครั้ง ด้วยความมั่นใจพอใช้ ตอบถูกต้องบางครั้ง
1 = ปรับปรุง	ไม่ค่อยตั้งใจฟังคำถาม ขาดความมั่นใจในการตอบคำถาม ต้องถามเพื่อนเสมอ

ด้านการปฏิบัติกิจกรรม

คะแนน / ความหมาย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
3 = ดี	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่มอย่างตั้งใจ ด้วยความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ และมีผลงานที่ปรากฏถูกต้อง ชัดเจน
2 = พอใช้	ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม อย่างตั้งใจบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ และมีผลงานที่ปรากฏถูกต้องบ้าง
1 = ปรับปรุง	ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม ไม่ค่อยรับผิดชอบ และผลงานที่ปรากฏไม่ค่อยถูกต้อง

ภาคผนวก

วิธีการวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด
<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรม - ผลคะแนนใบงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนร่วมกิจกรรมและผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด - นักเรียนทำคะแนนผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนคะแนนทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสังเกตพฤติกรรม - ใบงาน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิชา ชั้น ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

ครูผู้สอน วันที่ประเมิน

ลำดับ	ข้อ-สกุล	ความสนใจและร่วมมือปฏิบัติตามกิจกรรม	การแสดงถึงความมีเหตุผล	การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	การแสดงออกถึงการรู้จักให้อภัยผู้อื่น	รวม

เกณฑ์ในการประเมิน

๐ = ไม่เคยแสดงพฤติกรรมเลย	๒ = แสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง
๑ = แสดงพฤติกรรมน้อยมาก	๓ = แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน

วิชา ชั้น ชื่อกลุ่ม

คำชี้แจง เพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินนักเรียน โดยใช้วิธีสังเกตในขณะดำเนินการสอน แล้วใส่คะแนนให้ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียน ตามระดับคะแนน ดังนี้

- ๕ = กระทำมากที่สุด ๔ = กระทำมาก
 ๓ = กระทำปานกลาง ๒ = กระทำน้อย
 ๑ = ไม่ค่อยกระทำ/ไม่กระทำเลย

ชื่อ-กลุ่ม	พฤติกรรมนักเรียน						
	การชักชวนที่ตรงประเด็นน่าสนใจ	การตอบคำถาม	การร่วมกิจกรรม	การร่วมอภิปรายตรงประเด็น	การแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ / สำคัญ	รวมคะแนน	หมายเหตุ

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

[illegible]

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตพิจารณาคุณภาพพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน
ระดับ ๔ หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับสูงมาก ระดับ ๒ หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง
ระดับ ๓ หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับสูง ระดับ ๑ หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับต่ำ

ใบงานการเรียนรู้

“การให้อภัย”

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....

ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

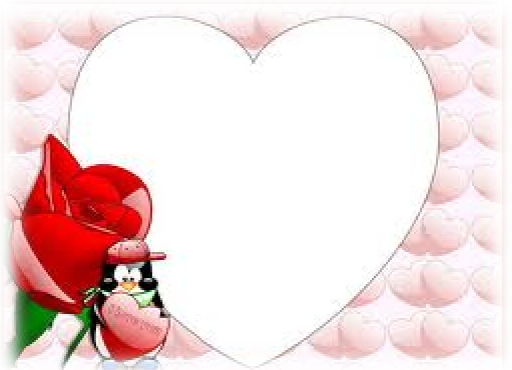
คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่เกี่ยวกับการให้อภัยของแต่ละศาสนา

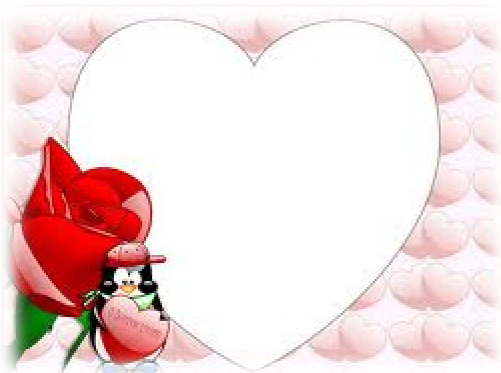
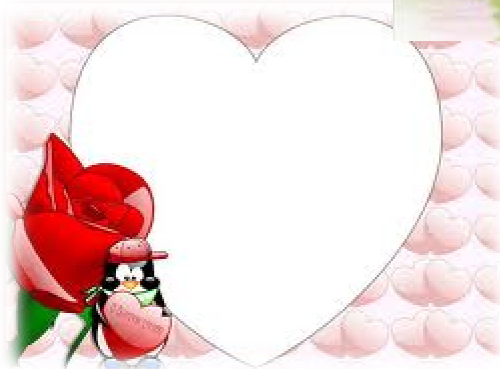
ศาสนาพุทธ

ศาสนาคริสต์

ศาสนาอิสลาม

ใบงานการเรียนรู้

“การให้อภัย”

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....

ผู้ตรวจทาน.....วันที่.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียน คติสอนใจเกี่ยวกับการให้อภัย สามัคคี สร้างพลังความเป็นหนึ่งเดียว

วันที่ชีวิตไม่ขาดทุน

คือ วันที่ได้ทำบุญและให้อภัย

วันที่ชีวิตได้กำไร

คือ วันที่เราดึงใจ

ทำความดี

สภายวฒฒฒฒฒฒฒฒ

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 มีความรู้และเข้าใจในเรื่องความขัดแย้งระหว่างบุคคลและหมู่คณะ
- 1.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลและหมู่คณะ และเสนอแนวคิดเพื่อช่วยลดความขัดแย้งนั้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 มีความรู้และเข้าใจในเรื่องความขัดแย้งระหว่างบุคคลและหมู่คณะ
 - 2.1.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลและในหมู่คณะ และเสนอแนวคิดเพื่อช่วยลดภาวะความขัดแย้งนั้น
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 ปฏิบัติตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างดี ลดความขัดแย้ง ขจัดปัญหาอันก่อให้เกิดผลกระทบกับฝ่ายต่างๆ
 - 2.2.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตัวให้มีความกลมเกลียวเข้ากับผู้อื่นได้
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 ผู้เรียนสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและหลอมรวมแนวความคิดเพื่อความรักสามัคคีได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 ความขัดแย้งคือ การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่ต่างกันระหว่างบุคคลและหมู่คณะ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 ความเชื่อสร้างสันติภาพ

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนดูภาพความขัดแย้งในรูปแบบต่างๆที่ครูเตรียมมา เช่น ภาพเด็กทะเลาะกัน

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “สงครามชั้น ป.6” โดยให้จับใจความสำคัญของเรื่องและสุ่มเลือกนักเรียนมาพูดสรุปใจความสำคัญของนิทานที่ฟัง (เอกสารประกอบในซีดี)
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์เหตุการณ์จากนิทานถึงสาเหตุของความขัดแย้งในเรื่อง “สงครามชั้น ป.6”

- ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการวิเคราะห์
- ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าหลังจากมีเหตุการณ์ความไม่เข้าใจกันเกิดขึ้นจนมีการใช้กำลังแล้ว ถ้าเป็นนักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างความสามัคคี
- เขียนแผนภาพความคิดแสดงสาเหตุความขัดแย้งและแนวทางการสร้างสันติและการคืนดี

ขั้นสรุป

- ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของความขัดแย้งจากกิจกรรมว่าความขัดแย้ง คือ การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลและหมู่คณะ
- ครูซักถามนักเรียนว่าใครไม่เคยทะเลาะกับเพื่อน ๆ บ้าง และเวลาที่ทะเลาะกันนักเรียนรู้สึกอย่างไร ให้นักเรียนต่างไต่ตรองเจียบบๆ สักครูหนึ่ง แล้วช่วยกันหาวิธีการควบคุมอารมณ์ตนเองเพื่อไม่โต้แย้งหรือทะเลาะกับเพื่อน ๆ

คาบที่ 2 นำสิ่งที่ได้สร้างสันติภาพ

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนดูกระจกเงาส่องหน้า และถามประโยชน์ของกระจกว่ามีไว้ทำอะไร (ส่องดูตนเอง ใช้เวลาแต่งตัว เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของตนก่อนจะไปทำกิจกรรมต่างๆ) อธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเห็นว่ากระจกมีไว้ตรวจสอบความเรียบร้อยภายนอก และตัวของนักเรียนใครจะบอกได้ว่าเราประพฤติตัวดีหรือไม่ อย่างไร

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนเล่นเกมกระจกเงาส่องหน้าตัวเรา

กติกา 1.1 แบ่งกลุ่มๆละ 5 – 10 คนและแจกกระดาษคนละ 1 แผ่น เขียนชื่อตัวเอง

1.2 ส่งกระดาษให้นักเรียนคนอื่นเขียนข้อดีและข้อด้อยของเพื่อนที่มีชื่อในกระดาษ และส่งเวียนไปให้ครบจำนวนในกลุ่ม

1.3 เสร็จแล้วให้ส่งคืนเจ้าของชื่อหลังจากทุกคนได้อ่านแล้ว ครูสุ่มตัวอย่างนักเรียนหนึ่งคนเพื่อซักถาม ความรู้สึกจากการอ่านข้อความนั้นๆ ทั้งจากข้อดีและข้อด้อย นักเรียนรู้สึกอย่างไร

- ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความรู้สึกต่อความคิดเห็นของเพื่อนที่มีต่อตนเองว่าเป็นจริงตามเพื่อนเขียนหรือไม่และสามารถยอมรับและนำไปเป็นแนวทางการปรับปรุงตนเองในส่วนด้อยได้หรือไม่อย่างไร

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเองโดยใช้บทกลอนของท่านพุทธทาสภิกขุ

เขามีส่วนเลวบ้างช่วงหัวเขา	จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่
เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู	ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
จะหาคนที่ดีในส่วนเดียว	อย่ามัวเที่ยวค้นหาหาเสียเลย
เหมือนเที่ยวหาหนวดเต่าตายเปล่าเลย	ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง

- ให้นักเรียนได้ไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งว่า จากกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนคิดว่าสิ่งที่เพื่อนเขียน นักเรียนยอมรับได้หรือไม่ ลองคิดพิจารณาตนเองจากสิ่งที่เพื่อนเขียนให้และหาวิธีปรับปรุงพฤติกรรมตนเองในข้อต่อไป

คาบที่ 3 คำสอนสร้างสันติภาพ

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนดูภาพความขัดแย้งในรูปแบบต่างๆ ที่ครูเตรียมมา เช่น ภาพเด็กทะเลาะกัน

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คนเพื่อช่วยกันคิดหาสาเหตุของความขัดแย้งของบุคคลต่างๆ ที่มักเกิดขึ้นตามที่นักเรียนเคยพบเห็นมาตามสื่อสาธารณะต่างๆ
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียนถึงสาเหตุความขัดแย้งที่เพื่อนในกลุ่มนำเสนอและสรุปได้ให้เพื่อนฟัง
- ให้นักเรียนทั้งห้องลงความเห็นหาเรื่องที่เพื่อนเล่าเรื่องใดมีความน่าสนใจที่สุด
- ให้นักเรียนนำเรื่องดังกล่าวมาตั้งประเด็นเพื่อร่วมกันอภิปรายค้นหาแนวทางลดความขัดแย้ง
- ให้นักเรียนสรุปเป็นแผนผังความคิด ถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขของความขัดแย้งของนักเรียน

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าสังคมที่มีความสามัคคีไม่มีความขัดแย้งส่งผลดีต่อตัวเราและประเทศชาติได้
- ให้นักเรียนได้ไตร่ตรองสงบนิ่งสักครูหนึ่ง พิจารณาเหตุการณ์ในชีวิตที่เคยประสบทั้งกับตนเองและที่พบเห็นจากสื่อต่าง ๆ ในเรื่องของการทะเลาะเบาะแว้ง สงคราม นักเรียนมองเห็นภาพอะไรในจินตนาการ เกิดผลดีและผลเสียอย่างไร ให้ทุกคนตั้งปณิธานว่าเราจะทำอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและทะเลาะวิวาท

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้

- 5.1.1 นิทานเรื่อง “สงครามชั้น ป.6”
- 5.1.2 เกมกระเจกเงาสะท้อนตัวเรา
- 5.1.3 ภาพความขัดแย้ง
- 5.1.4 คำกลอนของท่านพุทธทาส

5.2 แหล่งการเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุด

5.2.2 ห้องจริยธรรม

6. วัดและประเมินผล

6.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6.2 ตรวจใบงานเพื่อการเรียนรู้

ภาคผนวก

ใบงานเพื่อการเรียนรู้
เรื่อง การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

ชื่อนักเรียน นามสกุล ระดับชั้น

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสาเหตุและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

ข้อขัดแย้ง	แนวทางแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

แบบประเมิน

	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ครู				
ผู้ปกครอง				
เพื่อน				
ตนเอง				

เกมกระจกเงาสะท้อนตัวเรา

กติกา 1. แบ่งกลุ่มๆละ 5 – 10 คน และแจกกระดาษคนละ 1 แผ่น เขียนชื่อตัวเอง

2. ส่งกระดาษให้นักเรียนคนอื่นเขียนข้อดีและข้อเสียของเพื่อนที่มีชื่อในกระดาษ และส่งเวียนไปให้ครบจำนวนในกลุ่ม

3. เสร็จแล้วให้ส่งคืนเจ้าของชื่อ

คำกลอน

เขามีส่วนเลวบ้างช่วงหัวเขา
เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู
จะหาคนที่ดีในส่วนเดียว
เหมือนเที่ยวหาหนวดเต่าตายเปล่าเอ๋ย

จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่
ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
อย่ามัวเที่ยวค้นหาสหายเอ๋ย
ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง

ท่านพุทธทาส ภิกขุ

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม)

สมาชิกในกลุ่ม 1. 2.

3.4.....

5. 6.

คำชี้แจง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน		
	3	2	1
1. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3. รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4. มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5. ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม			

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดี
8-12	ปานกลาง
5-7	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้จริยศึกษาสำหรับโรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สาระ 4.3 สร้างความเป็นหนึ่งเดียวสู่ความเป็นชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พลังสามัคคี **จำนวน 3 คาบ**

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 บอกความหมาย ความสำคัญ คุณค่า ค่านิยมและ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- 1.2 วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ข้อคิดที่ได้จากเปรียบเทียบความแตกต่างของสังคมและหลักการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของทุกศาสนา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 ผู้เรียนอธิบายความหมาย ความสำคัญ คุณค่า และค่านิยมของความเป็นหนึ่งเดียว
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม เป็นผู้มีน้ำใจ มีความรับผิดชอบ
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 ผู้เรียนรู้จักการปฏิบัติตนเป็นผู้มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก่ผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 ความหมาย ความสำคัญ คุณค่า ค่านิยมและการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- 3.2 กรณีศึกษา: สมาชิกในกลุ่มที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน ในกลุ่มที่แตกแยกกัน และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของทุกศาสนา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 พลังสามัคคี

ขั้นนำ

- ครูให้นักเรียนดูคลิปสารคดี BBC เกี่ยวกับความสามัคคีของมดรวมตัวกันสร้างแพข้ามน้ำ
- ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความสามัคคีของมด

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสามัคคีของมดโดยใช้คำถามดังนี้
 - ทำไมมดต้องมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นหมู่คณะ
 - ทำไมมดจึงช่วยกันทำงาน มีความสามัคคีกัน
 - ถ้าสังคม หรือชุมชนของเราขาดพลังสามัคคีจะเป็นอย่างไร

- ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน ระดมสมองวางแผน สร้างแผนความคิด เพื่อศึกษาค้นคว้า ความหมาย ความสำคัญ คุณค่า ประโยชน์ ของความสามัคคี เพื่อสร้างให้ชุมชนสังคมเป็นผู้มีน้ำใจ เดียวกัน และโทษของการแตกความสามัคคี ทำให้สังคมเป็นอย่างไร
- กลุ่มส่งตัวแทนนักเรียน นำเสนอผลงานหน้าชั้น ร่วมกันอภิปราย ประโยชน์ และโทษของความ สามัคคี
- ครูให้นักเรียนเขียนสรุปแนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ควรปฏิบัติอย่างไร

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ความสำคัญ คุณค่าประโยชน์ของพลังความสามัคคี ทำให้ ประสบความสำเร็จ ชุมชนสังคมก็เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ดีกว่าการแตกความ สามัคคี
- ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบสรุปผลดีของความสามัคคี และผลเสียของความแตกความสามัคคี
- นักเรียนใคร่ครวญใคร่ครวญสักครู่นึงว่า การสร้างชุมชนให้เกิดความสามัคคี ควรเริ่มจากสิ่งใดก่อน (ตนเอง ครอบครัว ผู้นำชุมชน ทุกคนในชุมชน) แต่ทุกคนมีส่วนช่วยให้ชุมชนมีความ สามัคคีได้อย่างไร

คาบที่ 2 ร่วมแรงสร้างพลังสามัคคี

ขั้นนำ

- ครูเกริ่นนำโดยใช้คำถามดังนี้ ใครชอบทำงานบ้านบ้าง
- ครูเริ่มเล่าเรื่องการทำงานของตนเองและการสื่อสารของตนเองให้นักเรียนฟังพร้อมภาพประกอบ

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนดูคลิป เรื่อง “ความสามัคคีและความพยายามของตนเอง” และเรื่อง “นกกระเจาไม่ สามัคคี” ให้นักเรียนดู
- เมื่อดูจบแล้ว ครูถามนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น โดยคำถามดังต่อไปนี้
 - ความสามัคคีเกิดขึ้นได้อย่างไร
 - ทำอย่างไรจึงจะเกิดความสามัคคี
 - ความแตกแยกเกิดขึ้นได้อย่างไร
 - ผลของความแตกความสามัคคี คืออะไร
 - ทั้ง 2 เรื่องนี้(ความสามัคคีและความพยายามของตนเอง กับ นกกระเจาไม่สามัคคี) แตกต่าง กันอย่างไร
- ครูสรุปจากความคิดเห็นของนักเรียนและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ และบันทึกลงใน สมุด

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากเรื่อง 2 เรื่อง คือ “ความสามัคคีและความพยายามของมด” และเรื่อง “นกกระจาบไม่สามัคคี” ซึ่งบอกความแตกต่างของความสามัคคีและความแตกแยก และสามารถบอกผลดีของความสามัคคี ผลเสียของความแตกแยก รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- นักเรียนได้ตรึงใจกันสักครู่หนึ่งว่า จากนิทานทั้ง 2 เรื่อง นักเรียนชอบเรื่องไหนมากกว่ากัน ในชีวิตของนักเรียนอยากให้ชุมชนของนักเรียนเป็นแบบใด ระหว่าง เรื่องมดกับเรื่องนกกระจาบ ความแตกแยกของนกกระจาบมาจากสิ่งใด ถ้าเราเป็นนกกระจาบเราจะทำอย่างไร

คาบที่ 3 รวมพลังเป็นหนึ่งเดียว

ขั้นนำ

- ครูใช้คำถามนำ ใครเก่งเรื่องคำปริศนาบ้าง
- ครูใช้ภาพตัวอักษรของภาษาอังกฤษในแป้นพิมพ์มาให้นักเรียนดู และถามนักเรียนว่า เราเคยพิมพ์ภาษาไทยแต่ตัวอักษรเป็นภาษาอังกฤษไหม (พิมพ์ผิด)

ขั้นสอน

- เมื่อครูอธิบายจบแล้ว ครูแจกกระดาษรูปแป้นพิมพ์ (คอมพิวเตอร์)
- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม และแจกคำปริศนา “gikgxHo8ofu” ให้นักเรียนหาความหมาย โดยใช้เวลาแต่ละกลุ่มๆ ละ 5 นาที (ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน)
- เมื่อแต่ละกลุ่มถอดคำปริศนาเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มสรุปตามหัวข้อดังต่อไปนี้
 - ทำอย่างไรจึงจะถอดคำปริศนาได้
 - เรามีวิธีการจัดการบริหารในกลุ่มอย่างไร (แบ่งหน้าที่)
 - อุปสรรคในการถอดคำปริศนา
- ครูให้นักเรียนดูภาพของศาสนาในศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม และถามนักเรียน ใครบ้างที่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม ศาสนาอื่น ๆ
- ครูสรุปถึงเป้าหมายของศาสนาโดยภาพรวมว่า ทุกศาสนามีเป้าหมายเหมือนกัน เพียงแต่กระบวนการต่างกัน พิธีกรรมต่างกัน เหมือนเรานักเรียนทุกคน ต่างศาสนา ต่างกัน แต่เราช่วยกันถอดคำปริศนา โดยเป้าหมายคือ ถอดคำปริศนาให้ได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นทุกศาสนาสามารถทำงานร่วมกันได้ ซึ่งที่เราเรียกว่า “ศาสนสัมพันธ์”

ขั้นสรุป

- ครูครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เราทุกคนเกิดมาต่างนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน แต่เป้าหมายของทุกศาสนาเหมือนกันแตกต่างแค่พิธีกรรม ซึ่งทุกศาสนาเป็นพี่น้องกัน เราสามารถอยู่ด้วยกันได้ ร่วมกันทำความดี เพื่อความสุขของสังคมและประเทศชาติ

- นักเรียนใครตรงเจียบๆ สักครูหนึ่งว่า สิ่งทีศาสนาแต่ละศาสนาสอน คืออะไร (ให้ทำความดี ละเว้น ความชั่ว) นักเรียนคิดว่าตนเองปฏิบัติตามหลักศาสนาของตนได้ดีแค่ไหน และแสดงตนเป็นผู้ นับถือศาสนานั้นๆ ได้อย่างดีแค่ไหน ให้คิดพิจารณาตนเองและวิเคราะห์ดูว่า เราจะยังสามารถทำสิ่งใดได้อีกในการปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักศาสนา

5. สื่ออุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้

5.1.1 คลิปสารคดีเกี่ยวกับความสามัคคีและความพยายามของมด

<http://www.youtube.com/watch?v=A042J0IDQK4> หรือ คลิป Ants create a lifeboat in the Amazon jungle –BBC wildlife

5.1.2 คลิปการ์ตูน เรื่องนกกระจาบไม่สามัคคี <http://www.youtube.com/watch?v=i-qtiAXMUww>

5.1.3 ภาพศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม

5.1.4 กระดาษ A4 รูปแป้นพิมพ์ (ตัวอย่าง) gikgxHo8ofu = เราเป็นคนดี

5.2 แหล่งการเรียนรู้

5.2.1 ห้องสมุด

5.2.2 ห้อง Activeboard

5.2.3 ห้องจริยศึกษา

6. วัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

6.2 แบบประเมินการทำงานเป็นกลุ่ม

6.3 สมุดบันทึก

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 อธิบายความสำคัญและวิธีการในการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างที่อยู่รอบตัวเรา
- 1.2 บอกความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสังคมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ด้านความรู้
 - 2.1.1 ผู้เรียนอธิบายความสำคัญของการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเรา
- 2.2 ด้านทักษะ
 - 2.2.1 ผู้เรียนปฏิบัติตนในการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเรา
- 2.3 ด้านคุณลักษณะ
 - 2.3.1 ผู้เรียนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเราเพื่อความสมดุลอย่างยั่งยืน

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 เข้าใจ ตระหนัก ถึงความสำคัญในการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างทางที่อยู่รอบตัวเรา
- 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสร้างกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 ปุจฉาจิตสำนึกรักษ์สิ่งสร้าง

เนื้อหาของการเรียนรู้ (ความสำคัญในการร่วมกันอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเรา)

จ้้นนำ

- ครุณำนักเรียนเล่นเกมการปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อสร้างสมาธิ
- ครุให้นักเรียนดูภาพครุสนทนาซักถามนักเรียนปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง แล้วจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

- ภาพที่ 2 – 3 นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร นักเรียนเคยปฏิบัติหรือไม่

ขั้นตอน

- ครูให้นักเรียนดูคลิปเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมเรื่อง “อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”
- ให้นักเรียนเขียนอธิบายความรู้ที่ดูเป็นผังความรู้ลงในสมุดงาน
- ให้นักเรียนบอกแนวทางการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ละคน และให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมออกมาเล่าประสบการณ์ และบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมให้เพื่อนฟัง
- ให้นักเรียนช่วยกันออกมาเขียนวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางตรงและทางอ้อมลงในตารางที่ครูเขียนบนกระดานหน้าชั้น เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยทางตรง	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยทางอ้อม

- นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - ร่วมกันอภิปรายว่า การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนอย่างไรบ้าง
- ร่วมกันจัดทำแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน บันทึกข้อมูล พร้อมกับวาดภาพประกอบเสร็จแล้วครูให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้น
- ครูให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัยแล้วให้คำแนะนำในการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาในการทำงานและส่งผลงานของนักเรียน

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับแนวทางการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและให้นักเรียนทำใบงานปัญหาสิ่งแวดล้อม
- ครูนำบัตรคำคำสอนของพระเยซู พระเยซูสอนให้เรามองดูความสวยงามของธรรมชาติ ดวงดาวบนท้องฟ้า (ลก 10:20) นกที่บินในอากาศ (ลก 12:24) แล้วมองเห็นความยิ่งใหญ่ของพระผู้สร้างธรรมชาติ มองเห็นความน่าพิศวงของธรรมชาติที่ถูกสร้างมาเพื่อให้นมนุษย์เอาใจใส่ดูแล (ลก 11:27) นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร
- นักเรียนแต่ละคนได้ตรองเจิบๆ สักครู่หนึ่ง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นจะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพิทักษ์โลกของเราอย่างไรให้อนุชนรุ่นหลังได้มีสิ่งแวดล้อมที่สวยงามทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

คาบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่ฉันรัก

เนื้อหาของการเรียนรู้ (เข้าใจ ตระหนักและร่วมอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเรา)

ขั้นนำ

- ครูนำข่าวเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนศึกษาและช่วยกันแสดงความคิดเห็นโดยครูใช้คำถาม ดังนี้ (ภาพตัวอย่างมีในเอกสารประกอบในซีดี)
 - ภาพนี้เป็นภาพอะไร
 - ให้นักเรียนยกตัวอย่าง ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนเคยพบเห็นในท้องถิ่น
- ครูเล่านิทานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเรื่อง “ตัดเท่าไรถึงจะพอ” ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่ได้ฟัง

ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียน นำภาพข่าวหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ให้นักเรียนศึกษาและแสดงความคิดเห็น
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนอภิปรายถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งสร้างทางสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ในประเด็นต่อไปนี้
 - ในชุมชนของนักเรียนมีทรัพยากรธรรมชาติอะไรบ้าง
 - ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มีสภาพเป็นอย่างไร
 - ถ้านักเรียนใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างไม่ประหยัดและคุ้มค่าจะเกิดผลอย่างไร
 - เมื่อชุมชนของนักเรียนเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม นักเรียนจะอย่างไร
- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปรายตามประเด็นคำถาม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น
- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป วิธีการอนุรักษ์สิ่งสร้างทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัว โดยให้นักเรียนทำใบงาน สิ่งแวดล้อมที่ฉันรัก
- ให้นักเรียนไตร่ตรองเงียบๆ สักครูหนึ่งให้หวั่นใจว่า ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติให้ประโยชน์กับเรามากมายในการดำเนินชีวิต เราจะสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างไร ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้หนึ่งที่ต้องใช้สิ่งเหล่านี้ให้นักเรียนคิดและเขียนข้อตั้งใจ ในการดูแลรักษาธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ 2 ข้อในสมุด

คาบที่ 3 พระผู้ทรงสรรสร้าง

เนื้อหาของการเรียนรู้ (ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสร้างทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์)

ขั้นนำ

- ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงภัยธรรมชาติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และให้นักเรียนร่วมกันหาสาเหตุที่เกิดขึ้นว่าเป็นเพราะสาเหตุใดที่ทำให้เกิดภัยธรรมชาติอย่างรุนแรง
- ครูนำภาพข่าวภัยธรรมชาติมาให้ให้นักเรียนดูแล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับข่าว

ขั้นสอน

- ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 – 7 กลุ่ม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันศึกษาหัวข้อ การสร้างโลก จากหนังสือปฐมกาล 2 : 1;5-9 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำความเข้าใจกับบทความ

- ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเพลง “พระเจ้าผู้สร้าง” และร่วมกันร้องเพลงจากบทเพลงที่นักเรียนได้ร้อง นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากบทเพลงพระเจ้าผู้สร้าง ให้นักเรียนจับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ให้นักเรียนจับกลุ่มๆ ละ 6-7 คน นำสิ่งที่ได้จากเนื้อหาทั้งหมดที่ได้จากในข้อที่ 1 – 3 มาศึกษา ความสัมพันธ์และคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม และให้ นักเรียน เปรียบเทียบกันว่าระหว่างอดีต กับปัจจุบัน มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์และคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ความหมายและความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม ให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
- นักเรียนได้ตรงรอยยิ้มๆ สักครูหนึ่งว่า ในสิ่งสร้างทั้งหลายตามความเชื่อของคริสตชนนั้นองค์พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงสร้างสิ่งทั้งปวงให้มีความเกี่ยวโยงและหนุนกัน และยังเห็นว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญซึ่งต้องการพินแต่ละสิ่งตามเอกลักษณ์ของสิ่งนั้นไม่ให้ทำลายแต่ให้อยู่ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

5.1 สื่อการเรียนรู้

- 5.1.1 คลิปวิดีโอเรื่อง “อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม จาก <http://www.youtube.com/watch?v=kNSxS5mvtC4>
- 5.1.2 เกมการปฏิบัติตามคำสั่ง
- 5.1.3 ใบงานปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 5.1.4 รูปภาพการตัดต้นไม้และปลูกต้นไม้
- 5.1.5 ใบงานสิ่งแวดล้อมที่ฉันรัก
- 5.1.6 นิทานเรื่อง “ตัดเท่าไรถึงจะพอ”
- 5.1.7 การ์ตูน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม <http://www.youtube.com/watch?v=Q3epD2G3rV4>
- 5.1.8 การ์ตูน ภัยพิบัติสิ่งแวดล้อม <http://www.youtube.com/watch?v=IOWdy01qpYk>
- 5.1.9 รูปภาพภัยธรรมชาติ
- 5.1.10 คลิปเพลงพระเจ้าผู้สร้าง <http://www.youtube.com/watch?v=xImAr9IPYIo>, หรือ <http://www.youtube.com/watch?v=mjj4vfiLNyE>
- 5.1.11 หนังสือปฐมกาล 2 <http://www.thaicatholicbible.com/main/old-genesis/80-old-genesis-i/1129-gen-1-1-30-2-1-3>

5.2 แหล่งเรียนรู้

5.2.1 ห้องศูนย์การเรียนรู้

5.2.2 ห้องสมุด

5.2.3 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

6.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6.3 ตรวจใบงาน

เกมปฏิบัติตามคำสั่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. เพื่อสร้างสมาธิ
3. เพื่อละลายพฤติกรรม (หลอมรวมพฤติกรรมนักเรียน)

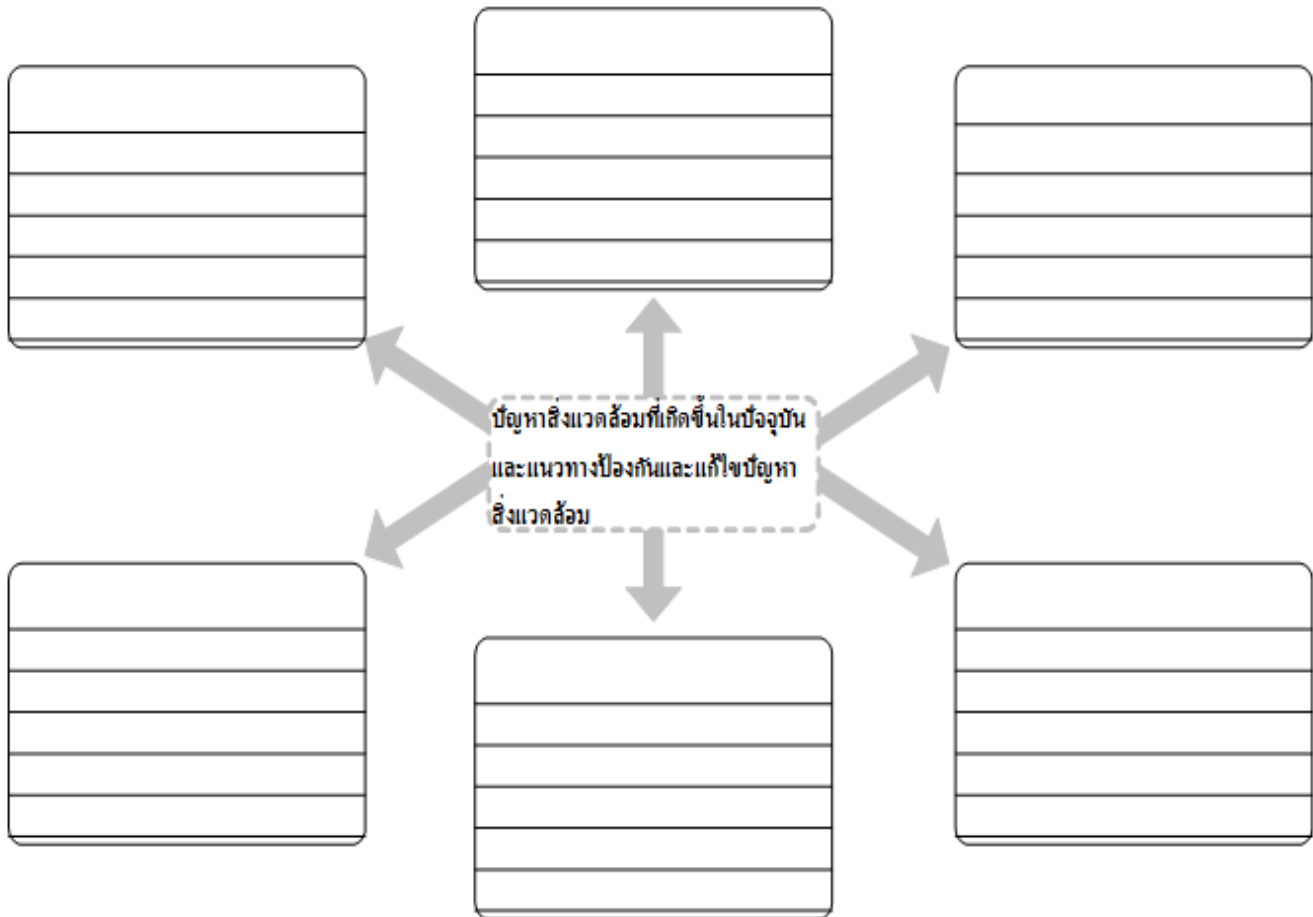
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ครูออกคำสั่ง (กล่าวคำซ้ำๆ) ให้นักเรียนปฏิบัติพร้อมกัน โดยปฏิบัติอย่างช้าๆ ตามคำที่ครูกล่าว ได้แก่ กลับตา, ลืมตา, หายใจเข้า, หายใจออก, ซุมือขวา, ซุมือซ้าย, ซูสองมือ, นั่งนิ่ง, ยืนนิ่ง เป็นต้น
2. นักเรียนคนใดปฏิบัติไม่ถูกให้เป็นผู้สังเกตเพื่อนๆ ต่อไป (การเล่นเกมนี้นี้ ไม่มีการตัดสินแพ้-ชนะ)

ใบงาน
เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ให้นักเรียนเขียนปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ลงในแผนภาพแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆของโลก

สิ่งแวดล้อมมีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น อากาศ ดิน หิน แร่ธาตุ น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ ทะเล มหาสมุทร พืชพรรณสัตว์ต่าง ๆ ภาชนะ เครื่องใช้ต่าง ๆ ฯลฯ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมนุษย์เป็นตัวละครสำคัญยิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเสริมสร้างและทำลาย จะเห็นว่า ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต่างกันที่สิ่งแวดล้อมนั้นรวมทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่รอบตัวเรา ส่วนทรัพยากรธรรมชาติเน้นสิ่งที่อำนวยการประโยชน์แก่มนุษย์มากกว่าสิ่งอื่น

ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ก. ทรัพยากรธรรมชาติ แบ่งตามลักษณะที่นำมาใช้ได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติประเภทใช้แล้วไม่หมดสิ้น ได้แก่

- 1) ประเภทที่คงอยู่ตามสภาพเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เลย เช่น พลังงาน จากดวงอาทิตย์ ลม อากาศ ฝุ่น ใช้เท่าไรก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่รู้จักหมด
- 2) ประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากถูกใช้ในทางที่ผิด เช่น ที่ดิน น้ำ ลักษณะภูมิประเทศ ฯลฯ ถ้าใช้ไม่เป็นจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา ได้แก่ การปลูกพืชชนิดเดียวกันซ้ำ ๆ ซาก ๆ ในที่เดิม ย่อมทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ได้ผลผลิตน้อยลงถ้าต้องการให้ดินมีคุณภาพดีต้องใส่ปุ๋ยหรือปลูกพืชสลับและหมุนเวียน

2. ทรัพยากรธรรมชาติประเภทใช้แล้วหมดสิ้นไป ได้แก่

- 1) ประเภทที่ใช้แล้วหมดไปแต่สามารถรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ประชากรโลก ความอุดมสมบูรณ์ของดินน้ำเสียจากโรงงานน้ำในดิน ปลาบางชนิดที่ศนียภาพอันงดงาม ฯลฯ ซึ่งอาจทำให้เกิดขึ้นใหม่ได้
- 2) ประเภทที่ไม่อาจทำให้มีใหม่ได้ เช่น คุณสมบัติธรรมชาติของดิน พรสวรรค์ของมนุษย์ สติปัญญา เผ่าพันธุ์ของมนุษย์ชาติ ไม้พุ่ม ต้นไม้ใหญ่ ดอกไม้ป่า สัตว์บก สัตว์น้ำ ฯลฯ
- 3) ประเภทที่ไม่อาจรักษาไว้ได้เมื่อใช้แล้วหมดไปแต่ยังสามารถนำมาขุดไปให้กลับเป็นวัตถุเช่นเดิมแล้วนำกลับมาประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เช่น โลหะต่าง ๆ สังกะสี ทองแดง เงิน ทองคำ
- 4) ประเภทที่ใช้แล้วหมดสิ้นไปยากกลับมาใช้อีกไม่ได้ เช่น ถ่านหิน น้ำมันก๊าซ โลหะส่วนใหญ่ ฯลฯ ถูกนำมาใช้เพียงครั้งเดียวก็เผาไหม้หมดไป ไม่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ ทรัพยากรธรรมชาติหลักที่สำคัญของโลก และของประเทศไทยได้แก่ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า น้ำ แร่ธาตุ และประชากร (มนุษย์)

ข. **สิ่งแวดล้อม** สิ่งแวดล้อมของมนุษย์ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ซึ่งเกิดจาก การกระทำของมนุษย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

2. สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อมประดิษฐ์ หรือมนุษย์เสริมสร้างกำหนดขึ้น

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ จำแนกได้ 2 ชนิด คือ

1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ อากาศ ดิน ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะ ภูมิอากาศ ทัศนียภาพต่าง ๆ ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ ทะเล มหาสมุทรและทรัพยากรธรรมชาติทุกชนิด

2) สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพหรือชีวภูมิศาสตร์ ได้แก่ พืชพันธุ์ธรรมชาติต่าง ๆ สัตว์ป่า ป่าไม้ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่อยู่รอบตัวเราและมวลมนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อมประดิษฐ์ หรือมนุษย์เสริมสร้างขึ้น ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มนุษย์เสริมสร้างขึ้นโดยใช้กลวิธีสมัยใหม่ ตามความเหมาะสมของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น เครื่องจักร เครื่องยนต์ รถยนต์ พัดลม โทรทัศน์ วิทยุ ฝนเทียม เขื่อน บ้านเรือน โบราณสถาน โบราณวัตถุอื่น ๆ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ค่านิยม และสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1) มนุษย์

2) ธรรมชาติแวดล้อมมนุษย์ เป็นตัวการเปลี่ยนแปลงสังคมเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง มากกว่าสิ่งอื่น เช่น ขอบจับปลาในฤดูวางไข่ใช้เครื่องมือถักตักไปทำให้ปลาเล็ก ๆ ติดมาด้วยลวดติดไม้ทำลายป่า เพื่อนำมาสร้างที่อยู่อาศัย ส่งเป็นสินค้า หรือเพื่อใช้พื้นที่เพาะปลูกปล่อยของเสียจากโรงงานและไอเสียจากรถยนต์ทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (น้ำเน่า อากาศเสีย) ธรรมชาติแวดล้อม ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ เช่น แม่น้ำที่พัดพาตะกอนไปทับถมบริเวณน้ำท่วม และปากแม่น้ำต้องใช้เวลาอันนานจึงจะมีตะกอนมาก การกัดเซาะพังทลายของดินเช่นเดียวกัน ส่วนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้เกิดจากแรงภายในโลกเช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิดอื่นๆ ได้แก่ อุทกภัยและวาทภัย ไฟป่า เป็นต้นซึ่งภัยธรรมชาติดังกล่าวจะไม่เกิดบ่อยครั้งนัก

สรุป มนุษย์เป็นตัวการสร้าง และทำลายสิ่งแวดล้อมมากกว่าธรรมชาติ ความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สหรัฐอเมริกา ได้ส่งดาวเทียมสำรวจทรัพยากรโลก (Earth Resources Technology Satellite หรือ ERTS) ดวงแรกของโลกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 ดาวเทียมนี้อาจโคจรรอบโลกจากขั้วโลกเหนือไปทางขั้วโลกใต้รวม 14 รอบต่อวันและจะโคจรกลับมาจุดเดิมอีกทุก ๆ 18 วัน ข้อมูลที่ได้จากดาวเทียมจะมีทั้งรูปภาพและเทปสมองกลบันทึกไว้ ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของโลก ส่วนประเทศไทยก็ได้รับข้อมูล และภาพที่เป็นประโยชน์ในด้านการเกษตร การสำรวจทางธรณีวิทยา ป่าไม้ การชลประทาน การประมง หลังจากที่ได้รับดาวเทียมดวงแรกได้ 1 ปีแล้ว ได้ส่งสกายแล็บ และดาวเทียมตามโครงการดังกล่าวอีก 2 ดวง ในปี พ.ศ. 2520 และ พ.ศ. 2522 นับว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาความรู้ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและการวางแผนโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทุกชนิดบนพื้นโลก ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ป่าไม้ สัตว์ป่าและปลา น้ำ ดิน อากาศ แร่ธาตุ มนุษย์และทุ่งหญ้า

ทรัพยากรธรรมชาติ ในอดีต ประเทศไทยเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบก และในน้ำ การเร่งรัดพัฒนาประเทศที่เริ่มต้นเมื่อกว่าสามสิบปีมาแล้ว โดยมีได้ระมัดระวังและให้ความสำคัญต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเท่าที่ควร ทำให้มีการตัดทอน ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง มิได้คำนึงถึงอัตราการเกิดทดแทนหรือการฟื้นตัวตามธรรมชาติ ดังนั้นในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติของประเทศจึงอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม สร้างข้อจำกัดของการพัฒนาในระยะต่อไป ในขณะนี้จึงจำเป็นต้องทำอย่างเต็มที่ทุกฝ่าย ทั้งส่วนราชการและเอกชนจะต้องหันมาสนใจ และร่วมมือกันเพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง ให้สามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งในเมือง และในชนบท และการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนตลอดไปตามหลักวิชาการ จัดประเภททรัพยากรธรรมชาติ ออกเป็น 3 ประเภท ที่สำคัญดังนี้

๑. ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมด หรือสูญหายไป เราสามารถใช้ทรัพยากรประเภทนี้ได้โดยไม่จำกัด เนื่องจากธรรมชาติสร้างให้มีใช้อยู่ตลอดเวลา ได้แก่ บรรยากาศน้ำที่อยู่ใน วัฏจักร ซึ่งเกิดจากการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของน้ำ กล่าวคือ เมื่อน้ำตามที่แตกต่างกัน ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์ ก็จะระเหยกลายเป็นไอน้ำลอยขึ้นไปบนบรรยากาศเมื่อกระทบกับความเย็นก็จะ รวมตัวเป็นละอองน้ำเล็กๆ ลอยจับตัวกันเป็นกลุ่มเมฆ เมื่อจับตัวกันมากขึ้นและกระทบกับความเย็น ก็จะกลั่นตัวกลายเป็นหยดน้ำตกลงสู่พื้นโลก แล้วไหลลงสู่แม่น้ำ ลำธาร และไหลออกสู่ทะเล เป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนต่อเนื่องกันตลอดเวลา ทำให้มีน้ำเกิดขึ้นบนผิวโลกอยู่เสมอเหมาะสมต่อทรัพยากรประเภทนี้รวมทั้งแสงแดด ลม และทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ อีกด้วย

๒. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดแต่สร้างทดแทนได้ ตัวอย่างเช่น ป่าไม้ ดิน ที่ดิน แหล่งน้ำ พืชพันธุ์ และสัตว์ป่า เป็นต้น ทรัพยากรประเภทนี้เมื่อใช้แล้วจะสามารถสร้างขึ้นมาทดแทนได้ตามธรรมชาติของสิ่งนั้นๆ อย่างไรก็ดีการใช้ประโยชน์ก็ต้องเป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ควรใช้มากเกินไปเกินความต้องการและเกินกว่าที่ธรรมชาติ จะสร้างขึ้นมาทดแทนได้ มิฉะนั้นทรัพยากรชนิดนั้นก็จะร่อยหรอ เสื่อมโทรมลง และสูญสิ้นไป การเสื่อมโทรมและสูญสิ้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรชนิดอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ และอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน

๓. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ไม่มีการสร้างทดแทนได้ เช่น แร่ น้ำมัน ที่ดิน ในสภาพธรรมชาติ แหล่งที่เหมาะสมสำหรับศึกษาธรรมชาติแหล่งธรรมชาติที่หาดูได้ยาก แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งสภาพธรรมชาติใดๆ ที่ถูกใช้ไปแล้วก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้เหมือนเดิมอีก เช่น แร่ธาตุ น้ำมัน เมื่อนำมา ใช้ประโยชน์ก็จะหมดสิ้นไป โดยธรรมชาติไม่อาจจะสร้างขึ้นมาทดแทนได้ในชั่วอายุของคนรุ่นปัจจุบันทรัพยากรประเภทนี้ควรใช้โดยประหยัดที่สุด คุ่มค่า และไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทรัพยากรประเภทที่ดินสวยงามในสภาพธรรมชาติ เช่น แพะเมืองผี ที่จังหวัดแพร่ เกิดจากการกัดกร่อนตามธรรมชาติ ทำให้มีรูปร่างลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวผู้ไปเยี่ยมชมมากมาย เราจึงควรช่วยกันดูแลรักษาไว้ ให้คงสภาพตามธรรมชาติให้นานที่สุด การพัฒนา การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงชีวนา (Biosphere) อันเป็นบริเวณที่เป็นส่วนหนึ่งของโลกที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ ได้แก่ บริเวณที่เป็นมหาสมุทร ที่ซึ่งมีน้ำจืด บรรยากาศและชั้นดินบางส่วน โดยการใช้ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรสินเงินทอง ทรัพยากรที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และปรับปรุงชีวิตมนุษย์ให้มีคุณภาพ

แหล่งอ้างอิง: <http://www.school.net.th/library/snet6/envi2/subwater/sub.htm>

ใบงานที่ 1

สิ่งแวดล้อมที่ฉันรัก

ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ให้นักเรียนวาดภาพระบายสีตามจินตนาการ 1 ภาพ จาก หัวข้อต่อไปนี้

นิทานเรื่อง ตัดเท่าไรถึงจะพอ

นายห่มขึ้นมีอาชีพขายฟืน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆแห่งหนึ่งใกล้เชิงเขา
ทุกวันเขาจะเก็บกิ่งไม้แห้งจากเชิงเขาเพื่อนำไปขายในตลาด
ชาวบ้านซื้อกิ่งไม้ไปทำฟืนสำหรับหุงต้ม ฟืนของนายห่มขึ้นขายดิบขายดี
นายห่มขึ้นได้เงินกลับบ้านมา ก็แบ่งให้ภรรยาไว้ใช้สอยประจำวัน
"..เร่เข้ามา เร่เข้ามา ไม่ซื้อไม่หาไม่ว่าอะไร
ฟืนนายขึ้นเนื้อไม้แห้งสนิท จุกง่ายติดง่ายใช้งานนานกว่าใคร "

วันหนึ่งภรณายนายห่มขึ้นพูดกับสามีว่า..

ภรรยา...“เดินเก็บกิ่งไม้แห้งไปขายเมื่อไหร่จะร่ำรวยสักที”
นายห่มขึ้น..“ใช้นั่นสิ ทั้งๆที่ฟืนฉันก็ขายดิบขายดี”
ภรรยา...“ฉันว่านะ แทนที่จะเก็บกิ่งไม้ เปลี่ยนเป็นไปตัดต้นไม้ น่าจะดี”
รุ่งเช้านายห่มขึ้นจึงออกตัดต้นไม้ที่ขึ้นรอบๆเชิงเขา
ขณะที่นายห่มขึ้นกำลังตัดต้นไม้ต้นหนึ่งอยู่
ก็มีแม่นกนางเขนตัวหนึ่งบินมาขอร้องไม่ให้ตัดต้นไม้ต้นนั้น

..แต่นายห่มขึ้นก็ไม่สนใจ

แล้วก็ลงมือตัดต้นไม้ต่อไป ได้ไม้กองใหญ่นำไปขายได้เงินมากกว่าเดิมฝ่าย
ภรรยาเมื่อเห็นสามีได้เงินมากขึ้นก็เกิดความโลภจึงยุให้สามีไปตัดต้นไม้ให้
หมดทั้งป่า นายห่มขึ้นเห็นด้วย จึงเกณฑ์ญาติพี่น้องมาช่วยกันตัด
ต้นไม้

นายห่มขึ้นและญาติๆ พบกับสัตว์ป่าฝูงหนึ่งมา
ขอร้องไม่ให้ตัดต้นไม้
เพราะจะทำลายที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารของ
สัตว์เหล่านั้น
แต่นายห่มขึ้นก็ไม่สนใจและยังลงตัดต้นไม้
ต่อไป

..โค่น โค่น โค่น ตัด ตัด ตัด
ไม้ใหญ่ ไม้เล็ก เรามาตัดกัน!!!

แล้วก็ถึงวันที่ธรรมชาติลงโทษ
เมื่อป่าไม้เหลือแต่ตอไม่มีต้นไม้คอบโอบอุ้มซับน้ำฝน
พอเกิดพายุใหญ่ ลม และฝนก็โหมกระหน่ำ
น้ำป่าไหลป่าพัดพาเอาท่อนซุงที่กองไว้ ทับถมหมู่บ้านจนพัง
พินาศ เกิดน้ำท่วมใหญ่ ทั้งหมู่บ้านจมอยู่ใต้น้ำ

นายชุ่มชื้นและภรรยาต้องไปอาศัยบนหลังคาบ้าน
นายชุ่มชื้น บ่นกับภรรยา ถึงความผิดพลาดจนก่อให้เกิดความ
สูญเสียใหญ่หลวง

ข้อคิดจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง :

นายชุ่มชื้นและภรรยา หวังร้ายรวย ด้วยความมั่งง่าย ไม่รู้จักประมาณตน , ไม่ใช่เหตุผล และขาด
คุณธรรม เบียดเบียน และทำลายธรรมชาติ สัตว์ป่า โดยไม่คิดถึงผลกระทบต่อส่วนรวม

ใบความรู้

ปฐมกาล 2 : 1, 5 - 9

- 1 เมื่อแรกเริ่มนั้น พระเจ้าทรงเนรมิตสร้างฟ้าและแผ่นดิน
5. พระเจ้าทรงเรียกความสว่างว่า "วัน" ทรงเรียกความมืดว่า "คืน" มีเวลาค่ำ มีเวลาเช้า นับเป็นวันที่หนึ่ง
6. พระเจ้าตรัสว่า "จงมีแผ่นดินขึ้นระหว่างน้ำ เพื่อแยกน้ำออกจากกัน" และก็เป็นเช่นนั้น
7. พระเจ้าทรงสร้างแผ่นดินฟ้า และทรงแยกน้ำได้แผ่นดินออกจากน้ำที่อยู่เหนือแผ่นดินฟ้า
8. พระเจ้าทรงเรียกแผ่นดินว่า "ท้องฟ้า" มีเวลาค่ำ มีเวลาเช้า นับเป็นวันที่สอง
9. พระเจ้าตรัสว่า "น้ำได้ท้องฟ้าจงมารวมอยู่ในที่เดียวกัน ที่แห่งจงปรากฏขึ้น" และก็เป็นเช่นนั้น

ที่มา : <http://www.thaicatholicbible.com/main/old-genesis/80-old-genesis-i/1129-gen-1-1-30-2-1-3>

แบบประเมินพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน
เรื่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความเข้าใจ	ความร่วมมือ	ความมีวินัย	คุณภาพของผลงาน	การนำเสนอผลงาน	รวม (20)	สรุปผล	
								ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

- 4 หมายถึง ทำได้ดีมาก
- 3 หมายถึง ทำได้ดี
- 2 หมายถึง ทำได้พอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์สำหรับผู้ที่ได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ผ่าน หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากการประเมินตั้งแต่ 16 คะแนนขึ้นไป

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากการประเมินต่ำกว่า 16 คะแนน

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม

ชื่อ.....เลขที่.....ห้อง.....

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
เนื้อหา (4 คะแนน) 3 (ดี) = 3 – 4 คะแนน 2 (พอใช้) = 2 คะแนน 1 (ปรับปรุง) = 1 คะแนน	☐ ถูกต้อง ☐ ชัดเจน ☐ ครบถ้วน ☐ สอดคล้อง	☐ ถูกต้อง ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ชัดเจน ☐ ไม่สอดคล้อง	☐ ถูกต้อง ☐ ไม่ครบถ้วน ☐ ไม่ชัดเจน ☐ ไม่สอดคล้อง
กระบวนการ (3 คะแนน) P D C A 3 (ดี) = 3 คะแนน 2 (พอใช้) = 2 คะแนน 1 (ปรับปรุง) = 1 คะแนน	☐ มีครบทุกขั้นตอน	☐ ขาด 1 ขั้นตอน	☐ ขาด 2 ขั้นตอนขึ้นไป
เจตคติ (3 คะแนน) 3 (ดี) = 3 คะแนน 2 (พอใช้) = 2 คะแนน 1 (ปรับปรุง) = 1 คะแนน ☐ ตรงต่อเวลา ตั้งใจ ความร่วมมือ ซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ	☐ มีครบทุกข้อ	☐ ขาด 1 ข้อ	☐ ขาด 2 ข้อขึ้นไป

ลงชื่อ ผู้ประเมิน(ตนเอง)

ลงชื่อ ผู้ประเมิน(เพื่อน)

ลงชื่อ ผู้ประเมิน(ครู)